

ПОВІДОМЛЕННЯ

про оприлюднення проєкту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області

1. Повна назва документа державного планування, що пропонується, та стислий виклад його змісту.

Детальний план території земельної ділянки для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області є документом державного планування місцевого рівня, розробка якого ставить за мету визначення та обґрунтування можливості розміщення об'єктів, передбачених ДДП забудови, виявлення та уточнення територіальних ресурсів для містобудівного використання, визначення всіх планувальних обмежень використання території, обґрунтування потреб зміни цільового призначення земельних ділянок, їх планування, сприяння поліпшенню стану навколишнього середовища, визначення містобудівних умов і обмежень забудови, тощо.

Проєктом ДДП формується промислова територія, розташована поруч з існуючою автодорогою М-03 – автомобільний шлях міжнародного значення на території України, Київ – Харків – КПП Довжанський (державний кордон з Росією), відстань біля 1,4 км, за межами населених пунктів, на відстані більше 354 м на схід від садової забудови, яка максимально зручна для розміщення об'єктів виробничо-складського комплексу з виготовлення гнучкої харчової упаковки на території проєктування загальною площею орієнтовно 12,0 га.

2. Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування:

Харківська районна державна адміністрація. Юридична адреса: 61034, м. Харків, Григорівське шосе, буд. 52. Електронна адреса: khrda@khrda.gov.ua, тел. (057) 777 21 21.

3. Процедура громадського обговорення:

а) дата початку та строки здійснення процедури:

Дата подання заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки на офіційному веб-сайті Харківської обласної державної адміністрації – 18.06.2021 рік.

Публікація Заяви про визначення обсягу SEO в друкованих засобах масової інформації:

14.06.2021 року – в газеті «ЕКОсвіт»;

14.06.2021 року – в газеті «Харьковский Курьер».

Дата подання повідомлення про оприлюднення звіту про стратегічну екологічну оцінку та розміщення звіту SEO на офіційному веб-сайті Харківської обласної державної адміністрації – 06.09.2021 рік.

Публікація повідомлення в друкованих засобах масової інформації:

06.09.2021 року – в газеті «ЕКОсвіт»;

06.09.2021 року – в газеті «Харьковский Курьер».

б) спосіб участі громадськості: (надання письмових зауважень і пропозицій):

Надання письмових зауважень та пропозицій до Харківської районної державної адміністрації Харківської області, за адресою: 61034, м. Харків, Григорівське шосе, буд. 52, на електронну адресу: khrda@khrda.gov.ua, з темою листа «щодо стратегічної екологічної оцінки».

в) дата, час і місце проведення громадських слухань (у разі проведення)

Громадське обговорення проводиться шляхом надання письмових зауважень і пропозицій.

г) орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проєктом документа державного планування, звітом про стратегічну

екологічну оцінку та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування: Харківська районна державна адміністрація. Юридична адреса: 61034, м. Харків, Григорівське шосе, буд. 52. Електронна адреса: khrda@khrda.gov.ua, тел. (057) 777 21 21.

Контактна особа – Мосінцева Олена Олександрівна – начальник відділу містобудування та архітектури, агропромислового розвитку та екології управління економічного розвитку, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Харківської райдержадміністрації.

г) орган, до якого подаються зауваження та пропозиції: Харківська районна державна адміністрація. Юридична адреса: 61034, м. Харків, Григорівське шосе, буд. 52. Електронна адреса: khrda@khrda.gov.ua, тел. (057) 777 21 21, строки подання зауважень та пропозицій: з 06.09.2021 року протягом 30 днів включно.

д) місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування:

офіційні веб-сайти Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (<https://menr.gov.ua/>), Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації (<https://kharkivoda.gov.ua/>), Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації (<https://kharkivoda.gov.ua/>).

Звіт про стратегічну екологічну оцінку оприлюднено 06.09.2021 року на офіційному сайті Харківської районної державної адміністрації (<http://khrda.gov.ua>). Строк громадського обговорення та консультування становить 30 днів з дня оприлюднення повідомлення.

4) Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування.

Підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля немає.

**Заступник голови Харківської
районної державної адміністрації**

Олександр ЦУПИЛО

ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ
МАЛІНОВСЬКА ЮЛІЯ СЕРГІЇВНА

Назва розділу	Стр.
Вступ	1
1. Загальні положення щодо змісту, мети, завдань та функцій, а також структури документа	11
2. Характеристика території, на якій здійснюється діяльність, у тому числі адреса, площа та інші параметри, а також стану, вплив на навколишнє середовище та заходи щодо його збереження (в адміністративній межах територіальної громади, на яку поширюється дія цього документа)	14
3. Характеристика стану навколишнього середовища на території, на якій здійснюється діяльність, у тому числі стану ґрунту, повітря, водних ресурсів, а також стану адміністративних межах територіальної громади, на яку поширюється дія цього документа	17
4. Екологічні проблеми, у тому числі наявні шляхи їх вирішення, а також інші екологічні проблеми, які можуть виникнути в процесі здійснення діяльності, на яку поширюється дія цього документа	18
РОЗДІЛ 2: ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА –	
ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ	
ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	
ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ ВИРОБНИЧО-СКЛАДСЬКОГО КОМПЛЕКСУ ПО ВИГОТОВЛЕННЮ ГНУЧКОЇ ХАРЧОВОЇ УПАКОВКИ ЗА МЕЖАМИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ НА ТЕРИТОРІЇ ЛИЗОГУБІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПО ВУЛИЦІ ЗАЛІЗНИЧНА, 4 ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
5. Заходи, передбачені для здійснення випереджувальної екологічної оцінки державного планування, у тому числі для збору та аналізу інформації, необхідної для здійснення такої оцінки	21
6. Заходи, передбачені для здійснення випереджувальної екологічної оцінки державного планування, у тому числі для збору та аналізу інформації, необхідної для здійснення такої оцінки	24
7. Заходи, передбачені для здійснення випереджувальної екологічної оцінки державного планування, у тому числі для збору та аналізу інформації, необхідної для здійснення такої оцінки	26
8. Заходи, передбачені для здійснення випереджувальної екологічної оцінки державного планування, у тому числі для збору та аналізу інформації, необхідної для здійснення такої оцінки	27
9. Заходи, передбачені для здійснення випереджувальної екологічної оцінки державного планування, у тому числі для збору та аналізу інформації, необхідної для здійснення такої оцінки	27

ФО-П

Юлія МАЛІНОВСЬКА

смт Пісочин

2021

Зміст

Назва розділу	Стор.
Вступ	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	12
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнози зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	17
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	52
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	67
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	71
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	76
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.	79
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).	82
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення.	84
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення	86
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію	87
12. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку	91

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів та населених пунктів. Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів та програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявити та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів і підготовці планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування національної практики застосування екологічної оцінки.

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародно-правовими документами щодо проведення СЕО є: Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє природне середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифіковано Верховною Радою України (від 01.07.2015 №562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє природне середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегії) державної екологічної політики на період до 2030 року» (схвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року). В цьому законі СЕО згадується в основних інструментах реалізації державної екологічної політики. Тобто стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля – дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки тощо.

СЕО в Україні здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у відповідності до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»), або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі (далі – території з природоохоронним статусом).

Об'єкт СЕО і рівень планування

Об'єктом СЕО є «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області».

Згідно з Постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 року №807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» адміністративно-територіальний устрій території, на якій розташоване село Лизогубівка, зазнає змін. В межах Харківської області відбулось розширення Харківського району, до якого увійшли території до якого увійшли території Дергачівської міської, Мерф'янської міської, Південноміської міської, Харківської міської, Люботинської міської, Роганської селищної, Нововодолазької селищної, Пісочинської селищної, Безлюдівської селищної, Малоданилівської селищної, Височанської селищної, Солоницівської селищної, Липецької сільської та Циркунівської сільської територіальних громад, затверджених Кабінетом Міністрів України. Село Лизогубівка ввійшло до складу Безлюдівської селищної територіальної громади.

Таким чином, у відповідності до нового адміністративно-територіального устрою, територія населеного пункту знаходиться на землях Безлюдівської селищної територіальної громади Харківського району Харківської області.

Законом України №1009-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій», який набрав чинності 06.12.2020 року, передбачено, що після припинення повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних розформованими територіальними громадами, їхні виконавчі комітети продовжують здійснювати свої повноваження до затвердження сільською, селищною, міською радою, обраною сформованою територіальною громадою, персонального складу її виконавчого комітету.

Територія, що проектується даним ДДП знаходиться в Харківському районі Харківської області, межами населених пунктів на території Безлюдівської селищної територіальної громади.

Харківський район – район на півночі Харківської області. Площа району – 1403,4 км². Чисельність населення – 187,1 тис. чол. Район адміністративно-територіально поділяється на 2 міські ради, 15 селищних рад та 14 сільських рад, які об'єднують 106 населених пунктів. Районом проходить автошлях Е40, М03 та М18 (Е105).

Село Лизогубівка розташоване на землях Безлюдівської селищної територіальної громади, та знаходиться на відстані 1,5 км від річки Уди (правий берег), до села примикає село Подольох і на відстані 300 м знаходиться село Тернова. Неподалік села Лизогубівка проходить автомобільна регіональна дорога Р-78 (Харків – Зміїв – Балаклія - Гороховатка). Село розташоване за 30 км на південь від Харкова.

Проектом ДДП розглядається можливість будівництва виробничо-складського комплексу з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротографічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки за межами населених пунктів.

Детальним планом території розглядається земельна ділянка (кад. номер 6325181500:01:001:0034) площею 12,00 га.

Сформована земельна ділянка, що розглянута детальним планом території, знаходиться за межами населених пунктів на території Безлюдівської селищної об'єднаної територіальної громади Харківського району Харківської області та межує:

- з півночі – межа громади; виробнича територія ПАТ «Харківський тракторний завод» (кад. номер 6325158500:02:017:0003);

- з заходу - межа громади, лісосмуга, сформовані землі с/г призначення – 01.09 Для

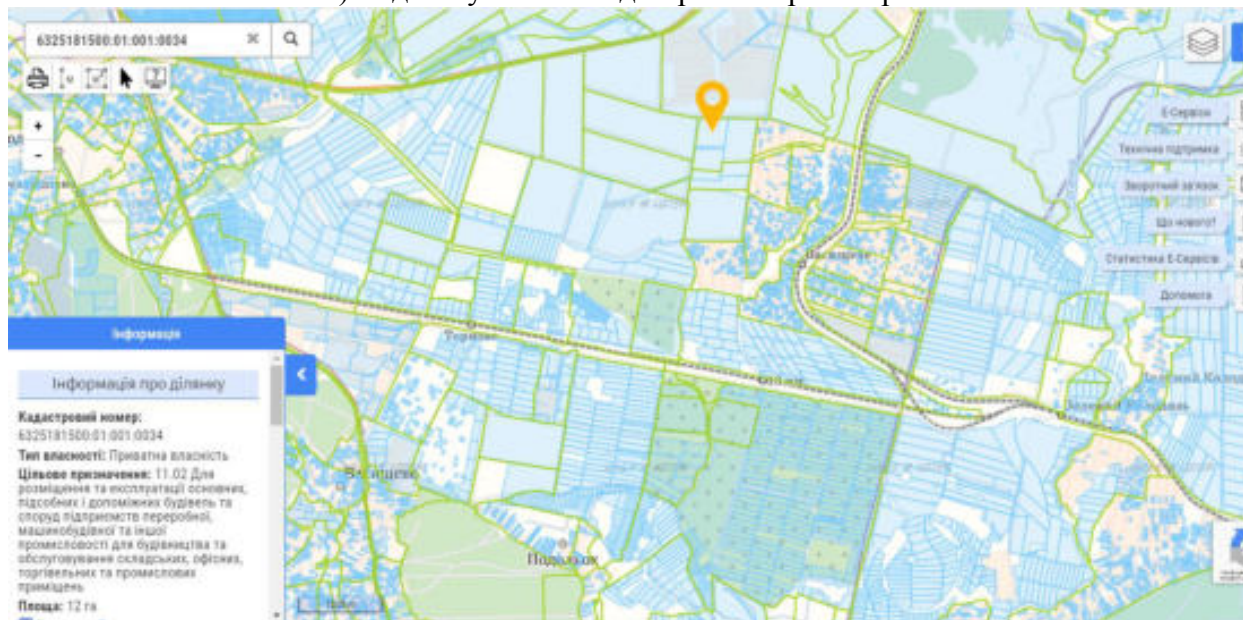
дослідних і навчальних цілей;

- з півдня та сходу - виробничі території;

Найближчі існуючі об'єкти садової забудови розташовані на схід від розглянутий території на відстані більше 354м.

Об'єкти природно-заповідного фонду в межах населеного пункту відсутні.

Рисунок 1. Місце розташування земельної ділянки (кадастровий номер 6325181500:01:001:0034) згідно публічної кадастрової карти України.

З метою визначення та обґрунтування можливості розміщення об'єктів, передбачених ДДП забудови, виявлення та уточнення територіальних ресурсів для містобудівного використання, визначення всіх планувальних обмежень використання території, обґрунтування потреб зміни цільового призначення земельних ділянок, їх планування, сприяння поліпшенню стану навколишнього середовища, визначення містобудівних умов і обмежень забудови, на замовлення Харківської районної державної адміністрації та за участю замовника ТОВ «НАРГУС» Приватним підприємством «ГРАДПЛАНПРОЕКТ» розробляється документ державного планування «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області».

Задля визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, ФО-П Маліновською Юлією Сергіївною розроблено Розділ 2: охорона навколишнього природного середовища – Звіт про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області.

Рівень планування – місцевий.

СЕО та стадії її здійснення

Стратегічна екологічна оцінка виконується відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», статті 5 Закону України «Про державні цільові програми», постанови Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106 «Про затвердження порядку розроблення та виконання державних цільових програм», зі змінами у звіті про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування Програми, що розробляється згідно Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування,

затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, в обсягах визначених вимогами статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою Детального плану території.

Для розробки СЕО передбачається:

- проведення аналізу існуючих матеріалів щодо стану довкілля (доповідь про стан довкілля, дані моніторингу стану довкілля, статистичні дані та таке інше);
- лабораторні дослідження стану довкілля та їх аналіз (у разі необхідності);
- проведення незалежних експертних оцінювань та наукових досліджень (у разі необхідності).

Запропонована методологія проведення СЕО ДПТ, як і методологія розроблення самого ДПТ, складається з шести етапів:

Етап 1. Підготовчий

1.1. Прийняття рішення про проведення СЕО. На даний момент в Україні не визначена законодавча процедура проведення СЕО. Тому рішення щодо проведення СЕО може бути прийнято замовником.

1.2. Створення робочої групи з СЕО та забезпечення її постійної взаємодії з усіма розробниками ДПТ. Робоча група може формуватися з представників органів влади та місцевого самоврядування, експертів з охорони довкілля, експертів з СЕО, науковців, представників громадськості та інших заінтересованих сторін. Робочій групі має бути забезпечений вільний доступ до інформації та можливість надавати коментарі й рекомендації розробникам ДПТ.

1.3. Визначення кола органів влади, які братимуть участь у консультаціях. СЕО передбачає необхідність проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я, яким має бути надана можливість прокоментувати проект Детального плану території та звіт про СЕО.

1.4. Визначення кола заінтересованих сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до участі та консультацій. Успішна та ефективна участь громадськості є важливою для успіху СЕО. Відповідно до Протоколу про СЕО громадськості мають бути надані можливості для участі в СЕО. Проект Детального плану території та звіт про СЕО мають бути своєчасно доведені до відома громадськості. Заінтересованій громадськості повинна бути надана можливість висловити свою думку щодо проекту Детального плану території, а також щодо звіту про СЕО.

1.5. Інформування громадськості. Вимоги щодо інформування громадськості сформульовані в статті 5 «Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля» (Орхуська конвенція). Інформування громадськості є важливою складовою на усіх етапах СЕО. На підготовчому етапі необхідно проінформувати про початок процесу СЕО та формування Робочої групи з СЕО.

Етап 2. Визначення сфери охоплення СЕО

2.1. Визначення ключових регіональних екологічних проблем. Огляд екологічних проблем необхідний для того, щоб допомогти зосередити СЕО на тих складових довкілля, які є важливими для регіону. Група з СЕО має визначити головні регіональні екологічні проблеми на основі наявних аналітичних матеріалів. Рейтинг цих проблем може бути визначений шляхом експертного опитування членів робочої групи з СЕО, а також більш широкого соціологічного опитування.

2.2. Визначення просторових і часових меж оцінки. Просторовий масштаб оцінки має охоплювати природні, соціально-економічні та культурні ресурси та регіональні взаємозв'язки між ними, а також практику землекористування, на яку може потенційно вплинути будь-який з альтернативних сценаріїв, розроблених для регіону. Ідеальними є випадки, коли просторові межі оцінки співпадають з природними межами річкових басейнів, геологічних регіонів або екосистем.

2.3. Проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я щодо того, яка інформація має бути включена до звіту про СЕО.

Етап 3. Оцінка екологічної ситуації на території області

3.1. Збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників. Необхідно визначити складові довкілля (як екологічні, так і соціально-культурні), на яких буде зосереджено увагу регіональної СЕО. Важливо визначити ключові показники, які характеризують стан складових довкілля. Ці показники дозволять особам, що приймають рішення, оцінити зміни у довкіллі, зосередивши увагу на тих параметрах, які реагуватимуть на зміни і створюватимуть зворотний зв'язок, а також тих параметрах, моніторинг яких буде ефективним. Зібрана інформація дозволить оцінити поточний стан довкілля.

3.2. Проведення SWOT-аналізу з точки зору екологічної ситуації. SWOT-аналіз дозволяє виявити сильні і слабкі сторони екологічної ситуації на території громади, а також можливості й загрози, які впливатимуть на екологічну ситуацію. Виявлення загроз сприятиме оцінці їхнього впливу на довкілля, а визначення можливостей сприятиме пошуку шляхів зменшення впливу планованої діяльності на довкілля.

3.3. Проведення аналізу трендів стану довкілля. Якісна оцінка екологічних проблем регіонального розвитку в минулому є основою для початку розроблення документації з СЕО. В багатьох випадках 50% і більше загального часу на проведення СЕО витрачається саме на визначення базового рівня стану довкілля.

Етап 4. Проведення СЕО (оцінка запропонованих заходів щодо впливу на довкілля та відповідність національним і регіональним екологічним цілям)

4.1. Оцінка ступеню врахування національних і регіональних екологічних цілей в проекті ДДП. Група з СЕО оцінює ступінь врахування природоохоронних національних і регіональних цілей. Для цього використовуються екологічне законодавство, стратегічні документи національної екологічної політики, регіональні стратегічні документи та національні й регіональні екологічні програми.

4.2. Проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей. Результати оцінки ступеню врахування екологічних цілей слід обговорити з громадськістю для того, щоб зібрати зауваження та пропозиції і врахувати їх в документації з СЕО.

4.3. Визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру. Чинники змін у регіоні можуть бути антропогенними або природними. До таких чинників відносять також регіональну політику та управлінські дії. Зміни екологічної ситуації в області часто обумовлені взаємодією економічних, адміністративних, демографічних і соціально-культурних чинників, а також рівнем розвитку промисловості, сільського господарства, науки і технологій. Чинниками регіональних змін можуть бути розширення або скорочення певних галузей економіки (гірничодобувна промисловість, енергетика, сільське господарство, переробна промисловість, лісове господарство тощо); зміна моделей міського та сільського розвитку; розширення або звуження взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадськими організаціями; зміни чисельності населення в регіоні; зміни у практиці землекористування тощо. Важливо також виокремити чинники регіонального рівня і чинники, пов'язані з національними, міжнародними та глобальними впливами. Чинники більш високого (надрегіонального) рівня часто пов'язані з національною політикою та міжнародними угодами, спрямованими, наприклад, на збалансований розвиток, збереження біорізноманіття, протидію зміні клімату.

4.4. Проведення оцінки впливу ДДП на складові довкілля. У випадку, коли у ДДП передбачаються конкретні заходи, що мають територіальну прив'язку, група з СЕО оцінює вплив запропонованих заходів на складові довкілля (вплив на атмосферне повітря, воду, ґрунти, природні ресурси, флору і фауну). У випадку, коли неможливо чітко визначити територіальну прив'язку конкретних заходів і проектів, оцінка впливів ДДП ґрунтується на експертній оцінці членів робочої групи з СЕО. Для оцінки впливу можуть бути використані контрольні переліки, а також матриці взаємодій, конфліктів і синергізмів.

4.5. Проведення оцінки впливу ДДП на стан здоров'я населення. У випадку, коли в ДДП передбачаються конкретні заходи, що мають територіальну прив'язку, група з СЕО

оцінює вплив пропонованих заходів на стан здоров'я населення. У випадку, коли неможливо чітко визначити територіальну прив'язку конкретних заходів і проєктів, оцінка впливів ДДП ґрунтується на експертній оцінці членів робочої групи з СЕО. Для оцінки впливу можуть бути використані контрольні переліки, а також матриці взаємодій, конфліктів і синергізмів.

Етап 5. Розроблення документації з СЕО та передача на затвердження

5.1. Підготовка звіту про СЕО та рекомендацій щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних впливів на довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації ДДП. Усі етапи проведення СЕО мають знайти своє відображення в звіті про СЕО. На основі проведеного аналізу група з СЕО готує рекомендації щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних впливів на довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації ДДП.

5.2. Обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених органів влади та громадськості. Обговорення документації з СЕО є суттєвою складовою СЕО, оскільки це дозволяє не лише ознайомити громадськість з результатами СЕО, а й зібрати пропозиції заінтересованих органів влади та громадськості до ДДП. Заінтересовані органи влади можуть оцінити правильність організації процесу СЕО та оцінити якість документації з СЕО.

5.3. Розроблення остаточного проєкту документації з СЕО та передача в обласну державну адміністрацію/обласну раду для розгляду. Група з СЕО забезпечує врахування в звіті про СЕО рекомендацій заінтересованих органів влади та громадськості. Звіт про СЕО, розроблений в процесі СЕО, передається регіональним органам влади для розгляду та ухвалення. Загалом, рекомендації СЕО мають бути максимально враховані в кінцевому варіанті ДДП.

5.4. Забезпечення доступу громадськості до розробленої документації. Розроблена документація з СЕО має розміщуватися на веб-сайтах районної державної адміністрації поряд із затвердженим ДДП.

Етап 6. Моніторинг фактичного впливу впровадження ДДП на довкілля

6.1. Створення системи моніторингу та оцінки впливу ДДП на довкілля. Документація з СЕО має містити пропозиції щодо організації системи моніторингу впливу впровадження ДДП на довкілля. Ця система має враховувати той факт, що планування регіонального розвитку – це поступовий процес, який залежить від розроблення та схвалення ДДП, відбору проєктів з її реалізації, моніторингу фактичного впливу та запуску нового циклу планування. СЕО має бути складовою частиною усіх цих етапів планування. У зв'язку з цим, хід реалізації ДДП необхідно контролювати з врахуванням: 1) показників, які характеризують виконання природоохоронних заходів під час реалізації ДДП; 2) результатів оцінки впливу на довкілля окремих проєктів, які виконуватимуться в рамках ДДП.

6.2. Утворення робочого органу з моніторингу впливу ДДП на довкілля. Для моніторингу впливу ДДП на довкілля має бути створений робочий орган. Цей орган може функціонувати у складі робочої групи з моніторингу ДДП. До його складу можуть увійти члени робочої групи з СЕО, а також представники громадськості. Робочий орган з моніторингу має забезпечити доступ громадськості та органів влади до результатів моніторингу.

Слід зазначити, що СЕО визначаються умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів), ймовірні наслідки від такої діяльності та об'єктів, інше.

Під час підготовки звіту про СЕО в якості джерела необхідної інформації будуть використовуватися нормативно-правові акти, матеріали щорічних доповідей про стан довкілля та соціально-економічне становище, матеріали науково-дослідних робіт, архівні матеріали, відкритих даних з офіційних вебсайтів.

В зв'язку з тим, що стратегічні рішення завжди приймаються в умовах дефіциту інформації і закрити всі прогалини в рамках СЕО не можливо, да і це не має практичного

сенсу. Частину важливих досліджень, Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затвердженими Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, рекомендується перенести на більш низькі рівні планування, в тому числі на рівень реалізації конкретної планованої діяльності, що визначена вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Передбачається проведення цільового аналізу та буде здійснена оцінка наслідків реалізації ДДП.

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДДП та здійснення СЕО

В рамках проведення процедури стратегічної екологічної оцінки ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» складено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки опубліковано у друкарських засобах масової інформації, а саме:

14.06.2021 року – в газеті «ЕКОсвіт»;

14.06.2021 року – в газеті «Харківський кур'єр».

Замовником ДДП – Харківською районною державною адміністрацією забезпечується вільний доступ громадськості до документів протягом усього строку громадського обговорення за адресою: 61034, м. Харків, Григорівське шосе, буд. 52.

Відповідно до вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості Замовником ДДП оприлюднено Заяву про визначення обсягу СЕО проекту документу державного планування «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Харківської районної державної адміністрації Харківської області, з яким можна ознайомитися за посиланням: <http://khrda.gov.ua/image/data/KHRDA/Administraciy/Ogoloschennja/2021/zay-sklad-Lizogub.pdf>

Рисунок 1.2. Місце розміщення Заяви про визначення обсягу СЕО проекту ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» на офіційному вебсайті Харківської районної державної адміністрації Харківської області.

The screenshot shows the website of the Kharkiv Regional State Administration. The header includes the logo and name of the administration, along with navigation links for Administration, Documents, Citizen Appeals, Access to Public Information, Administrative Services, and Gallery. The main content area is titled "ОГОЛОШЕННЯ" (Public Notice) and lists several announcements. The first announcement, dated 18.06.2021, is the subject of the figure: a statement for the assessment of the impact of a project on the environment. The second announcement, dated 04.06.2021, concerns the start of the procedure for public consultation on the project. The third and fourth announcements, dated 27.05.2021, are regarding public consultations on the project.

ОГОЛОШЕННЯ

- (18.06.2021) ЗАЯВА про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області
- (04.06.2021) ПОВІДОМЛЕННЯ про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті містобудівної документації на місцевому рівні: «Детальний план території для розміщення торгово-складських будівель за межами населених пунктів на території Бабаївської селищної ради Харківського району Харківської області»
- (27.05.2021) ДОВІДКА про громадське обговорення детального плану території для визначення можливості розміщення на ній об'єктів індивідуального садівництва за межами населених пунктів на території Малоданилівської селищної ради Дергачівського району Харківської області
- (27.05.2021) ДОВІДКА про громадське обговорення проекту містобудівної документації на місцевому рівні: «Детальний план території, обмеженої автодорогою М-20 Харків-Щербаківка, вулицею Енергетиків, землями сільськогосподарського призначення для визначення планувальної організації

The second part of the image shows a PDF document titled "ЗАЯВА про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області". The document contains the following text:

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області

- 1. Назначення СЕО**
Заявником проекту документу державного планування є Харківська районна державна адміністрація, Юридична адреса: 61034, м. Харків, Григорівський пров. буд. 52. Електронна адреса: khda@kh.gov.ua, тел. (057) 777 21 21.
- 2. Вид та основні цілі ДДП, його зв'язок з іншими документами державного планування**
Детальний план території є документом державного планування місцевого рівня, ретробка якого ставить за мету визначення та обґрунтування можливості розміщення об'єктів, переобладнання ДДП заборони, аннуливання та уточнення територіальних ресурсів для містобудівного використання, визначення всіх планувальних об'єктів використання території, обґрунтування потреб місцевого призначення земельних ділянок, їх планування, спрощення процедурного шляху використання земельних ділянок, визначення

Протягом строку громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

Також Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування було надіслано органам виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та у сфері охорони здоров'я.

В листі від 23.06.2021 року №03.02-19/2870 від Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації були отримані пропозиції стосовно визначення обсягу дослідження та рівня деталізації інформації, що має бути включена до Звіту про стратегічну екологічну оцінку, та визначена низка питань, яким необхідно приділити увагу під час виконання стратегічної екологічної оцінки. Надані пропозиції були враховані під час здійснення СЕО та підготовки звіту, у відповідності до вимог державних стандартів в сфері містобудування, Закону України «Про стратегічну

екологічну оцінку» та з урахуванням «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Міністерством екології та природних ресурсів України.

Листом від 24.06.2021 року №16/163 Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації повідомив про відсутність зауважень до обсягу та рівня деталізації інформації стратегічної екологічної оцінки.

1. Зміст та основні цілі документу державного планування. Його зв'язок з іншими документами державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка розроблена для проекту документу державного планування, а саме для «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області», головною метою якого є забезпечення сталого розвитку території, виділення елементів планувальної інфраструктури території проектування, встановлення параметрів планового розвитку елементів планувальної інфраструктури території земельної ділянки в межах Безлюдівської селищної територіальної громади Харківського району Харківської області по вул. Залізнична, 4 для розміщення виробничо-складського комплексу. Здійснено збір та комплексний аналіз вихідних даних, аналіз існуючого використання території з визначенням меж земель різних категорій, меж обмежень, які диктують певні регламенти щодо використання земельних ділянок, меж територій об'єктів різного функціонального призначення, меж зон з особливими умовами використання територій, розроблені пропозиції щодо перспективного розвитку території громади.

Рішення ДДП не суперечить функціональному призначенню, що визначені в Схемі планування території Харківської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «Діпромисто» та затвердженої рішенням Харківської обласної ради у 2010 році.

ДДП розробляється у відповідності до:

- геодезичної зйомки;
- Завдання на проектування;
- Схеми планування території Харківської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «Діпромисто» та затвердженої рішенням Харківської обласної ради у 2010 році;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Земельного Кодексу України;
- ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
- ДСТУ Б Б.1.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації»;
- Державні санітарні правила проектування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерством охорони здоров'я України від 19.06.96 №173, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24.07.96 за №379/1404;
- Державні санітарні норми та правила «Підприємства та організації поліграфічної промисловості», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.11.2011 № 932, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 18.01.2012 за №65/20378;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.5-74:2013. Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування;
- ДБН В.2.5-75:2013. Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування;
- ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту»;
- ДБН В.1.1-5:2007 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації»;
- ДБН В.2.2.5-97 «Захисні споруди цивільного захисту»;
- ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною безпекою»;

В процесі стратегічної екологічної оцінки детальним планом розглянуті та проаналізовані документи, що містять екологічні цілі, а також заходи і завдання у сфері охорони здоров'я: Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (який набрав чинності 01.01.2020). Аналіз відповідності завдань ДДП цілям екологічної політики та соціально-економічного розвитку наведено в таблиці 1.1.

Цілі ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» відповідають діючій містобудівній документації та цілям Схеми планування території Харківської області, затверджена рішенням III сесії VI скликання Харківської обласної ради від 23.12.2010 №30-VI.

Аналіз ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області»

При розробці детального плану території враховані:

- завдання на проектування;
- державних вимог, наданих департаментом містобудування та архітектури Харківської ОДА;
- топографо-геодезична зйомка М 1:2000 в електронному виді в векторному форматі в державній системі координат СК – 63, що має зв'язок із державною системою координат УСК - 2000, виконана в 2021року;
- існуюча містобудівна ситуація;
- природно-ландшафтна характеристика району.

Пропозиції детального плану мають бути реалізовані протягом нормативного розрахункового терміну до 2027 року (згідно п. 4.4 з врахуванням можливих інвестиційних намірів будівництва для відповідної території).

На основі затвердженого детального плану території з урахуванням його положень, передбачається розроблення проекту землеустрою щодо впорядкування цієї території для містобудівних потреб.

Детальний план території розробляється для вирішення ряду питань:

- визначення функціонального призначення та параметрів забудови окремих земельних ділянок за межами населеного пункту з метою розміщення об'єктів будівництва;
- визначення усіх планувальних обмежень існуючого використання території;
- уточнення планувальної структури і функціонального призначення території;
- обґрунтування потреб, доцільності і обсягів використання території;
- забезпечення території інженерно-транспортними мережами;
- забезпечення екологічної безпеки.

Таблиця 1.1. Аналіз відповідності визначених цілей охорони довкілля щодо виявлених проблем в інших актах законодавства

Сфери охорони довкілля	Основні виявлені проблеми, пов'язані із проектом ДДП	Стратегічні цілі інших актів законодавства, які мають відношення до виявлених проблем
Атмосферне повітря	Поява нових джерел викиду в атмосферне повітря від новоствореного об'єкту в районі розміщення території, що аналізується детальним планом. Значний вплив автотранспорту.	Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року. Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки.

	<p>Розташування поряд автомобільної та залізної дороги зумовлює надмірне накопичення автотранспорту біля меж території планування, що є джерелами викиду в атмосферне повітря вихлопних газів.</p>	<p>Зменшення обсягу викидів загальнопоширених забруднюючих речовин: стаціонарними джерелами до 2020 року на 25 відсотків від базового рівня.</p> <p>Визначення цільових показників вмісту небезпечних речовин в атмосферному повітрі, зокрема для важких металів, неметанових летких органічних сполук, завислих часток пилу (діаметром менше 10 мікрон) та стійких органічних забруднюючих речовин з метою їх врахування при встановленні технологічних нормативів викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення.</p> <p>Досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища.</p>
Водні ресурси	<p>Створення нових суб'єктів водоспоживання та водовідведення.</p>	<p>Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки.</p> <p>Реформування сфери охорони та відтворення вод, раціонального використання водних ресурсів.</p> <p>Будівництво локальних очисних споруд з метою зниження до 2020 року на 15 відсотків рівня забруднення вод забруднюючими речовинами (насамперед органічними речовинами, сполуками азоту і фосфору), а також зменшення до 2020 року на 20 відсотків (до базового року) скиду недостатньо очищених стічних вод.</p>
Земельні ресурси	<p>Вплив на ґрунтовий покрив при будівельних роботах, можлива трансформація рельєфу внаслідок планування території.</p>	<p>Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки.</p> <p>Забезпечення повного врахування природоохоронних вимог під час вирішення питань щодо зміни цільового призначення земельних ділянок для розміщення об'єктів будівництва.</p>
Управління відходами	<p>Господарська діяльність призведе до утворення нових джерел відходів промислового та побутового характеру.</p>	<p>Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки.</p> <p>Мінімізація утворення, сортування, переробка та безпечна утилізація або захоронення відходів.</p> <p>Збільшення до 2020 року в 1,5 рази обсягу заготівлі, утилізації та використання відходів як вторинної сировини.</p>

Цільовий аналіз ДДП

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО.

На етапі складання Звіту про СЕО проводиться аналіз основних елементів проекту ДДП на його відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення. Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Таблиця 1.2. Аналіз відповідності визначених цілей охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення з основними елементами проекту ДДП.

Цілі з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
1. Запобігання забруднення водних ресурсів.	<p>З метою недопущення забруднення водних ресурсів ДДП передбачається облаштування території, що розглядається детальним планом, мережею водовідведення побутових стічних вод, шляхом будівництва локальних очисних споруд з подальшим вивозом спеціальним автотранспортом, відповідно до договору з комунальними службами.</p> <p>З метою недопущення забруднення водних ресурсів та ґрунтів ДДП передбачається збирання та відведення поверхневих вод з території, що проектується, шляхом влаштування проїзних частин доріг з нормативними ухилами в плані і профілі. Дощові стічні води відводяться в брудовідстійники та нафто- масло- уловлювачі з послідовним відведенням за межі об'єкту проектування.</p>
2. Відновлення земель, порушених під час підготовчих та будівельних робіт.	<p>ДДП передбачається благоустрій та озеленення всієї вільної від забудови території, улаштування твердого покриття проїздів, організація відведення поверхневих (дощових) стічних вод.</p> <p>Передбачається збереження існуючих зелених насаджень, які не пошкоджені та являють собою цінність для поліпшення мікроклімату території, що аналізується детальним планом.</p> <p>Надаються рекомендації щодо організації та здійснення моніторингу за вмістом забруднюючих речовин у ґрунті.</p>
3. Безпечне поводження з відходами.	<p>Для підтримки задовільного санітарного стану проектною територією, з метою недопущення забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів та впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів.</p> <p>За можливості максимально використовувати відходи як вторинну сировину.</p>
4. Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.	<p>На території планованого об'єкту передбачається створення транспортної мережі, що забезпечує: вільний під'їзд до усіх будівель і споруд; ширину під'їздів передбачено з урахуванням проїзду пожежної машини; організацію виїзду з території, що проектується; всі</p>

	дороги, під'їзди, на ділянці передбачені з твердим покриттям з урахуванням проїзду пожежних машин.
5. Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря.	Для зменшення викидів забруднюючих речовин ДДП передбачається озеленення території проектування та вулиць з використанням зелених насаджень (дерев), стійких до забруднення атмосферного повітря і ґрунту. Озеленення на території, що розглядається ДДП, існуюче, розташоване уздовж автодороги та грає роль санітарно-захисної зони від дороги. На ділянках об'єкту проектування, передбачене озеленення по всій вільній від забудови території.

Таким чином, завдання, викладені в ДДП «Детальному плані території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» відповідають екологічним цілям, встановленим на національному та регіональному рівнях. ДДП враховує їх і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Враховуючи географічне розташування об'єкту стратегічної екологічної оцінки, при затвердженні та впровадженні ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» запропоновані проєктні рішення не матимуть транскордонного впливу.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозі зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами дослідження)

Територія, що розглядається ДДП, знаходиться за межами села Лизогубівка, щов адміністративних межах Безлюдівської селищної територіальної громади Харківського району Харківської області.

Харківський район – район на півночі Харківської області. Площа району – 1403,4 км². Чисельність населення – 187,1 тис. чол. Район адміністративно-територіально поділяється на 2 міські ради, 15 селищних рад та 14 сільських рад, які об'єднують 106 населених пунктів. Районом проходить автошлях Е40, М03 та М18 (Е105).

Село Лизогубівка знаходиться на відстані 1,5 км від річки Уди (правий берег), до села примикає село Подольох і на відстані 300 м знаходиться село Тернова. Неподальк села Лизогубівка проходить автомобільна регіональна дорога Р-78 (Харків – Зміїв – Балаклія - Гороховатка). Село розташоване за 30 км на південь від Харкова.

Проектом ДДП розглядається можливість будівництва виробничо-складського комплексу з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротографічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки за межами населених пунктів.

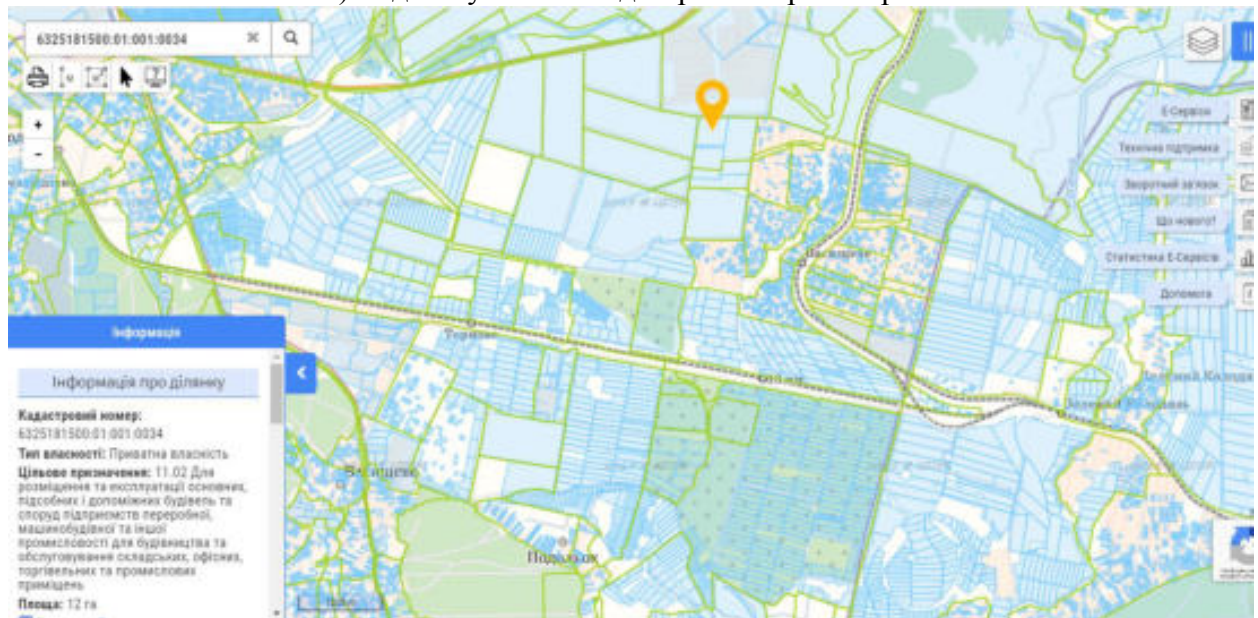
Детальним планом території розглядається земельна ділянка (кад. номер 6325181500:01:001:0034) площею 12,00 га.

Сформована земельна ділянка, що розглянута детальним планом території, знаходиться за межами населених пунктів на території Безлюдівської селищної об'єднаної територіальної громади Харківського району Харківської області та межує:

- з півночі – межа громади; виробнича територія ПАТ «Харківський тракторний завод» (кад. номер 6325158500:02:017:0003);
- з заходу - межа громади, лісосмуга, сформовані землі с/г призначення – 01.09 Для дослідних і навчальних цілей;
- з півдня та сходу - виробничі території;

Найближчі існуючі об'єкти садової забудови розташовані на схід від розглянутий території на відстані більше 354м.

Рисунок 2.1. Місце розташування земельної ділянки (кадастровий номер 6325181500:01:001:0034) згідно публічної кадастрової карти України.

Проектом ДДП розглядається територія, що розміщена на землях Лизогубівської сільської ради та включає земельну ділянку з кадастровим номером 6325181500:01:001:0034, площа 12,0 га, цільове призначення землі: 11.02 для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості для будівництва та обслуговування складських, офісних, торгівельних та промислових приміщень.

Детальним планом території, зазначеної земельної ділянки передбачається розмістити на вказаній території виробничо-складський комплекс з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротографічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки. Містобудівною документацією не передбачено зміни цільового призначення розглянутої земельної ділянки.

Дане підприємство планується збудувати на ділянці загальною площею 12,00 га, в два пускові комплекси. З указаного обсягу планується зайняти під будівництво біля 9,00га.

За проектним рішенням у відповідності до попередніх проектних пропозицій передбачено розміщення:

- виробнича будівля до якої входить: складські приміщення вихідної сировини та складські приміщення готової продукції, основні виробничі приміщення, допоміжні приміщення, ремонтно-механічна майстерня, адміністративна – побутова вставка;
- складські будівлі;
- гараж, навіс та ін.;
- контрольно-пропускний пункт;
- свердловини;
- очисні споруди (септик);
- інженерно-технічні споруди та внутрішньо-майданчикові мережі;
- допоміжні споруди.

Під'їзд та заїзд на територію організовано з північно-західної сторони (з покриттям з дорожніх плит) за рахунок виробничої території ПАТ «Харківський тракторний завод» з кадастровим номером 6325158500:02:017:0003 через встановлений сервітут (Договір від 31 серпня 2018 року №85100/18/0025). Площа земельного сервітуту складає 1,4023га.

В межах проектною територію дороги і проїзди відсутні.

Водопостачання виробничого об'єкту передбачено здійснювати від проектних свердловин. Каналізування об'єкта передбачається шляхом будівництва локальних споруд – септик. Стоки самопливної мережею скидаються в локальні очисні споруди стічних вод для комплексної очистки. Стоки після комплексної очистки скидаються у ємкість з подальшим видаленням з території шляхом їх вивозу спец. транспортом, відповідно до договорів з комунальними службами району.

Постійні автостоянки передбачено в межах території виробничого комплексу для службового (технологічного та спеціалізованого) транспорту (10+14 м/місце). Також проектом передбачається майданчик відстою для вантажних автомобілів – 9 м/місце.

Містобудівна ситуація території раніше вже була сформована як елемент виробничої зони. Ділянка вільна від забудови та зелених насаджень, крім розташованої біля північної межі трансформаторної підстанції.

Згідно Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, даний об'єкт відноситься до групи «Виробництво виробів із синтетичних смол, полімерних матеріалів та пластичних має різними методами». Розмір санітарно-захисних зон приймаються згідно додатку № 4 до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів. Розглянуте підприємство відноситься до IV класу санітарної кваліфікації з розміром санітарно-захисної зони 100м.

Детальним планом території визначена нормативна СЗЗ – 100м.

В межах території визначеної детальним планом об'єкти природно-заповідного фонду, екологічної та смарагдової мережі відсутні.

Кліматичні умови території

Клімат території помірно-континентальний, з відносно холодною зимою та теплим, інколи посушливим літом. Формується він у результаті взаємодії трьох основних факторів, що створюють клімат: сонячної радіації, циркуляції атмосфери і характеру підстилаючої поверхні. Кліматичні умови району проектування прийняті на підставі ДСТУ-Р Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія» та характеризується наступними показниками: у відповідності з кліматичним районуванням для будівництва територія відноситься до другої кліматичної зони, підзона ПВ2- центральний та східний лісостеп, західний схил Середньо-Руської височини.

Кліматичні умови вказаної території наступні:

- середня максимальна температура повітря у липні складає + 25,6° С;
- середня мінімальна температура повітря у січні складає – 9,8° С;
- річна кількість опадів складає 525 мм, добовий максимум 83 мм;
- середня за місяць відносна вологість повітря у січні 82%, у липні 55%;
- переважний напрямок вітру взимку східний та південно-східний, влітку західний та північно-західний;
- кількість днів з туманом 61.

Середня швидкість вітру в січні коливалась від 5,0 до 4,3 м/с, у липні від 4,1 до 3,5 м/с.

Таблиця 2.1 Середня місячна і річна температура повітря.

Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
Температура, °С	-7,0	-5,7	-0,3	8,9	15,6	19,0	20,4	19,5	14,1	7,3	1,3	-3,3	7,5

Циклонічна діяльність спостерігається над Харківською областю цілий рік. Циклони які проходять, викликають сильні вітри (до 20 м/с) різних напрямків.

Таблиця 2.2 Середня швидкість вітру за напрямками.

Сторони світу		Півн.	Півн.-Схід	Схід	Півд.-Схід	Півд.	Півд.-Захід	Захід	Півн.-Захід
Середня швидкість вітру, м/с	січень	4,5	4,2	4,7	4,2	4,4	4,6	4,6	4,2
	липень	3,7	4,1	4,2	4,0	3,4	3,9	3,9	3,6

Рисунок 2.2 Середньомісячна і річна температура повітря.

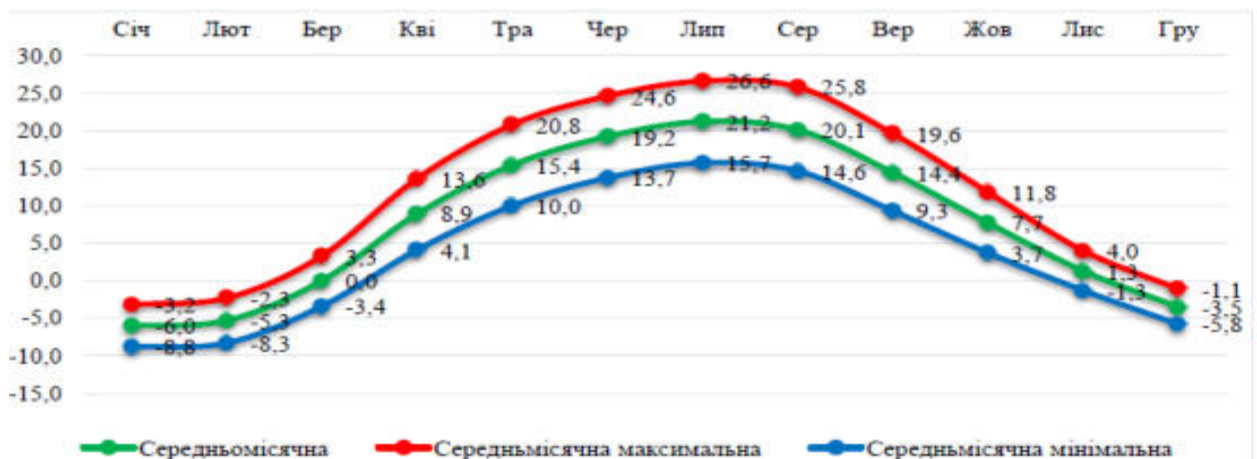

Рисунок 2.3 Число морозних та сніжних днів.

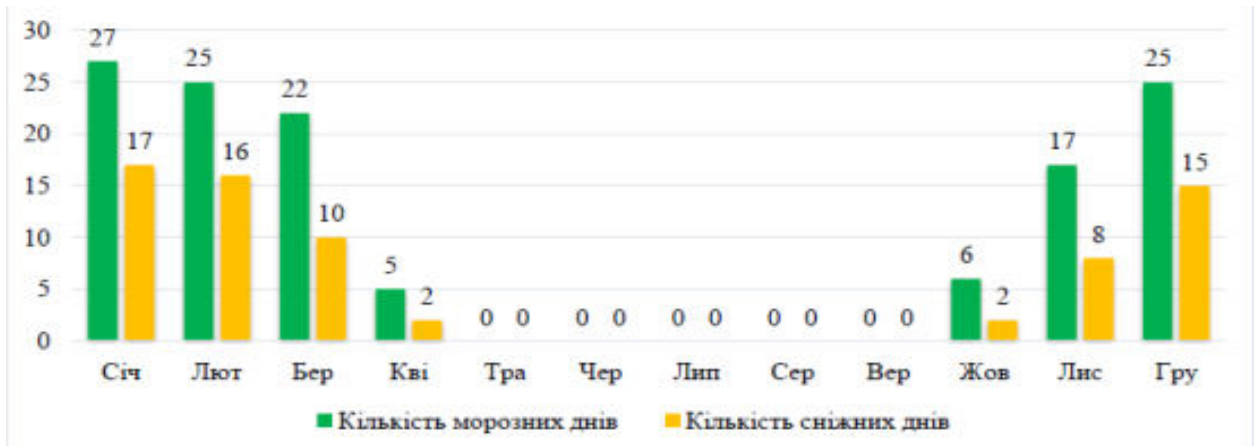
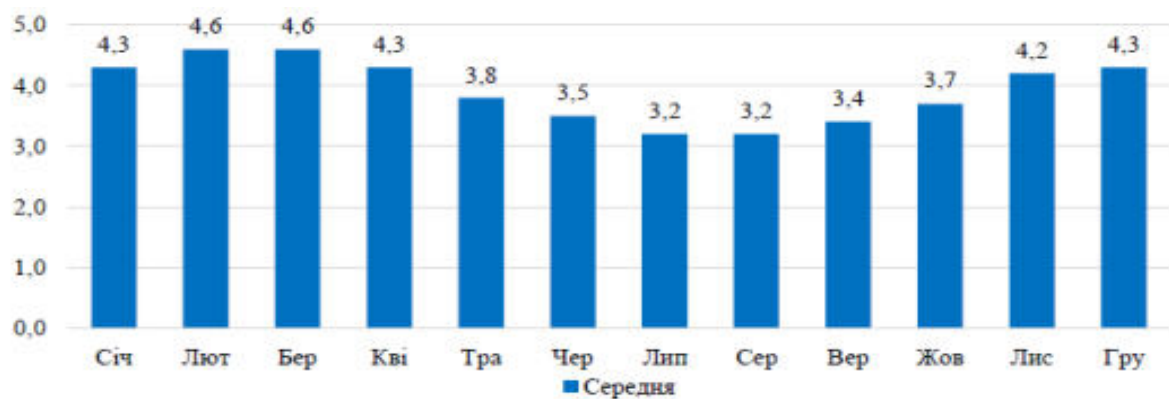

Рисунок 2.4 Швидкість вітру, м/с.

Переважає напрямок вітру для зимового періоду – північно-східний. Напрямок вітру за сторонами світу наведено в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 Напрямок вітру за сторонами світу.

Сторони світу	Півн.	Півн.-Схід	Схід	Півд.-Схід	Півд.	Півд.-Захід	Захід	Півн.-Захід
Повторюваність напрямку вітру, %	10	11	19	14	9	11	15	11

Річна сума опадів коливається від 379 до 745 мм. За річною кількістю опадів Харків і Харківський район відносяться до місцевості з нерівномірним середньорічним зволоженням. По сезонах середньорічна кількість опадів розподіляється наступним чином: узимку – 21 % (від 10-36 %), навесні – 23 % (10-45 %), влітку – 32 % (16-56 %), восени – 24 % (9-40 %) річної кількості. Середня кількість опадів та наявність снігового покриву наведені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 Середня кількість опадів та наявність снігового покриву.

Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Кількість опадів, мм	38	33	31	34	51	59	62	50	45	39	44	41
Наявність снігового покриву, дні	25	24	16	--	--	--	--	--	--	--	6	20

В середньому за рік випадає 516 мм атмосферних опадів, найменше – у лютому-березні, найбільше – в червні. Середньорічне випаровування становить також 516 мм. Таким чином, район відноситься до зони недостатнього зволоження.

Циклонічна діяльність спостерігається над Харківською областю цілорічно. Циклони викликають сильні вітри (до 20 м/с) різних напрямків. Влітку переважають вітри північного та західного напрямків, взимку – західного напрямку.

Варто зазначити, що значний вплив на навколишнє природне середовище, який в свою чергу призводить до зміни клімату є діяльність людини. Суттєво покращило б ситуацію скорочення викидів парникових газів та поступовий перехід до споживання чистої енергії, тобто енергії вітру, сонця, води та землі (геотермальна енергія). Генерація енергії від відновлюваних джерел не супроводжується значними викидами небезпечних газів на відміну від викопного палива. Тому звітом про СЕО надаються рекомендації щодо використання сучасних технологій в системах опалення та використання альтернативних джерел енергії.

Згідно Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Харківській області у 2019 році – Міжурядовою групою експертів із зміни клімату визначено, що антропогенний вплив на кліматичну систему є домінуючою причиною потепління, що спостерігається з середини ХХ століття. Температурний режим на станціях Харківської області характеризується зростанням в бік потепління. Найбільший вплив антропогенної діяльності на кліматичні умови території виявляється у збільшенні температури повітря, її тенденція залежить від забрудненості території, теплофізичних властивостей поверхонь.

Загальний стан навколишнього середовища території, що розглядається детальним планом можна вважати задовільним. Зміна поточного стану довкілля в разі не затвердження ДДП не передбачається. Але слід зазначити, що при затвердженні ДДП та реалізації рішень детального плану суттєвого забруднення компонентів довкілля не передбачається, що і буде розглянуто в звіті про СЕО.

Ймовірні зміни стану кліматичних умов території, якщо ДДП не буде затверджено

Змін мікроклімату в результаті подовження поточних тенденцій розвитку території, що розглядається ДДП («нульовий» сценарій, при якому ДДП не складається та не затверджується) так і в результаті реалізації рішень ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» (в разі його затвердження) не очікується. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів на навколишнє середовище, відсутні, несприятливі зміни не передбачаються.

Фізико-географічна характеристика території

Об'єкт стратегічної екологічної оцінки знаходиться в адміністративних межах Харківського району Харківської області.

Харківський район – розташований у північній частині області. Площа – 1434,5 км² (без території м. Харків). Населення (без м. Харків) — 216,2 тис. осіб, у тому числі міське — 150,6 тис. осіб. Щільність населення становить близько 150 осіб/км². В орографічному відношенні Харківський район розташований на південно-східних відрогів Середньоросійської височини, розчленованих долинами річок на окремі хвилясті вододільні плато. Розташований у Середньоросійській лісостеповій фізико-географічній провінції, належить до недостатньо вологої, теплої агрокліматичної зони.

Безлюдівська селищна об'єднана територіальна громада – об'єднана територіальна громада у Харківському районі Харківської області. Адміністративний центр – смт Безлюдівка.

Площа громади – 137,7 км², населення громади – 24 569 осіб (2020р).

Утворена громада 12 червня 2020 року шляхом об'єднання Безлюдівської, Васищівської і Хорошівської селищних рад, а також Котлярівської, Кирсанівської, Мовчанівської, Подольохівської, Темнівської, Хмарівської, Шубінської і Лизогубівської сільських рад Харківського району Харківської області.

Село Лизогубівка знаходиться на відстані 1,5 км від річки Уди (правий берег), до села примикає село Подольох і на відстані 300 м знаходиться село Тернова. Неподалік

села Лизогубівка проходить автомобільна регіональна дорога Р-78 (Харків – Зміїв – Балаклія - Гороховатка). Село розташоване за 30 км на південь від Харкова.

Територія детального плану розміщена на землях Безлюдівської селищної ради за межами населених пунктів (на північ від с. Лизогубівка) та зручно розташована по відношенню до основних під'їзних шляхів – поряд з автомобільною дорогою міжнародного значення М-03 Київ – Харків – Довжанський.

Територія, що проектується площею 12,0 га, розташована в південно-східній частині Безлюдівської селищної територіальної громади, на північ від села Лизогубівка.

Рельєф поверхні – хвилястий перехід із рівнини в підвищення в південному та північному напрямку. Місцями переходить у неглибокі ярки.

В геоморфологічному відношенні територія відноситься до Харківського Дніпрово-Донецького водороздільного плато та відноситься до границь територій лесових ґрунтів. На лісових породах тут сформувались найбільш цінні ґрунти – чорноземи, які переважають, також присутні сірі опідзолені лесові ґрунти.

Гідрографічна мережа відноситься до басейну Сіверського Донця. Середньорічна кількість днів з завірюхами складає 22,1 день. Нормативна вага снігового покриву 1600 Па по ДБН В.1.2-2:2006. Середньомісячна відносна вологість повітря: у січні – 81%, у липні – 49%. Нормативний швидкісний напір вітру 430 Па. Середньорічна швидкість вітру складає 2,7 м/с.

Безпосередньо ділянка проектування розташована на відстані орієнтовно 6 км від межі населеного пункту (села Лизогубівка) в північному напрямку та охоплює територію зі сприятливими містобудівельними умовами.

Ймовірні зміни стану території, якщо ДДП не буде затверджено

За інженерно-геологічними умовами – територія сприятлива для забудови. Фізико-геологічні явища та процеси, що несприятливі для будівництва, відсутні. Територію, що проектується, планується використовувати для будівництва виробничо-складського комплексу з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротografічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки.

За результатами проведеного аналізу містобудівної ситуації щодо всіх факторів освоєння та забезпечення території, що розглядається, ДДП зроблено висновок про її відповідність нормативним вимогам щодо будівництва житлової, громадської, садівничої та комерційної забудови.

За містобудівними умовами територія має зовнішній вихід на автошлях М-03 - автомобільний шлях міжнародного значення Київ — Харків — кпп Довжанський (державний кордон з Росією), відстань біля 1,4км. На відстані 1,60 км розташована залізниця напрямку Харків – Куп'янськ, найближча залізнична зупинка «Світанок», за межами населеного пункту, на відстані орієнтовно 354 м від існуючої забудови та максимально зручна для розміщення об'єктів промисловості.

У випадку, якщо ДДП не буде затверджено, стан території, що аналізується, більш ймовірно залишиться на рівні сучасних показників. Але без впровадження заходів, що передбачені детальним планом – організації поверхневого стоку, відведення та очищення поверхневих стічних вод з території проектування, існує ризик активізації небезпечних фізико-геологічних явищ та процесів.

Екологічні умови проживання населення Безлюдівської селищної територіальної громади характеризуються як задовільні (для оцінки екологічних умов проживання використано показники територіальної концентрації виробництва, господарської освоєності земель, густоти населення, забруднення природного середовища (хімічного: атмосферного повітря, природних вод, ґрунтів, а також радіаційного), природних умов (ступеня ураженості території несприятливими природно-антропогенними процесами).

Нижче наведені характеристики стану окремих складових навколишнього природного середовища, на основі аналізу яких виконано еколого-містобудівне обґрунтування території, що розглядається ДДП.

Земельні ресурси та ґрунти

Земля має важливе значення для життя і виробничої діяльності людини, оскільки є основним засобом виробництва в сільському господарстві та універсальним природним нейтралізатором різних хімічних речовин. Ось чому раціональне використання, збереження, підвищення родючості ґрунтів та охорона їх від негативного впливу антропогенних та природних факторів – неодмінна умова нарощування продовольчого потенціалу громади.

Основними антропогенними факторами, що впливають на стан земель та довкілля, є сільське господарство, промисловість, транспорт, енергетика та ін. Ґрунти є складовою частиною будь-яких наземних екосистем і учасником усіх процесів трансформації та міграції речовин, що відбуваються в біосфері і зумовлюють функціонування екосистем. У зв'язку з інтенсивними ерозійними процесами спостерігається комплекс факторів деградації, таких як: зниження вмісту гумусу, декальцинація, забруднення хімічними речовинами, тощо.

Надмірне навантаження на земельні угіддя громади, у тому числі високий ступінь сільськогосподарської освоєності і розораності території, є однією з причин, що спричиняють активізацію ряду негативних процесів. У структурі земельного фонду громади значні площі займають ґрунти з незадовільними властивостями – змиті, дефльовані, засолені, солонцюваті, перезволожені тощо.

Відповідно до даних ґрунтової зйомки в межах Харківської області нараховується більше 150 різновидів ґрунтів. Причиною такої розмаїтості є насамперед приуроченість території області до двох зон – лісостепової та степової. Найбільша розмаїтість і строкатість характерні для лісостепової частини області, хоча по площі вона менше степової частини. У північній (лісостеповій) частині області розповсюджені чорноземи глибокі, сірі, темносірі опідзолені та деградовані ґрунти, чорноземи опідзолені та деградовані. У ґрунтовому покриві степової зони переважають чорноземи звичайні та чорноземи звичайні глибокі.

Розглянутий район знаходиться в межах степової зони України. Головною ґрунтовою різницею є звичайні чорноземи слабо- та середньо гумусні. Потужність гумусного горизонту 70-100 см. Відсотковий склад гумусу 4-3,5%. У цілому інженерно-будівельні умови сприятливі.

У долинах річок – солонцюваті та лугові чорноземні ґрунти.

Степи на території не збереглись, у теперішній час розорані та зайняті під сільськогосподарські угіддя.

З ґрунтів переважають звичайні середньо гумусові чорноземи.

Відмітки поверхні коливаються межах 155,70 – 149,50 з ухилом у південному напрямку. Схили пологі, вкриті деревною та чагарниковою рослинністю.

В економічному відношенні однією з провідних галузей в Харківському районі є сільське господарство. Наявні промислові підприємства, в основному, місцевого значення. Біля 70% оброблювальних земель Харківського району зайнято посівами сільськогосподарських культур.

Основні фактори, що стимулюють перспективний розвиток об'єкту – це територіальні ресурси та наявність залізниці, що забезпечує основні транспортні перевезення.

Незабудовані землі сільськогосподарського призначення в існуючих межах населеного пункту представлені ОСГ, городами, лугами та сіножатями, які використовуються як сільськогосподарські угіддя.

Площа території земельної ділянки в існуючих межах становить 12,0 га. Нижче наведені дані щодо сучасного використання території.

Таблиця 2.8 Сучасне використання території підприємства

№	Назва показника	Одиниця виміру	Існуючий стан	Етап від 3 до 7 років
1	Площа існуючої земельної ділянки	га	12,00	12,00
	Території (ділянки) забудови іншого призначення (ділової, виробничої, комунально-складської, курортної, оздоровчої тощо)	га	12,00	12,00
	у т.ч.:			
	Протяжність вулично-дорожньої мережі	км	-	1,40
	Відкриті автостоянки для тимчасового зберігання легкових автомобілів	машино-місць		33
	Територія забудови, що потребує заходів з інженерної підготовки з різних причин	га % до тер		<u>2,5891</u> 21,58

Земельні ділянки сільськогосподарського призначення на території населеного пункту, що розглядається, представлені фермерськими та індивідуальними господарствами.

У ґрунтовому покриві Харківського району поширені чорноземи звичайні глибокі середньогумусні та чорноземи звичайні середньогумусні. Еродовані ґрунти найбільш розвинені в прилеглій до Сіверського Донця смузі, де вони місцями займають понад 40% площі. У заплавах річок та на днищах балок панують лучні солонцюваті ґрунти. Дернові піщані ґрунти займають невеликі площі на боровій терасі Орчика.

На вододілах річок переважають за площею чорноземи типові середньогумусні. Сформувалися ґрунти району з одного боку, під широколистяними лісами, з іншого – під лучно-степовою рослинністю в основному, на лесовидних суглинках і глинах багатих фосфором, калієм, мулистими і мінеральними речовинами, володіють порівняно легкою водопроникністю.

Чорноземи типові і деградовані характеризуються великою потужністю гумусових горизонтів (до 120 см) нейтральною реакцією ґрунтового розчину (рН = 6,9-7,1), малогумусні (вміст гумусу в межах 4-8%). Вони мають гарну здатність утримувати вологу, гарну забезпеченість поживними речовинами, високою родючістю.

Їх різного ступеня змиті аналоги отримали розповсюдження на пологих, похилих і критих схилах вододілів, а також на схилах балок, відрізняються меншою потужністю гумусових горизонтів (Н + Нр) - 50-30 см і вмістом гумусу 2-5%, середньої і низькою забезпеченістю поживними речовинами.

На високих розчленованих ділянках району з давніх часів покритих широколистяними лісами, сформувалися сірі і темно-сірі опідзолені ґрунти. Вони характеризуються невеликою потужністю гумусових горизонтів від - 20-30 см до 50-60 см (у темно-сірих опідзолених ґрунтів), низьким вмістом 3-4,5%, слабокислою реакцією ґрунтового розчину, високою родючістю, зростаючим від сірих до темно-сірих опідзолених ґрунтів.

Так як глини дуже щільні, в'язкі, мають високу здатність утримувати вологу, містять значну кількість залізистих сполук, які утворюють з фосфатами труднодоступні для рослин сполуки.

Ґрунти утворюються на цих породах, мають укорочений профіль (40-50 см) важкосуглинистий і глинистий мехсклад, лужну реакцію ґрунтового розчину (рН = 7,2-7,4), глибистість в нижній частині профілю, тріщинуватість з поверхні, низьку забезпеченість фосфором, мають помітно знижену родючість.

Оскільки для населеного пункту характерним є інтенсивне використання земельних ресурсів в першу чергу для потреб сільського господарства, останнє обґрунтоване наявністю родючих ґрунтів. Що означає високий рівень розораності, деградацію ґрунтів та зниження їх родючості, втрати ґрунту внаслідок ерозійних процесів. Разом з тим спостерігається відсутність ефективного ґрунтово-агрохімічного та ґрунтово-агроекологічного моніторингу стану ґрунтів. Основним напрямком з охорони земель, підвищення родючості орних земель та економії енергоресурсів має стати впровадження нових сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур, у тому числі ґрунтозахисних та енергозберігаючих (нульовий обробіток ґрунту), проведення робіт по вилученню з інтенсивного обробітку малопродуктивних, ерозійно-небезпечних земель, впровадження ґрунтозахисно-меліоративної та агроландшафтної організації території із обов'язковим дотриманням сівозміни.

Слід зазначити, що у Харківській області нараховується 152,2 тис. га кислих ґрунтів. Вони поширені переважно на півночі і західно-північній частині області. Серед земель сільськогосподарського призначення кислі ґрунти займають біля 82 тис. га. Втім, у останні роки вапнування в області майже не проводиться, за виключенням поодиноких випадків. Відсутність вапнування кислих ґрунтів призводить до зниження їх продуктивності через погіршення агрохімічних та екологічних властивостей.

Таблиця 2.9 Інформація щодо деградованих і малопродуктивних земель та які потребують консервації по Харківській області.

Види земель	Усього земель на початок року		Потребують консервації	
	тис. га	тис. га	% до загальної площі території	% до загальної площі території
Деградовані	1,7012	1,7012	0,0515	0,0515
Малопродуктивні	3,2337	3,2337	0,1029	0,1029

Таблиця 2.10 Вміст гумусу в ґрунтах області, його середньорічні втрати при сільськогосподарському використанні та потреби в органічних добривах.

Район	Вміст гумусу, %	Середньорічні втрати гумусу, т/га	Потреба в органічних добривах, т/га
Харківський	3,9	0,50	9,3
Усього по області	4,3	0,59	10,7

Застосування пестицидів, агрохімікатів, мінеральних добрив є основною причиною можливого забруднення ґрунтів хімічними речовинами, у тому числі важкими металами, пестицидами, нітратами.

При застосуванні пестицидів і агрохімікатів необхідно здійснювати комплекс заходів відповідно до регламентів, встановлених для певної ґрунтово-кліматичної зони, з урахуванням попереднього агрохімічного обстеження ґрунтів, даних агрохімічного паспорта земельної ділянки (поля) і стану посівів, діагностики мінерального живлення рослин, прогнозу розвитку шкідників і хвороб.

Фактор забруднення ґрунтового покриву має локальне поширення і пов'язаний з промисловими територіями. Потенційними територіями, де можливе забруднення ґрунтів із перевищенням нормативних гранично-допустимих рівнів по бактеріологічним та хімічним показникам, є стихійні сміттєзвалища, ділянки вздовж основних автомагістралей. Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод.

Зважаючи на відсутність таких потенційно небезпечних об'єктів забруднювачів ґрунтів в межах села Лизогубівка, як сміттєзвалища, худобомогильники та склади отрутохімікатів, стан земельних ресурсів населеного пункту та території проектування можна охарактеризувати, як задовільний.

Але слід зазначити, що погіршення стану земель також відбувається через

несприятливий вплив автомобільного та залізничного транспорту на навколишнє середовище. Поруч з територією, що розглянута детальним планом проходять автомобільна дорога міжнародного значення М-03 (Київ – Харків – Довжанський) та залізничний транспортний коридор (на відстані 1,60 км розташована залізниця напрямку Харків – Куп'янськ, найближча залізнична зупинка «Світанок»), по яким здійснюється автомобільне та залізничне сполучення між населеними пунктами, що призводить до забруднення ґрунтів важкими металами. До числа шкідливих також відносяться і тверді компоненти, що містять сажу.

Серед причин погіршення екологічного стану земель в Харківській області можна відокремити активізацію процесів підтоплення території ґрунтовими водами та зсуви ґрунтів. Підтоплення спостерігається в населених пунктах Харківського району.

Процеси підтоплення можуть створювати загрозу зсувів ґрунтів, виходу з ладу інженерних комунікацій. Підтоплення може призвести до погіршення стану забудованих територій та санітарних умов проживання людей, збільшення захворюваності, забруднення водних ресурсів і ґрунтів, заболочення значних ділянок землі.

Враховуючи, що територія, що розглядається детальним планом не забезпечена мережами централізованого водовідведення побутових та поверхневих стічних вод, а також відсутність очисних споруд для очищення поверхневих стічних вод – є ризик можливого забруднення ґрунтів.

Для усунення перелічених вище недоліків, які можуть спричиняти негативний вплив на якісний склад ґрунтів, необхідне впровадження рішень, що передбачені ДДП «Детальним планом території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області», а саме: влаштування місцевих каналізаційних споруд, влаштування очисних споруд для очищення поверхневих стічних вод та інше. Крім того, без проведення інженерного захисту території відведеної під забудову, без відведення поверхневих дощових та талих вод по спланованій поверхні, без централізованого водопостачання, без забезпечення локальною каналізацією, без утримання на належному рівні санітарного стану території, без висаджування зелених насаджень спеціального призначення, як слідство нехтування рішеннями ДДП може призвести і до активізації небезпечних геологічних процесів.

Рослинний та тваринний світ

Сучасний стан біологічного різноманіття Харківської області визначається сукупністю природних та антропогенних чинників. Насамперед географічним положенням її території, розташованої в межах двох ландшафтно-кліматичних зон – лісостепової та степової, що й обумовило відносне багатство біотопів та наявність відповідних непорушених біоценозів, що збереглися лише поза межами населених пунктів. Особливістю області також є те, що вона знаходиться в межах двох річкових басейнів Сіверського Донця (притока Дону) та Дніпра.

Територія Безлюдівської територіальної громади належить до Полтавської рівнини, але розчленована кількома балками. Ґрунти – чорноземи типові. Водні об'єкти, що розташовані на проектній території належать до басейну річки Сіверський Донець.

Території Безлюдівської громади розташовані на вододільному просторі річок Роганка – Уди. По водорозділах насаджено зелені смуги з дубу, липи, клену, ясеню, бересту. В підліску – терен, глід, горішник. На схилах балок зустрічається степна рослинність.

Рельєф спокійний з загальним нахилом в бік річки Роганка та на південь. Схили пологі, вкриті деревною та чагарниковою рослинністю.

Рослинність населеного пункту представлена типовою для межі лісостепу та степу рослинністю: пирій, мишій, берізка, амброзія, волошки, кульбаби, чортополох, будяк, молочай, осот, мати-й-мачуха, інші; біля води – значні зарості очерету. З кущів – кленок,

калина, бузок, терен; з дерев – тополя, дуб, клен, береза, фруктові дерева (груші, яблуні тощо).

Фауна населеного пункту представлена комахами, представниками водної фауни та свійськими тваринами. Серед комах: мурашки, божі корівки, бабки, мухи, оси, джмелі, колорадські жуки, коники, павуки, слимаки, комарі та ін. Птахи: горобці, граки, голуби, сови. З плазунів – вужі та ящірки. Із ссавців – багато представників рудеральних видів (тих, що прикріплені до місця життя людини), тобто шурів та мишей, трапляються зайці та лисиці.

У ставках водяться раки, земноводні (жаби) та риба (карась, короп, метис).

Сучасний стан біорізноманіття Харківської області загалом та зокрема Безлюдівської громади викликає занепокоєння і потребує детального аналізу його фітоценотичного та біотопічного розподілу, насамперед тих систематичних груп, представники яких занесені до списків рідкісних видів, оскільки оцінки фауністичного й флористичного багатства істотно залежать від наявності рідкісних видів. В умовах глобального антропогенного впливу на природний рослинний покрив найважливішим природоохоронним завданням є збереження видового різноманіття рослинних угруповань та, перш за все, забезпечення охорони рідких видів рослин.

Враховуючи вищевикладене необхідно максимально зберегти існуючі зелені насадження. З метою насичення атмосферного повітря киснем, очищення від можливих пилового і хімічного забруднення, а також зниження шуму та регулювання клімату і рекреації населення, необхідне збільшення зелених насаджень загального користування на території села, в тому числі озеленення зовнішніх доріг та санітарно-захисних зон.

Відсоток природних та напівприродних територій Харківського району становить 21,7.

У районі взято під охорону 14 територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення: 5 ботанічних заказників, 3 ентомологічних заказника, 4 ботанічних пам'ятки природи, 1 гідрологічна пам'ятка природи та дендрологічний парк загальнодержавного значення при Харківському національному аграрному університеті ім. В. В. Докучаєва (у смт Рогань). Загальна заповідна площа — 125,2 га, що складає 0,09 % від площі району.

Таблиця 2.11 Перелік існуючих територій та об'єктів природно заповідного фонду на території Харківського району

№ п/п	Назва об'єкту	Тип, категорія	Площа, га	Адміністративне розміщення та місце знаходження
1.	Альошкина балка	ботанічний заказник	6	с. Бобрівка
2.	Дроб'янське	ботанічний заказник	12,6	Люботинське лісництво, квартал 6, виділ 2, 3
3.	Рязанова балка	ботанічний заказник	10	смт. Рогань
4.	Савичів яр	ботанічний заказник	31,5	смт. Буди
5.	Ковиловий степ	ботанічний заказник	78	смт. Рогань, с. Тернова
6.	Смородський	ентомологічний заказник	3	с. Смородське
7.	Лаптеве	ентомологічний заказник	5	с. Сороківка
8.	Попова дача	ентомологічний заказник	1,5	с. Зернова
9.	Лісосмуга № 65	ботанічна пам'ятка природи	0,4	смт. Рогань

10.	Просіки	ботанічна пам'ятка природи	4,2	Бабаївське лісництво, квартал 14, виділ 5, 8
11.	Два дуби велетні	ботанічна пам'ятка природи	0,2	Люботинське лісництво, квартал 21, виділ 7
12.	Великий ліс	ботанічна пам'ятка природи	0,1	Люботинське лісництво, квартал 14, виділ 20
13.	Джерело Г.С. Сковороди	гідрологічна пам'ятка природи	6,3	Бабаївське лісництво, квартал 18, виділ 4 – 7, 25
14.	Кулиничі	ботанічний сад	13,25	смт. Кулиничі
15.	Дендрологічний парк Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва	дендрологічний парк загально-державного значення	22,8	селище Докучаєвське

Таблиця 2.12 Перелік запланованих до заповідання і розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду по Харківському району

№ п/п	Назва об'єкту	Тип, категорія	Площа, га	Адміністративне розміщення та місце знаходження
1.	Безлюдівський	ботанічний заказник	150,0	смт Безлюдівка
2.	Мереф'янський	гідрологічний заказник	200,0	м. Мерефа
3.	Терновий	ботанічний заказник	52,0	с. Тернова
4.	Борщівський	ботанічний заказник	86,0	с. Борщівка

В межах території планування відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, територія Безлюдівської територіальної громади не включена до переліку територій та об'єктів екологічної мережі Харківської області.

Найближчим об'єктом природно-заповідного фонду є Ботанічний заказник місцевого значення «Рязанова балка» – знаходиться в північно-східному напрямку на відстані приблизно 3 км, від території проектування. Отже населений пункт не знаходиться в природоохоронній зоні об'єктів природно-заповідного фонду та не несе негативного впливу на них.

Якщо ДДП «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» не буде затверджений, біорізноманіття території населеного пункту залишиться на сталому рівні або можливий ризик спаду чисельності різних видів флори та фауни через відсутність заходів по покращенню загального стану навколишнього природного середовища в районі Безлюдівської селищної територіальної громади.

Геологічні та гідрографічні умови

Південна частина Харківського району належить до басейну р. Сіверський Донець. Найбільші річки — Уда, Лопань, Харків, Мож.

За своїм режимом ріки відносяться до рівнинного типу з переважним сніговим живленням. Характерним для них являється чіткий прояв весняної повені і низька літня межень, що переривається в окремі роки невисокими дощовими повенями. Меженний період триває з травня по серпень. Влітку ріки і струмки часто пересихають. В середині грудня ріки замерзають.

В геологічному розрізі приймають участь породи мезозойської і кайнозойської ератем. Відклади мезозою розвинені повсюди і представлені тріасовою, юрською і

крейдовою системами. В складі кайнозойської ератеми – піщано-глинисті відклади палеогенової, неогенової і четвертинної систем.

Відклади четвертинної системи суцільним чохлам покривають більш давні утворення і представлені еолово-делювіальними бурими щільними суглинками з пропластками пісків потужністю 14 - 17 м. З поверхні суглинки покриті ґрунтово-рослинним шаром потужністю до 1 м.

В геологічній структурі приймають участь нижньо-середньо-верхньочетвертинні золуво-делювіальні лессовидні суглинки, перекриті ґрунтово-рослинним шаром.

Геологічний розріз представляє: ґрунтово-рослинний шар (шар 1); суглинки бурі, сіро-бурі з рослинними останками (шар 2); суглинки буро-жовті, лісовидні з карбонатами (шар 3); суглинки буро-жовті, карбонатні, пластичні (шар 4); суглинки буро-коричневі, карбонатні, щільні (шар 5).

Ґрунтово-рослинний шар, що залягає в зоні промерзання не являється будівельними ґрунтами. Основою для фундаментів будівель та споруд ДДП заплановано використовувати суглинки шарів 3, 4, 5. Суглинки шару 3 мають просадочні властивості. Тип ґрунтових умов – I. рівень ґрунтових вод залягає на глибині 3,5 – 8,5 м. Рівень ґрунтових вод залежить від кліматичних умов (кількості атмосферних опадів) та рельєфу поверхні. Водопорами є щільні суглинки. Ґрунтові води володіють сульфатною агресивністю та слабоагресивні по вмісту вільної вуглекислоти.

Територія відноситься до II типу по потенційній підтоплювальності, тобто відбудеться утворення техногенного водоносного горизонту до глибини 2,0 від поверхні.

В межах Безлюдівської селищної територіальної громади розвинені наступні водоносні горизонти: водоносний горизонт у нерозчленованих нижньо-верхньочетвертинних еолово- делювіальних відкладах; водоносний горизонт у нерозчленованих верхньоолігоценних-нижньоміоценових відкладах межигірської, берецької і новопетрівської свит; водоносний горизонт в еоценових відкладах косянецької свити; водоносний комплекс у нерозчленованих нижньо-верхньокрейдових відкладах долинської і слов'яногірської свит; водоносний горизонт у середньо-верхньоюрських відкладах ізюмської свити; водоносний горизонт у нижньо-середньоюрських відкладах кожулинської свити; водоносний горизонт у верхньотріасових відкладах новорайської свити; водоносний горизонт у верхньотріасових відкладах протопівської свити.

Водоносний горизонт в середньо-верхньоюрських відкладах ізюмської свити залягає на глибині 203 - 208 м. Водовмісні породи представлені тріщинуватими вапняками з тонкими прошарками піску потужністю від 46 до 54 м.

У покрівлі водоносного горизонту залягають глинисті породи донецької свити юри потужністю від 59 до 65 м, що являються верхнім водотривом і зумовлюють напірний характер горизонту, в підошві – щільні глини кам'янської свити, які служать нижнім водотривом.

Водоносний горизонт у верхньотріасових відкладах протопівської свити залягає на глибині 668 - 673 м і приурочений до товщі пісковиків різнозернистих тріщинуватих, в підошві гравелистих потужністю 26 - 30 м. В покрівлі водоносного горизонту залягають одновікові щільні глини потужністю 10 м, що відіграють роль верхнього водотриву, в підошві – щільні аргиллітоподібні глини сребрянської свити тріасу розкритою потужністю 11 - 31 м.

Водоносні горизонти ізюмської та протопівської свит надійно захищені від забруднення з поверхні піщано-глинистими та глинистими товщами.

Різноманітність стратиграфічних підрозділів та літологічного складу порід, складна тектоніка та геоморфологічні особливості визначають складність гідрогеологічних обставин.

1. Водоносний горизонт в нерозділених четвертинних утвореннях приурочений до льосів та пилюватим піщаним суглинкам верхньої частини перерізу. Водоносний горизонт має вільну поверхню дзеркала. Водомісткі породи відрізняються низькими фільтраційними властивостями. глибина залягання рівня води від 5 до 17,0 м. по хімічному складу вода сульфато-натрієва, з мінералізацією від 1,2 до 2,6 г/л. На при

ухильних ділянках, де вони краще промиті, якість води краща. Режим водоносного горизонту непостійний, амплітуда сезонних коливань $\pm 0,5$ м. водоносний горизонт широко експлуатується колодзями. Добовий водозбір не перевищує 2 м^3 .

2. Водоносний горизонт у харківських та полтавських відкладеннях дронується балками та ярами. Практичного значення не має.

3. Водоносний горизонт у бучаксько-каневських відкладеннях приурочений до піщаної товщі, має різні фільтраційні властивості.

Водоносний горизонт експлуатується в селищі одиночними свердловинами та є найбільш перспективним з числа неглибоко залягаючих водоносних горизонтів.

Експлуатується водоносний горизонт існуючими свердловинами становить глибину 95-117 м. Дебіт свердловин $4,8-5 \text{ м}^3/\text{год}$. Статичні рівні відновлюються на глибині 60-65 м. Горизонт напірний.

По хімічному складу вода сульфато-гідрокарбонатна з мінералізацією від 1,1 до 1,5 г/л. Підземні води мають підвищений склад заліза. Вода агресивна до всіх видів несольфатостійких цементів.

4. Водоносний горизонт у верхнє юрських відкладеннях приурочений до тріщинуватої зони вапняків.

Гідравлічно водоносний горизонт зв'язаний вище розташованими горизонтами. Найбільш водоносним є у місцях виходу вод бучакських відкладень.

Горизонт експлуатується декількома водозаборами. Глибина свердловин 90-110 м. Дебіт свердловин змінюється с дебітом $5 \text{ м}^3/\text{год}$. Глибина свердловин 100-120 м. Статичний рівень відновлюється на глибині 73-68 м. По хімічному складу вода сульфатно-кальцієва з мінералізацією 1,2-1,85 г/л.

Шкідливі компоненти у воді відсутні або вміст їх не перевищує норм. Органічному забрудненню води не схильні. Водоносний горизонт рекомендується для централізованого водопостачання.

Підвищеною водоносністю володіють свердловини обладнані на експлуатацію двох водоносних горизонтів спільно. Дебіт свердловин $2,8-6,4 \text{ м}^3/\text{год}$, при пониженні 18-29 м.

Проведені вишукування на глибокі горизонти (550-600 м). Дебіт свердловин $5,0-6,0 \text{ м}^3/\text{год}$. Водовмісні породи рихлі піщаники. Вода володіє підвищеною мінералізацією. Але поблизу виходів під кайнозойські відкладення якість води задовільна та вона може бути рекомендована для централізованого водопостачання.

Харківська область, в тому числі і Харківський район має відносно великі запаси деяких видів корисних копалин. Зокрема зустрічаються енергоносії та неметалеві корисні копалини, які слугують сировиною для паливно-енергетичної промисловості, будівельних матеріалів, інше. Енергоносії представлені, головним чином, родовищами природного газу, нафти, газових сланців. В межах Харківського району теж знаходяться родовища нафти і природного газу.

Згідно наведеної на офіційному веб-сайті Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» (<http://geoinf.kiev.ua/>) інформації на території Харківського району Харківської області обліковуються наступні нафтогазові родовища (площі), на які отримані надрокористувачами спеціальні дозволи на користування надрами (діючі): Герсеванівська; Сахновщинська; Тимченківсько-Біляївська; Степківська; Мироліувська.

Згідно наведеної на офіційному веб-сайті Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» (<http://geoinf.kiev.ua/>) інформації на території Харківського району нафтогазовими підприємствами здійснюється геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин (газ природний, нафта, конденсат) на Денисівському, Островецькому, Аксютівському, Ракитнянському, Васищівському, Ржавецькому, Огульцівському, Безлюдівському, Юліївському нафтогазових родовищах, на Мереф'янсько-Шуринській, Пегедівській, Деркачівсько-Войтенківській, Роганській, Хорошівській площах та на Світанково-Логівській ділянці.

Територія, що розглядається детальним планом знаходиться на відстані 1,5 км від ліцензійних меж Безлюдівського нафтогазового родовища.

Нафтовидобувна промисловість є однією із видів господарської діяльності, яка виступає можливим забруднювачем навколишнього природного середовища, що проявляється в трьох основних напрямках: порушення земної поверхні; викиди в атмосферне повітря газових та пилових шкідливих речовин; забруднення водних ресурсів рідкими відходами гірничих підприємств.

Зважаючи на відсутність (у безпосередній близькості) нафтогазових свердловин – вплив нафтовидобувної промисловості на територію, що розглядається детальним планом відсутній.

З неметалічних корисних копалин найбільш поширені в Харківському районі – піски та суглинки, родовища цієї сировини розташовані на території району.

За офіційною інформацією ДНВП «Геоінформ України» на території Харківського району обліковуються наступні родовища та ділянки неметалевих корисних копалин, на які отримані спеціальні дозволи на користування надрами: пісок: Безлюдівське; Олешківське; Жихарьке; Бабаївська; Сороківське; Жихарська-1; пісок та суглинок: Південно-Роганське; Роганське; Вільхівське.

На території Безлюдівської селищної територіальної громади не обліковуються родовища та ділянки неметалевих корисних копалин, на які отримані діючі спеціальні дозволи на користування надрами.

Крім того, за даними з офіційного веб-сайту ДНВП «Геоінформ України» обліковується родовища підземних вод (води питні і технічні) Люботинське-3, Роганське та Кулиничівське родовища, на які отримані спеціальні дозволи на користування надрами.

Найближче до території, що розглядається детальним планом, знаходиться Родовище Роганське Ділянка Роганська 1 Свердловина №5869 родовище підземних вод, яке знаходиться на відстані понад 8 км в північно-східному напрямку від проєктної території.

Враховуючи вищевикладене та згідно публічної кадастрової карти України в межах проєктної території відсутні родовища неметалевих корисних копалин та підземних вод.

Якщо ДДП «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» не буде затверджений геологічні та гідрографічні умови території населеного пункту скоріш за все залишаться на сталому рівні, але для покращення екологічного стану в районі планованої діяльності необхідне впровадження рішень ДДП, а саме реалізація заходів по покращенню загального стану навколишнього природного середовища.

Водні ресурси

Харківська область розташована на вододілі двох річкових басейнів – Дона (Сіверського Донця) та Дніпра. Область загалом та Безлюдівська селищна територіальна громада має надзвичайно низьку забезпеченість водними ресурсами – 1,8 % від загальних водних ресурсів України.

Водні ресурси Харківської області формуються за рахунок транзитної притоки поверхневих вод по р. Сіверський Донець, місцевого річкового стоку, що формується в межах області, стічних, шахтних і кар'єрних вод, а також експлуатаційних запасів підземних вод.

Проблемним питанням Харківської області, що прямопропорційно впливає на якість води акваторій, є очищення зворотних вод, а також скид забруднених та недостатньо очищених стічних вод у поверхневі водні об'єкти.

Таблиця 2.13 Основні показники використання і відведення води по Харківській області, млн м³

Показники	Одиниця виміру	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Скинуто зворотних вод, усього по Харківській області	млн. м ³	274,0	303,2	289,3
у тому числі:				
у підземні горизонти		0,129	0,054	0,067
у накопичувачі		0,8	1,3	1,216
на поля фільтрації		1,1	1,1	0,884
у поверхневі водні об'єкти		270,3	298,8	286,2
не віднесених до водних об'єктів		3,513	3,813	3,281
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього по Харківській області		270,3	298,8	286,2
з них:				
нормативно очищених, усього		198,1	195,5	182,8
у тому числі:				
на спорудах біологічного очищення		196,5	193,2	180,2
на спорудах фізико-хімічного очищення		0,28	0,275	0,354
на спорудах механічного очищення		1,36	1,944	2,164
нормативно (умовно) чистих без очищення		60,1	87,02	87,36
забруднених, усього		9,81	14,07	14,73
у тому числі:				
недостатньо очищених		4,9	4,885	5,625
без очищення		4,9	9,19	9,11
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у розрахунку на одну особу		100,3	110,63	107,31

Державний моніторинг довкілля в частині проведення гідрохімічних спостережень за станом поверхневих вод на території Харківської області проводився лабораторією моніторингу вод та ґрунтів Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області.

На підставі гідрохімічних досліджень, проведених Регіональним офісом водних ресурсів у Харківській області у басейні р. Сіверський Донець якісний стан води суттєво не змінюється, коливання специфічних показників і солей важких металів варіювалося у межах ГДК. Але, було відмічене систематичне перевищення ГДК в басейні р. Сіверський Донець по БСК₅ та ХСК, сульфатам, нафтопродуктам та металам. Оцінка якісного стану вод поверхневих водних об'єктів проводиться за методикою визначення індексу забрудненості води (ІЗВ), що ґрунтується на аналізі кратності перевищень гранично допустимих концентрацій окремих інгредієнтів, відповідно до нормативів для водних об'єктів рибогосподарського призначення. ІЗВ розраховується за шістьма показниками, 2 з яких обов'язкові – БСК₅ і розчинений кисень, іншими показниками є – 4 інгредієнти із загального переліку, за якими кратність перевищення ГДК є найбільшою.

Стан басейну р. Сіверський Донець по індексу ІЗВ у верхній частині оцінюється як 3 – «помірно забруднена».

В межах території, що аналізується детальним планом, поверхневі водні об'єкти відсутні.

Проектна територія знаходиться поза межами прибережних захисних смуг та зон санітарної охорони водних об'єктів.

Мережі централізованого водопостачання та водовідведення в межах території, що аналізується детальним планом відсутні.

Водопостачання виробничого об'єкту передбачено детальним планом території здійснювати від проектних свердловин. Розташування свердловин та водонапірної башти на відокремленій території повинна виключати можливість забруднення ґрунту. Від водної свердловини ДДП запланована проектна кільцева водопровідна мережа для водозабезпечення об'єктів, що розглядаються детальним планом. Впровадження планованої діяльності по будівництву водозабірної свердловини та по будівництву трубопроводів для транспортування води може мати значний вплив на довкілля (пункти 3, 10 частина 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

В залежності від ступеня захищеності підземного водозабору, ризику мікробного та хімічного забруднення, особливостей санітарних, гідрогеологічних і гідрологічних умов, а також характеру забруднюючих речовин встановлюються межі ЗСО та їх окремих поясів. Радіус першого поясу зони санітарної охорони водозабірної свердловини згідно Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів 173-96 та ДБН В.2.5-74.2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» становить 30 м (для захищених ґрунтів). Відповідно до розділу 15.1 ДБН В.2.5-74.2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди» для водозабірних споруд, розташованих на території об'єкта, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, а також для водозабірних споруд, розташованих у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, розмір першого поясу ЗСО допускається зменшувати, але він повинен становити не менше ніж 15 м. В даному випадку водозабірна свердловина буде розташована на території об'єкта, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, також ділянка розташована у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, тому рішенням детального плану встановлюється розмір першого поясу зони санітарної охорони водозабірної свердловини радіусом 15 м.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкового отримання дозволу на спеціальне водокористування – на забір води з водних об'єктів (забір води з водозабірної свердловини) із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води для задоволення господарсько-побутових та промислових потреб виробничо-складських об'єктів, можливість розміщення яких розглядається ДДП.

З метою захисту підземних вод від можливого забруднення необхідно здійснити організацію зон санітарної охорони підземних джерел – водозабірної свердловини та дотримання відповідного охоронного режиму в її межах.

Зони санітарної охорони для підземного джерела (свердловини) повинна складатися з трьох поясів:

- перший пояс (пояс суворого режиму), який включає територію розташування водозабірних споруд;
- другий і третій пояси (пояси обмежень і спостережень), які включають територію, яка призначається для охорони джерел водопостачання від мікробного (другий пояс) та хімічного (третій пояс) забруднення.

Другий і третій пояси – пояси обмежень, що включають територію, з якою в силу природних умов (поверхневий стік, гідрогеологічні умови) і в результаті промислового будівництва, побутового та іншого використання може бути пов'язано погіршення якості води в місці її забору з джерела.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо виконання розрахунку другого і третього поясів, що включають територію, з якою в силу природних умов (поверхневий стік, гідрогеологічні умови) і в результаті промислового будівництва, побутового та іншого використання може бути пов'язано з погіршення якості води в місці її забору з джерела. Дані пояси визначаються гідродинамічним розрахунковим шляхом. Другий пояс – зона

мікробного забруднення, включає територію, призначену для попередження забруднення води джерел водопостачання. Другий пояс враховує час виживаності мікроорганізмів. Третій пояс – зона хімічного забруднення, виходячи з умови дальності його поширення, приймаючи стабільним його складу у водному середовищі. У кожному з трьох поясів, а також в межах санітарно-захисної смуги, відповідно їх призначенню, встановлюється спеціальний режим і визначається комплекс заходів, спрямованих на попередження погіршення якості води.

Розрахунок зон санітарної охорони водозабірної свердловини, визначення меж зон санітарної охорони водного об'єкту (свердловини) необхідно провести під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності по будівництву водозабірної свердловини, видобуванню корисних копалин.

В зв'язку з відсутністю мереж водовідведення побутових та поверхневих (дощових) стічних вод є ризик погіршення екологічного стану водних ресурсів, їх можливе забруднення, що може призвести до виникнення проблеми отримання якісної питної підземної води для населення.

Для попередження забруднення ґрунтів та ґрунтових вод необхідно розглянути можливість території, що розглядається детальним планом обладнати мережею водовідведення побутових стічних вод та очисними спорудами для їх очищення.

З метою недопущення забруднення ґрунтів та водних ресурсів необхідно забезпечити збирання та відведення поверхневих (дощових) стічних вод з території, що аналізується ДДП, шляхом влаштування проїзних частин доріг з нормативними ухилами в плані і профілі, а також облаштування брудовідстійників та нафто-масло-уловлювачів.

Відсутність мереж водовідведення побутових та поверхневих стічних вод, відсутність очисних споруд для їх очищення може спричинити і надалі негативний вплив на якість підземних водних ресурсів, екологічний стан може наділі погіршуватися з плином часу.

При відсутності мереж водовідведення побутових та поверхневих стічних вод та очисних споруд для них – існує загроза погіршення якості водних та земельних ресурсів через потрапляння забруднених стічних вод до водних об'єктів.

Нехтування рішеннями ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» може призвести до погіршення якості водних ресурсів. Без організації водовідведення стічних вод, без облаштування локальних очисних споруд біологічної очистки побутових стічних вод, без збирання та відведення поверхневих (дощових) стічних вод з території, що проектується, шляхом влаштування проїзних частин доріг з нормативними ухилами в плані і профілі, без облаштування брудовідстійників та нафто-масло-уловлювачів, без організації збору та вивезення твердих побутових відходів, без утримання на належному рівні санітарного стану території – може відбуватися погіршення екологічної обстановки на території, що аналізується ДДП, можливе забруднення поверхневого водного об'єкту та ґрунтів, що може вплинути і на здоров'я місцевого населення.

Атмосферне повітря

Стан атмосферного повітря Харківської області формується обсягами викидів забруднюючих речовин від пересувних та стаціонарних джерел забруднення. До стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря відносяться викиди від промислових та сільськогосподарських підприємств. Основними чинниками інтенсивного забруднення атмосфери автотранспортом є: постійно зростаюча кількість автотранспорту; експлуатація технічно застарілого автомобільного парку; низька якість паливно-мастильних матеріалів; недостатня пропускна спроможність дорожньо-транспортної

мережі, яка сформувалась в умовах існуючої забудови; незадовільний стан дорожнього покриття проїзної частини доріг.

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення.

Стаціонарні пости спостереження за станом забруднення атмосферного повітря в населеному пункті відсутні.

Таблиця 2.14 Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин у Харківській області в атмосферне повітря за 2017-2019 р.р.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	45,0	44,7	106,5
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	1,4	1,4	3,4
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	16,7	16,7	39,9

Таблиця 2.15 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в Харківському районі та в цілому по області, тис. т.

Район, область	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Всього Харківська область	44,955	44,741	106,499
Харківський район	0,7291	0,823	0,498

Таблиця 2.16 Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах (пилу, діоксид сірки, діоксид азоту, оксиду вуглецю) в Харківському районі та в цілому по області, тис. т.

Район, область	2018 рік					2019 рік				
	Разом	В тому числі по окремих речовинах:				Разом	В тому числі по окремих речовинах:			
		Пил	Діоксиду та інші сполуки сірки	Сполуки азоту	Оксид вуглецю		Пил	Діоксиду та інші сполуки сірки	Сполуки азоту	Оксид вуглецю
Харківська область	44,741	*	9,320	6,764	**	106,499	*	41,401	10,198	**
Харківський район	0,823	*	0,01	1,174	**	0,498	*	0,098	0,323	**

* - за інформацією Головного управління статистики у Харківській області з 2015 років статзвітністю не передбачено.

** - за інформацією Головного управління статистики у Харківській області з 2017 років статзвітністю не передбачено.

Таблиця 2.17 Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності у Харківській області відповідно до даних ГУ статистики у Харківській області

№	Види економічної діяльності	Обсяги викидів	
		тис. т	відсотків (%) до загального підсумку
Усього		44,741	100
За видами економічної діяльності, у тому числі:			
1.	Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг	1,83	4,09
2.	Добування сирової нафти та природного газу	10,51	23,5
3.	Виробництво харчових продуктів	1,52	3,39
4.	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	0,34	0,76
5.	Виробництво цукру	0,24	0,54
6.	Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	0,600	1,34
7.	Виробництво паперу та паперових виробів	0,2	0,45
8.	Поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	0,15	0,33
9.	Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	0,26	0,58
10.	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	0,07	0,16
11.	Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	0,23	0,51
12.	Виробництво гумових і пластмасових виробів	0,1	0,22
13.	Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	1,81	4,04
14.	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	19,96	44,61

Згідно офіційних статистичних даних, можна зробити висновок, що найбільший обсяг викидів забруднюючих речовин потрапляє в атмосферне повітря від такого виду економічної діяльності, як постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Найближче розташованими до території, що розглядається детальним планом, стаціонарні джерела забруднення атмосферного повітря – це джерела утворення викидів тютюнова компанія «Philip Morris International Ukraine», що знаходиться вздовж автомобільної дороги державного значення М03 (Е40), та межує з земельною ділянкою, що розглядається ДПТ з кадастровим номером 6325181500:01:001:0034.

Речовини, що потрапляють в атмосферне повітря під час експлуатації підприємства: азоту діоксид, сажа, ангідрид сірчистий, вуглецю оксид, вуглеводні насичені, оксид заліза, оксид марганцю, метан та інші.

Територія проєктування знаходиться за межами зон впливу, санітарно-захисних зон вищевказаних суб'єктів господарювання.

Виробнича чи промислова територія та об'єкти в межах аналізу, що здійснюється ДДП, відсутні.

Функціонування промислових підприємств повинно відбуватись відповідно до вимог чинних нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря із дотриманням ГДК викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, отриманням дозволів на викиди.

Основними напрямками зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами є насамперед неухильне виконання суб'єктами господарювання природоохоронних заходів та впровадження сучасних технологій очищення газо-пилового потоку. Діяльність кожного суб'єкта господарювання має бути спрямована на збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. Правові і організаційні основи та екологічні вимоги в галузі охорони атмосферного повітря визначає Закон України «Про охорону атмосферного повітря».

Головним пересувним джерелом забруднення атмосферного повітря на даний час на території, що розглядається детальним планом є автомобільний транспорт, який є джерелом відпрацьованих газів дизельних двигунів, що містять оксиди вуглецю, оксиди і діоксиди азоту, різні вуглеводні, сірчистий ангідрид, сажу та пил.

Уздовж автомобільних доріг, відмічається забруднення ґрунтів за рахунок викидів двигунів, продуктів зношення механічних частин, дорожнього покриття. Збільшення викидів забруднюючих речовин перш за все зумовлено збільшенням використання автотранспорту, погіршенням технічного стану автомобільного парку, незадовільною якістю паливно-мастильних матеріалів, труднощами щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосферного повітря (приватний транспорт, транзит).

Територія проектування являє собою територію земельної ділянки з кадастровим номером 6325181500:01:001:0034 та становить 12,0 га та належить ТОВ «НАРГУЗ», яка на теперішній час спланована. Проектним рішенням передбачається будівництво виробничо-складського комплексу з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротографічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки.

Виробництво гнучкої упаковки, що проектується, це послідовна черговість процесів, які реалізуються, за результатом яких виходить кінцевий продукт у вигляді рулонів, що потім використовуються для пакування харчових продуктів.

Дане підприємство планується збудувати на ділянці загальною площею 12,00 га, в два пускові комплекси. З указаного обсягу планується зайняти під будівництво біля 9,00 га.

За проектним рішенням у відповідності до попередніх проектних пропозицій передбачено розміщення:

- виробнича будівля до якої входить: складські приміщення вихідної сировини та складські приміщення готової продукції, основні виробничі приміщення, допоміжні приміщення, ремонтно-механічна майстерня, адміністративна – побутова вставка;
- складські будівлі;
- гараж, навіс та ін.;
- інженерно-технічні споруди та внутрішньо-майданчикові мережі;
- допоміжні споруди.

Слід зазначити, що територія проектування знаходиться на землях Безлюдівської селищної територіальної громади та межує:

- з півночі – межа громади; виробнича територія ПАТ «Харківський тракторний

завод» (кад. номер 6325158500:02:017:0003);

- з заходу - межа громади, лісосмуга, сформовані землі с/г призначення – 01.09 Для дослідних і навчальних цілей;

- з півдня та сходу - виробничі території;

Найближчі існуючі об'єкти садової забудови розташовані на схід від розглянутий території на відстані більше 354м.

Вказані об'єкти також є джерелами забруднення атмосферного повітря.

Речовини, що потрапляють в атмосферне повітря від господарської діяльності промислових об'єктів (в тому числі ТОВ «НАРГУЗ») це: азоту діоксид; оксид вуглецю; метан; вуглецю діоксид; азоту оксид (N_2O); речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом; сажа; сірки діоксид; бенз(а)пірен; вуглеводні насичені C12- C19; пил зерновий та інші.

У формуванні ризику на чутливі групи населення можуть відігравати азоту діоксид, пари вуглеводневого конденсату (бензин), формальдегід, оксид вуглецю, метан, сірки діоксид та інші.

Азоту діоксид – це бурий газ з задушливим запахом. Відчуття запаху та невеликого подразнення в роті виникає при концентрації 0,008 мг/л, а іноді – при 0,0002 мг/л, максимальна невідчутна концентрація – 0,00014 мг/л. Патологічні зміни при отруєнні людини, особливо в органах дихання – повнокров'я та набряки слизових оболонок дихальних шляхів, набряки легенів, мозаїчно розташовані ділянки емфіземи, ателектазу, розрив альвеол. У людей, працюючих при концентрації діоксиду азоту 0,0008-0,005 мг/л біля 3-5 років, виявлені запальні зміни слизової оболонки ясен, хронічні бронхіти, емфізема легенів, пневмосклероз, ускладнений приступами астми, тенденція до брадикардії і гіпотонії, збільшення вмісту гемоглобіну та еритроцитів, прискорення звертання крові та інше.

Оксид вуглецю – отруйний газ без кольору, смаку, з дуже слабким запахом, злегка нагадує запах часнику. Отруйний вплив відомий під назвою «угари», пояснюється тим, що оксид вуглецю легко з'єднується з гемоглобіном крові та робить його нездатним переносити кисень від легенів до тканин. При вдиханні свіжого повітря утворене з'єднання (карбоксигемоглобін) поступово руйнується, і гемоглобін відновлює здатність поглинати кисень. В повітрі робочої зони ПДК оксиду вуглецю складає 20 мг/м³. Концентрацію у 300 мг/м³ людина переносить без помітної дії протягом 2-4 годин, концентрація у 600 мг/м³ викликає легке отруєння, у 980 мг/м³ – важке отруєння настає через 10-30 хвилин, у 3600 мг/м³ – смерть настає через 1-5 хвилин.

Вуглеводні граничні. Володіють вираженим запахом. При термодеструкції утворюються оксиди вуглецю. Кумулятивність слабка. Клінічна картина гострого отруєння: збудження, що змінюються загальмованістю, слабкість, запаморочення, головний біль, біль в області серця, почастищення пульсу, серцебиття, першіння в горлі, кашель, порушення дихання, нудота, блювота, біль у животі.

Вуглеводні насичені C12-C19. Входять до складу палива, безбарвні рідини з характерним запахом. Хімічний склад: парафіни, циклопарафіни, алкилбензоли, нафтени. Токсична дія. Діють на кістковий мозок схоже з бензолом. Ця суміш токсичніша, ніж бензол.

Бенз(а)пірен. Відноситься до багатоядерних ароматичних вуглеводнів з конденсованими бензоловими кільцями. На підставі вивчення причин професійних пухлин побічно доведена канцерогенна дія багатоядерних ароматичних вуглеводнів, безпосередньо це доведено в дослідях на тваринах. До недавнього часу існувала думка про неприпустимість наявності канцерогенних багатоядерних ароматичних вуглеводнів в повітрі виробничих приміщень. Нині ця точка змінилася і для бенз(а)пірена регламентований граничний зміст в повітрі робочої зони 0,00015 мг/м³. Для атмосферного повітря рекомендується встановити граничну концентрацію бенз(а)пірена 0,01 мкг/м³.

Сірки діоксид – безбарвний негорючий газ з гострим запахом, в 2,2 рази важчий за повітря, легко розчинний у воді. Отруєння в виробничих умовах відбувається через дихальні шляхи. Вже дуже малі концентрації діють дратівливо на слизові оболонки,

короткочасне вдихання більш високих концентрацій веде до отруєння. Сірчистий ангідрид (SO_2), незважаючи на великі масштаби його викидів в атмосферу. Під впливом короткохвильової сонячної радіації він швидко перетворюється в сірчаний ангідрид (SO_3), який при контакті з водяною парою Вуглеводні граничні. Володіють вираженим запахом. При термодеструкції утворюються оксиди вуглецю. Кумулятивність слабка. Клінічна картина гострого отруєння: збудження, що змінюються загальмованістю, слабкість, запаморочення, головний біль, біль в області серця, почастищення пульсу, серцебиття, першіння в горлі, кашель, порушення дихання, нудота, блювота, біль у животі. Найбільш трупи органи і системи: центральна нервова, дихальна та серцево-судинна системи, печінка, нирки, органи кровотворення, шлунково-кишковий тракт.

Сажа – високодисперсний порошок. Раніше вважалося, що сажа нешкідлива, проте приводяться дані, що вона може викликати справжній пневмоконіоз, антракоз. Симптоми антракоза: стомлюваність, кашель, болі в грудях, в подальшому задишка. Пневмоконіоз супроводжується хронічним бронхітом, в результаті якого розвивається емфізема, стійкі розширення бронхів і зміни з боку серця, що нагадують такі при силікозі.

Тверді частинки (пил) – надають загальнотоксичну, дратівливу, канцерогенну дію, викликають хронічний катар верхніх дихальних шляхів, хронічний бронхіт, пневмонію, емфізему легенів, кашель, збільшують схильність до захворювання на туберкульоз легень.

Забруднення повітря на ділянках вулиць з підвищеною інтенсивністю руху можуть призводити до постійних ризиків негативного впливу на стан здоров'я населення, ґрунти та рослинність прилеглих ділянок. Проте, в разі відновлення та створення нових площ зелених насаджень із обов'язковим урахуванням пило-, газо- та димостійкості рослин, зон рекреаційного призначення на території селища буде забезпечувати зниження негативного впливу на навколишнє природне середовище, насамперед на атмосферне повітря від впливу автотранспортних засобів.

Фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох чинників, а отже, потребує постійного контролю та моніторингу його якості з боку органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, особливо при регулюванні господарської діяльності всіх суб'єктів.

Основними напрямками зменшення викидів забруднюючих речовин є насамперед неухильне виконання суб'єктами підприємницької діяльності природоохоронних заходів та впровадження сучасних технологій очищення газо-пилового потоку. Діяльність кожного суб'єкта господарювання має бути спрямована на збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище. Правові і організаційні основи та екологічні вимоги в галузі охорони атмосферного повітря визначає Закон України «Про охорону атмосферного повітря».

З метою зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря необхідно розглянути питання щодо можливості озеленення території, використання сучасних технологій в системах опалення, а також за можливістю використання альтернативних джерел енергії.

Актуальним та проблемним питанням, що негативно впливає на якість атмосферного повітря залишається також незаконне та самовільне спалювання опалого листя та стерні, соломи, післязбиральних залишків, а головне – сміття. Такі шкідливі, необдумані дії є причиною непоправних наслідків, а саме: забруднення атмосферного повітря, знищення ландшафтного та біологічного різноманіття, зниження родючості ґрунтів, знищення корисної ентомофауни та мікрофлори, створюється загроза виникнення пожеж, а іноді й травмування або загибелі людей, надання економічних збитків і т.д.

Зрештою, фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох чинників, а отже, потребує постійного контролю та моніторингу його якості з боку органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері

охорони навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, особливо при регулюванні господарської діяльності всіх суб'єктів.

У випадку, якщо ДДП «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» не буде затверджений, заходи щодо покращення стану атмосферного повітря не будуть реалізовані – це може призвести до зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

У майбутньому зі збільшенням кількості автотранспорту без благоустрою та реконструкції усіх існуючих вулиць, проїздів під'їздів і тупиків, створення на усій вулично-дорожній мережі асфальтованого покриття, без озеленення територій санітарно-захисних зон промислових підприємств та придорожніх територій, висадки придорожніх зелених смуг шириною 25-30 м, без поетапного переведення промислових будівель підприємства на опалення від електричної енергії, в тому числі з використанням поновлюваних джерел енергії – рівень забруднення атмосферного повітря, швидше за все матиме тенденцію зростання, що може знизити рівень комфортного проживання в населеному пункті.

Поводження з відходами

Протягом 2019 року на території Харківської області утворилося 1752,3 тис. тонн відходів. Протягом 2019 року використано (утилізовано) 203,1 тис. тонн відходів, або 11,6% від загальної кількості утворених відходів. Із загальної кількості утворених відходів I–IV класів небезпеки 1348,7 тис. тонн було передано іншим підприємствам; спалено 79,4 тис. тонн відходів, у тонн ч. з метою отримання енергії – 76,3 тис. тонн.

Серед утворених відходів на території Харківської області найбільшу питому вагу склали відходи IV класу небезпеки – 1 568,104 тис. т, або 96,3% від загального обсягу утворених відходів. Решта відходів розподілилась за класами небезпеки таким чином: 59,588 тис. т (3,6%) віднесено до III класу; 0,577 тис. т (0,04%) – до II класу небезпеки; 0,256 тис. т (0,02%) – до I класу небезпеки.

Інформація щодо кількості діючих сміттєзвалищ (полігонів) на території Харківського району та в цілому по області, станом на 01.01.2020 наведена в Таблиці 2.14.

Таблиця 2.18 Інформація про кількість діючих сміттєзвалищ (полігонів) на території Харківського району та в цілому по області.

№ з/п	Назва одиниці адміністративно - територіального устрою регіону (район, місто)	Кількість*	Площі під твердими побутовими відходами, га*
Сміттєзвалища			
1	Харківський район	0	0
Усього по районах області		70	177,524
Полігони			
1	Харківський район (ТОВ «Перероблюючий завод»)	1	21,2
2	м. Харків (Дергачівський полігон)	1	13,2
Усього:		2	34,4
Усього по області:		78	258,784

* За даними районних державних адміністрацій та міст обласного значення

На території Безлюдівської селищної територіальної громади місця утилізації, переробки та сортування твердих побутових відходів відсутні.

Для підтримки задовільного санітарного стану проектної території утворюється система очистки від твердих побутових відходів шляхом вивозу відповідно до договорів з комунальними службами району або селища.

Детальним планом розглядається територія, що складається з земельної ділянки, з якої вже сформована, як промислова територія ТОВ «НАРГУЗ» та експлуатується з метою виробництва гнучкої упаковки.

Тобто в результаті експлуатації виробничо-складського підприємства утворюються наступні відходи:

- Тверді побутові відходи. Утворюється в результаті життєдіяльності працюючих. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в контейнерах з кришкою на майданчику з твердим покриттям та в подальшому передаються для розміщення на полігоні ТПВ;

- Вловлені нафтопродукти, утворюються в результаті очищення зливових стоків на локальних очисних спорудах. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в герметичному контейнері. Запланована передача на утилізацію спеціалізованим підприємствам;

- Осад з локальних очисних споруд зливових стоків. Утворюються в результаті очищення зливових стоків на локальних очисних спорудах. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в герметичному контейнері. Запланована передача спеціалізованим підприємствам для розміщення на мулових майданчиках;

- Відпрацьовані світлодіодні лампи та лампи розжарювання. Утворюються в результаті освітлення приміщень та території елеватору. Тимчасове зберігання на складі та в подальшому передаються на утилізацію спеціалізованим підприємствам;

- Відпрацьовані люмінесцентні лампи. Утворюються в результаті освітлення приміщень. Тимчасове зберігання в спеціально відведених приміщеннях в тарі виробника та в подальшому передаються на утилізацію спеціалізованим підприємствам;

- Відходи, одержані в процесі прибирання території. Утворюються в результаті прибирання території підприємства. Тимчасове зберігання відходу здійснюється в контейнерах з кришкою на майданчику з твердим покриттям та в подальшому передаються для розміщення на полігоні ТПВ;

- Шлам септиків. Утворюється в результаті життєдіяльності працюючих. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в ємностях-накопичувачах та в подальшому передаються спеціалізованим підприємствам для транспортування на очисні споруди;

- Промаслене ганчір'я. Утворюється в результаті обслуговування технологічного обладнання. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в спеціальних контейнерах з кришкою та в подальшому передаються спеціалізованим підприємствам для утилізації.

В межах території, що розглядається СЕО відсутні такі потенційно-небезпечні об'єкти, як сміттєзвалища, худобомогильники та склади отрутохімікатів, територія упорядкована згідно фактичним цільовим використанням.

З метою реалізації вимог Закону України «Про відходи» необхідно визначення технологічних схем роздільного збирання побутових відходів з урахуванням річної норми надання послуг з вивезення побутових відходів, складових, що входять до побутових відходів, потреби у вторинних енергетичних та матеріальних ресурсах, органічних добривах, економічних факторів та інших вимог.

Роздільне збирання твердих побутових відходів повинно здійснюватися за компонентами, що входять до складу твердих побутових відходів, які відображаються у відсотках від їх загальної маси або об'єму та визначаються шляхом проведення вимірів у населеному пункті протягом чотирьох сезонів року, відповідно до Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259.

Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання. Термін зберігання в холодний період року (при середньо добовій температурі -5 град. С і нижче) повинен бути не більше ніж три доби, а в теплий період року (при середньодобовій температурі більше ніж +5 град. С)) - не більше ніж одна доба (щоденне перевезення).

Державними будівельними нормами встановлено ряд вимог відносно місць розташування майданчиків для сміттєзбірників, а саме:

- мінімальне віддалення від вікон і дверей житлових будинків і громадських будівель повинно бути не менше 20 м;
- величина радіуса обслуговування - не більше 100 м;
- можливість проїзду транспорту для вивозу сміття у будь-яку пору року;
- розміри майданчиків для сміттєзбірників залежать від кількості контейнерів, що на них встановлюються, і приймаються площею від 9 до 45 м²;
- періодичність вивозу твердих побутових відходів залежить від сезону, кліматичної зони і екологічних умов місцевості і узгоджується з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби.

Накопичення обсягів відходів на сміттєзвалищах без належного їх утримання у місцях видалення відходів, відсутність дієвої системи вилучення вторинних ресурсів та сучасного підприємства з переробки ТПВ, утворення стихійних смітників створює ризики негативного впливу на довкілля та здоров'я населення. Розвиток системи поводження з відходами є одним з пріоритетних завдань органів у сфері охорони навколишнього природного середовища. В згаданій сфері розроблені програми державного та місцевого рівня, очікується, що їх реалізація забезпечить досягнення екологічних стандартів у сфері поводження з відходами на місцевому рівні.

Реалізація рішень ДДП «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області», впровадження заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, подальше впровадження санітарного очищення території від твердих побутових відходів, а також впровадження роздільного збирання ТПВ, відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів, екологічне виховання молодого покоління та екологічна просвіта серед місцевого населення знизить ризики можливого забруднення, засмічення ґрунтів та ґрунтових вод.

Здоров'я населення

Чисельність наявного населення Безлюдівської селищної територіальної громади станом (офіційні статистичні дані на 17.07.2020) складає 24 569 осіб (0,9% від населення Харківської області). Кількість закладів, що надають первинну медичну допомогу: 5.

За інформацією з офіційного веб-сайту Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації (<https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/141/103252>) щодо основних показників здоров'я населення Харківської області – можна зробити висновки, що демографічні процеси на території Безлюдівської селищної територіальної громади відповідають загальній тенденції природного руху населення Харківської області. Беручи до уваги вікову структуру населення, варто відзначити, що найвища частка припадає на групу осіб працездатного віку, що свідчить про позитивну тенденцію соціально-демографічного та економічного розвитку населеного пункту. Меншу, проте значну частку займає категорія осіб старше працездатного віку. Переважання частки осіб старше працездатного віку над часткою осіб молодше працездатного віку говорить про поступове старіння населення.

Згідно наведеної структури смертності населення Харківської області по класам хвороб за 2019 рік – 69,09 % хвороби системи кровообігу; 14,04 % новоутворення; 5,26 % нещасні випадки та травми; 4,00 % хвороби органів травлення; 1,96 % хвороби органів дихання; 0,85 % інфекційні та паразитарні хвороби; 0,47 хвороби сечостатевої системи; 0,28 % хвороби нервової системи; 4,033 усі інші причини.

Хвороби системи кровообігу займають перше місце в структурі смертності населення та перше місце серед причин інвалідності населення і є однією з найважливіших причин надсмертності чоловіків працездатного віку. Серед причин

інвалідності населення ведучі місця займають ішемічна та гіпертонічна хвороби, судинні ураження мозку. З віком відмічається підвищення рівня захворюваності на хвороби системи кровообігу. У жінок показники захворюваності (крім інфаркту міокарда) вищі ніж у чоловіків. В розвитку хвороб системи кровообігу найбільше значення має дві основні групи: соціально-культурні фактори та внутрішні фактори ризику. До першої групи факторів ризику відносяться: вживання висококалорійної їжі, яка багата вуглеводами, жирами та холестерином; тютюнопаління; малорухливий спосіб життя; постійний нервовий стрес. До другої групи факторів ризику відносяться артеріальна гіпертензія; гіперхолестеренемія; порушена толерантність до вуглеводів; ожиріння; спадковість. Ступінь впливу кожного із названих факторів та їх комбінація різна. Витрати на лікування, реабілітацію та соціальне забезпечення хворих на хвороби системи кровообігу стають фінансовим тягарем для суспільства.

Серед ймовірних причин захворюваності населення можна назвати високий рівень розвитку промисловості та урбанізації, який створює прискорений, стресовий ритм життя, який негативно впливає на організм людини, підсилює прояви девіантної поведінки, що і являється провокуючим хворобу фактором; старіння нації; не дотримання здорового способу життя. Станом на теперішній час загальноновизнано, що епідемія хронічних неінфекційних захворювань, у тому числі і хвороб системи кровообігу, значною мірою пов'язана зі способом життя і виникненням внаслідок цього фізіологічних факторів ризику.

За останні 10 років у нашій країні відзначають невпинну тенденцію до підвищення рівня захворюваності на злоякісні новоутворення із щорічним збільшенням приблизно на 3 %. Злоякісні новоутворення спричиняють більше 15 % усіх смертей і поступаються за цим показником лише серцево-судинним захворюванням. Ризик розвитку онкологічних захворювань становить 27,7 % у чоловіків та 18,5 % у жінок. Щорічна летальність внаслідок онкологічних захворювань, у 2–10 разів перевищує аналогічний показник у розвинених країнах світу. В Україні хворі онкологічного профілю становлять 25 % інвалідів. Результати світових епідеміологічних досліджень злоякісних новоутворень свідчать про швидкі темпи підвищення захворюваності на рак та поширеності злоякісних новоутворень із різким зростанням смертності у віці старше 60 років.

Смертність від хвороб органів травлення посідає четверте місце у структурі смертності населення (після хвороб системи кровообігу, новоутворень і нещасних випадків). У структурі смертності від хвороб органів травлення переважають цироз печінки, панкреатит, ускладнений перебіг виразки шлунка і дванадцятипалої кишки. При вирішенні проблем щодо хвороб органів травлення необхідно орієнтуватися на характер відтворення і втрати здоров'я населення, як важливі критерії економічного і соціального благополуччя суспільства.

Особливість смертності населення від хвороб органів травлення протягом другої декади XXI ст. полягає в тому, що це єдина причина, від якої смертність має виразну тенденцію до зростання.

Факторами ризику виникнення цих захворювань є низька якість харчування, його незбалансованість, незадовільна організація харчування вдома і на роботі, психоемоційне перенапруження, самолікування, пізні звернення за кваліфікованою медичною допомогою. Симптоми шлунково-кишкового тракту дуже поширені і мають значні економічні та соціальні наслідки.

Спостерігається нівелювання статевих відмінностей в частоті жовчнокам'яної хвороби, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки; відбувається розширення вікових меж формування патології органів травлення; простежується чітка тенденція до збільшення захворюваності на патологію верхніх відділів шлунково-кишкового тракту.

Інфекційні хвороби залишаються однією з основних причин інвалідності та смертності населення в Харківській області. Підвищення рівня інфекційної захворюваності пов'язане з негативними соціально-економічними змінами в країні, військовими конфліктами, внутрішньою та зовнішньою міграцією, екологічними катаклізмами, появою нових нозологічних форм хвороб.

Зважаючи на те, що інфекційні захворювання найчастіше вражають соціально незахищені верстви населення, стає зрозуміло, чим викликана особлива увага до цих хвороб і в сучасному українському суспільстві.

Слід зазначити, що охорона здоров'я населення – це соціальна проблема, яка величезною мірою залежить від: умов праці, житлово-комунального забезпечення, культури, харчування та доступності і якості медичної допомоги.

З метою забезпечення населення доступною, своєчасною, якісною та ефективною первинною медико-санітарною допомогою та забезпечення керованості та безперервності медичної допомоги на території Безлюдівської селищної територіальної громади діє Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медичної допомоги №3 Харківського району», у структуру закладу входить Амбулаторія загальної практики сімейної медицини в смт. Васищево (62495, смт. Васищево, вул. Зелена, 36), Амбулаторія загальної практики сімейної медицини в с. Котляри (62490, с. Котляри, вул. Миру, 3), Амбулаторія загальної практики сімейної медицини в смт Хорошево (62466, смт Хорошево, вул. Миру, 21), Амбулаторія загальної практики сімейної медицини в смт Безлюдівка (62489, смт. Безлюдівка, пл. Стадіонна, 2а) та Фельдшерсько-акушерний пункт в селі Лизогубівка (62493, с. Лізогубівка, вул. Лікарняна,6).

З метою зменшення санітарно-епідеміологічного навантаження на здоров'я населення та для запобігання або ослаблення негативного впливу на комфортність проживання населення Безлюдівської селищної територіальної громади, озеленення територій санітарно-захисних смуг або розглянути питання по планувальній організації вказаних територій, що забезпечить зниження негативного впливу виробничих об'єктів на житлову забудову до встановлених гігієнічних нормативів, тобто зменшення розмірів санітарно-захисних зон навколо планованого об'єкту.

Основні речовини, що можуть потрапляти в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел на території планованого об'єкта: оксиди вуглецю, оксиди і діоксиди азоту, метан, ангідрид сірчаний, сажа, залізо та його сполуки, манган та його сполуки, діоксид сірки, фтор і його сполуки, хром та його сполуки, натрію гідроксид, масло мінеральне нафтове, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, мідь та її сполуки, сірчана кислота, бензин (нафтовий малосірчаний), вуглеводні насичені C₁₂ – C₁₉, газ, уайт-спірит, ксилол, аміак, сірководень та інші.

Враховуючи вищевикладене, існує можливий ризик впливу на здоров'я населення Безлюдівської селищної територіальної громади:

Азоту діоксид – це бурий газ з задушливим запахом. Відчуття запаху та невеликого подразнення в роті виникає при концентрації 0,008 мг/л, а іноді – при 0,0002 мг/л, максимальна невідчутна концентрація – 0,00014 мг/л. Патологічні зміни при отруєнні людини, особливо в органах дихання – повнокров'я та набряки слизових оболонок дихальних шляхів, набряки легенів, мозаїчно розташовані ділянки емфіземи, ателектазу, розрив альвеол. У людей, працюючих при концентрації діоксиду азоту 0,0008-0,005 мг/л біля 3-5 років, виявлені запальні зміни слизової оболонки ясен, хронічні бронхіти, емфізема легенів, пневмосклероз, ускладнений приступами астми, тенденція до брадикардії і гіпотонії, збільшення вмісту гемоглобіну та еритроцитів, прискорення зворотного крові та інше.

Оксид вуглецю – отруйний газ без кольору, смаку, з дуже слабким запахом, злегка нагадує запах часнику. Отруйний вплив відомий під назвою «угари», пояснюється тим, що оксид вуглецю легко з'єднується з гемоглобіном крові та робить його нездатним переносити кисень від легенів до тканин. При вдиханні свіжого повітря утворене з'єднання (карбоксигемоглобін) поступово руйнується, і гемоглобін відновлює здатність поглинати кисень. В повітрі робочої зони ПДК оксиду вуглецю складає 20 мг/м³. Концентрацію у 300 мг/м³ людина переносить без помітної дії протягом 2-4 годин, концентрація у 600 мг/м³ викликає легке отруєння, у 980 мг/м³ – важке отруєння настає через 10-30 хвилин, у 3600 мг/м³ – смерть настає через 1-5 хвилин.

Сажа – один з різновидів атомарного вуглецю (C) – тонкодисперсний порошок, що утворюється в процесі неповного згорання вуглецевих речовин (і, тому, містить відповідні

домішки продуктів сухої перегонки); входить до категорії канцерогенних речовин, бо часточки діаметром менше п'яти мікрометрів не відфільтровуються у верхніх дихальних шляхах (з цієї причини дим дизельних ДВЗ, що складається переважно із сажі, являється більш небезпечним, ніж дим карбюраторних ДВЗ).

За результатами найновіших досліджень, потрапляння сажі в організм може призвести до пневмоконікозу (супроводжується хронічним бронхітом, здатним розвиватися в емфізему; стійким розширенням бронхів; змінами серця), антракозу (ранніми симптомами являються стомлюваність, кашель, біль у грудях і задишка), а також – до хронічних захворювань шлунково-кишкового тракту і хронічного гепатиту.

Сірчистий ангідрид (в перерахунку на діоксид сірки – SO_2) – безбарвний газ з різким запахом, пригнічуючий, діючий на рослинність шляхом порушення функції фотосинтезу (при збереженні протягом 2-3 років в повітрі лісового масиву концентрації SO_2 на рівні 0,23-0,32 мг/м³ починається усихання хвої, а при 0,5-1 мг/м³ – листя). При туманах і підвищеній вологості повітря утворює сірчисту кислоту (H_2SO_3), подразнююча дія якої сильніша, ніж у вихідної речовини.

Сприймається органолептично від 0,003 мг/л. Наростання концентрації викликає відчуття колючості в носі, чхання і кашель. При концентрації 20-30 мг/м³ подразнюється слизова оболонка роту і очей; в роті виникає неприємний присмак.

Сірчистий ангідрид поглинається із вдихуваного повітря вологою поверхнею слизових оболонок з супутнім утворенням сірчистої (H_2SO_3) і сірчаної (H_2SO_4) кислот. Загальний характер впливу – подразнення дихальних шляхів до спазму бронхів (при впливі у вигляді аерозолу, утворюваного при туманах і підвищеній вологості повітря, подразнюючий ефект підсилюється); порушення вуглеводного і білкового обміну; пригнічення окислювальних процесів у головному мозку, печінці, селезінці, м'язах, подразнення кровоносних органів. Проте, гострі отруєння з летальними випадками зустрічаються рідко.

Отруєння супроводжуються блювотою, утрудненням мови і ковтання. При хронічному отруєнні погіршується нюх і смакове сприйняття; руйнуються зуби; виникають хронічні захворювання дихальних шляхів, які супроводжуються астмоподібними нападами, кон'юнктивітами і (іноді) шлунково-кишковими розладами. У крові спостерігаються зміни числа еритроцитів і нейтрофілів; вмісту гемоглобіну.

Вуглеводні граничні (насичені) ($\text{C}_{12}\text{-C}_{19}$) – газоподібні складові (пари) продуктів переробки нафти і кам'яного вугілля (у т.ч. бітум і асфальтобетон). Діють на організм людини як наркотик. ГДК в повітрі робочої зони – 100 мг/м³. Негативний вплив на організм виражається розвитком гіпоксії внаслідок дефіциту кисню у вдихуваному повітрі, обумовленого підвищеною концентрацією вуглеводневих парів.

Отруєння парами вуглеводнів спочатку проявляється зниженням кров'яного тиску. Потім починаються судоми, при яких дихання підсилюється і частішає з різкими змінами ритму; кров'яний тиск підвищується, а пульс рідшає. Зовні отруйна дія виражається запаленням очей (сльозотеча; кон'юнктивіт), подразненням дихальних шляхів (напади кашлю, набряки) і шкіряного покриву (від простих лущення і виспів до хронічних дерматитів). При дуже високих концентраціях отруєння може розвиватися блискавично з втратою свідомості і смертю.

Наслідками хронічних отруєнь парами вуглеводнів являються функціональні нервові розлади (неврастенія, істерія), що супроводжуються м'язовою слабкістю, млявістю, сонливістю або безсонням.

Залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) – червоно-бурий порошок (Fe_2O_3), нерозчинний у воді.

Як правило, солі заліза виробничих отруєнь не викликають, проте двовалентні сполуки мають певну токсичну дію. Тривалентні сполуки менш отруйні, але можуть викликати опіки у травному каналі і блювоту. Fe_2O_3 у вигляді пилу або диму при тривалому впливі може відкладатися у легенях, викликаючи розвиток специфічного захворювання – сидерозу (що іноді поєднується з туберкульозом). Для сидерозу характерним є мала кількість скарг, бо протікає він при задовільному загальному стані з тривалим збереженням працездатності. Також можливі бронхіт, початкова емфізема, сухий

плеврит. Іноді, внаслідок окислення дрібних часточок на поверхні шкіри тильної сторони кисті або на обличчі з'являються невеликі жовті плями, які при припиненні роботи з залізом поступово зникають.

Попереджувальні заходи – пилопригнічення за місцем виділення пилу.

Марганець і його сполуки (у перерахунку на діоксид марганцю) – сріблясто-білий метал (MnO_2), що на повітрі вкривається чорною окисною плівкою і кристалічні речовини, розчинні в кислотах. Це сильні отрути, що впливають на центральну нервову систему і викликають в ній органічні зміни різного ступеню тяжкості. ГДК марганцю, як аерозолі конденсації (у перерахунку на марганець): $0,03 \text{ мг/м}^3$; як аерозолі дезінтеграції (у перерахунку на марганець): $0,2 \text{ мг/м}^3$.

Як правило, отруєння розвивається в результаті хронічного впливу (хоча у даному випадку велике значення має індивідуальна чутливість). При хронічних отруєннях спостерігаються відхилення від нормального функціонування нервової і серцево-судинної систем. Хронічне отруєння за перебігом і тяжкістю має три наступні стадії.

Перша (початкова) стадія зазвичай характеризується функціональними ураженнями центральної нервової системи (іноді – шлунку) і симптомами поліневриту. Скарги на головний біль, запаморочення, стомлюваність, сонливість, відсутність апетиту, печію, болі у кінцівках, парестезію і судоми в них, іноді – на болі в області серця і статеву слабкість.

На другій стадії проявляються ознаки початкової токсичної енцефалопатії (причому іноді – без попередніх симптомів); на фоні початкових симптомів посилюється гіпотонія, змінюється (посилюється чи слабшає) м'язовий тонус; проявляється тремор пальців; зміни у психічній сфері.

Третя стадія (найтяжча) – «марганцевий паркінсонізм». Для неї характерні млявість, апатичність, монотонність і утрудненість мови; різко змінений тонус м'язів (з гіпер- або гіпотонією), при цьому сухожилні рефлекси підвищені. Навіть після припинення захворювання роботи з марганцем і його сполуками, захворювання прогресує.

Фтористі газоподібні сполуки (фтористий водень, чотири фтористий кремній) /у перерахунку на фтор/, фториди, погано розчинні неорганічні (фторид алюмінію, фториди кальцію, гексафторалюмінат натрію) /у перерахунку на фтор/ – HF // Фториди – протоплазматична отрута, що діє на ферменти. У присутності фосфору, фтор вступає у дію з комплексними сполуками магнію, мангану, заліза та іншими біоелементами. В результаті порушується обмін, особливо – вуглеводневий.

Фтористий водень чине переважно подразнюючу дію, що викликає подразнення очей та верхніх дихальних шляхів, кашель, біль у грудях, головний біль. Фтористий водень, внаслідок утворення в організмі токсичного фтор-іона, уражає опорно-руховий апарат, порушує процеси мінерального обміну.

Відтак, інтенсивність праці та параметри мікроклімату впливають на стан людини, що працює в запиленому та загазованому приміщенні. При цьому посилена дихальна діяльність призводить до поглинання підвищених доз повітря, а разом з ним – шкідливих речовин; високі температури повітря посилюють шкідливу дію хімічних речовин на організм людини. Працівники, які працюють на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці підлягають попередньому та періодичним медичним оглядам.

Зменшення впливу шкідливих речовин на організм зварника досягають застосуванням місцевої та загально обмінної вентиляції, подачею в зону дихання чистого повітря, а також використанням малотоксичних зварювальних матеріалів. Окрім цього, необхідно застосовувати засоби індивідуального захисту органів дихання. До засобів індивідуального захисту органів дихання належать респіратори, промислові протигази та ізолюючі дихальні апарати, які застосовуються для захисту від шкідливих речовин (аерозолів, газів, парів), що знаходяться в навколишньому повітрі. Для захисту очей, шкіряного покриву голови і шиї від випромінювання дуги та від бризок розплавленого металу зварники використовують спеціальні ручні або наголовні щитки (маски).

Гас. Загальний характер дії схожий з бензином, але сильніше подразнює слизові оболонки і шкіру.

При дії на шкіру в результаті безпосереднього зіткнення можуть виникати

дерматити, екземи і т.п. При недостатньому захисті тіла шкірні ураження нерідко виявляються майже у всіх робітників. Уражена шкіра може піддаватися грибкової інфекції. При попаданні струменя гасу під тиском на пальці рук в перші години відчувається біль і оніміння, через 2-3 години з'являється різкий набряк, на місці попадання струменя – точковий отвір. Різкі болі і набряк тримаються 8-10 днів. Можливий некроз пошкодженої тканини до севестру.

Пил – маса дрібних часточок мінеральних матеріалів.

Будь-який пил впливає на організм людини негативно. Цей вплив може бути механічним (пошкодження тканин гострими краями мінеральних або металевих часточок), хімічним (отруєння), бактеріологічним (зараження при знаходженні на часточках хвороботворних бактерій) і комбінованим (різноманітні поєднання вищеперелічених впливів). Характер і ступінь вказаних впливів залежить від дисперсності (розміру часточок) пилу, його хімічного складу, біологічного вмісту і електричної зарядженості.

Тонкодисперсний пил (тобто розміром часточок менше 10 мкм) не затримують слизові оболонки, тому його тривале вдихання призводить до захворювань верхніх дихальних шляхів (бронхіту, катару, бронхіальної астми) і легенів (пневмоконікозів, найнебезпечнішим з яких являється силікоз легенів, що викликається пилом, який містить SiO_2). Навіть короткочасно підвищена запиленість може спровокувати таке запалення з'єднувальної оболонки очей, як кон'юнктивіт (у т.ч. вірусний), який за певних умов може погіршувати зір і навіть перейти у трахому. Пил також пригнічуючи діє на антибіотичні функції шкіряних покривів, а його органічна складова – на імунну систему організму в цілому. Результатом є різного роду алергічні захворювання (риніт, кон'юнктивіт, бронхіт, астма, різноманітні дерматологічні подразнення).

Силікоз (найтипівіший результат вдихання пилу, що містить SiO_2) проявляється у вигляді фіброзу легенів – своєрідного розростання в них з'єднувальної тканини. Результатом є пригнічення основної (дихальної) функції легенів. Розвивається, як правило, повільно, проте при підвищених концентраціях SiO_2 , дрібної дисперсності часточок та індивідуальної схильності (тривале сприйняття і ранній вік його початку; знижена природна здатність дихальних шляхів до самоочищення і перенесені хвороби – в т.ч. гострі інфекційні; несприятливий тип дихання і наявність шкідливих звичок), може певним чином прискорюватися. Найчастішими ускладненнями силікозу є різновид туберкульозу легенів, який називається силікотуберкульоз.

Загальними заходами щодо попередження впливу пилу для всіх місць його ймовірного виділення являються зниження утворення пилу і виділення його в повітряне середовище; очистка промислових викидів від пилу і пригнічення виділеного пилу; застосування респіраторів і спецодягу працюючими; вентиляція робочих приміщень.

Метан (CH_4 ; «болотний» або «рудничний» газ). Безбарвний задушливий газ без смаку і запаху; горить безбарвним полум'ям; у співвідношенні з повітрям 1:9 – вибухонебезпечний. Небезпека задушення зменшується тим, що метан легше повітря (людина, що втратила свідомість, падаючи, попадає в шар повітря з меншою концентрацією метану).

Невідкладна допомога при задусі: винести потерпілого з загазованого приміщення на свіже повітря, звільнивши від частин одягу, що заважають дихати; покласти з припіднятими ногами; зігріти тіло (обкласти грілками); оберігати від застуди; викликати лікаря. При відсутності дихання негайно (до прибуття лікаря) після звільнення порожнини рота й дихальних шляхів від слизу й блювотних мас почати штучне дихання по методу «з рота в рот» з наступним використанням апаратів штучного дихання (не припиняючи його до появи спонтанного подиху).

Закис азоту (N_2O). Безбарвний газ із слабким приємним запахом.

При високих температурах – сильний окислювач. У суміші із воднем, аміаком або окисом водню та декількома іншими речовинами вибухає, із водою, розчином кислот та лугів не реагує. У великих концентраціях визиває задуху внаслідок витіснення кисню з легенів. В суміші із киснем – легкий наркотик.

Газова суміш, яка містить 20, 30 та 50 % закису азоту, вибірково погіршують пам'ять.

Заходи попередження. Загальні міри для всіх місць одержання та можливого виділення речовини: герметизація апаратури, швидке очищення повітря.

Двоокис вуглецю (CO₂). Безбарвний газ кислуватого присмаку.

Хімічно – достатньо інертний. При великих температурах – відновлюється у СО за допомогою заліза, цинку та декількох інших металів.

Наркотик, подразнює шкіру та слизові оболонки. У малих концентраціях збуджує дихальний центр.

Вдихання 0,25-1,0 % CO₂ супроводжується зміною функції зовнішнього дихання та кровообігу, викликає головний біль, подразнення верхніх дихальних шляхів, почуття тепла в груді, збільшення легеневої вентиляції за рахунок почастішання та поглиблення дихання. При 7,0 % газу та вище, до цього приєднується пітливість, шум у вухах, почастішання серцебиття, головокружіння, можливе психічне збудження, блювання, пониження температури тіла, порушення зору.

При перебуванні людей у зачинених приміщеннях, болісні явища з'являються як внаслідок надлишку двоокису вуглецю, так і через не достатку кисню.

Дія на шкіру при перебуванні у приміщенні з високим вмістом газу – почервоніння шкіри, відчуття поколювання, та тепла, виділення поту.

Невідкладна терапія: свіже повітря, кисень. При порушенні дихання – штучне дихання, камфора, кофеїн.

До чинників, що впливають на стан здоров'я населення, які стосуються ДДП, можна віднести: забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов території та упорядкування функціональних зон. Забезпечення санітарно-гігієнічних умов проєктної території реалізується шляхом облаштування мережами водопостачання та водовідведення побутових і поверхневих (дошових і талих) стічних вод, санітарного очищення території. Хороші природні умови: зручний рельєф, захищеність від вітрів, зелені насадження (переважно на територіях загального користування), територія проєктування зручно розташована по відношенню до основних під'їзних шляхів – поряд з автомобільною дорогою державного значення М03 (Е40) та на відстані більше 354 м від садибних забудов.

Якщо ДДП не буде впроваджений неповний рівень забезпечення території системами інженерної інфраструктури може призвести до негативних відхилень у стані здоров'я населення.

Ймовірні зміни стану здоров'я населення, якщо ДДП не буде затверджено

Виконання всіх рішень ДДП забезпечить послаблення можливого впливу на навколишнє природне середовище, як слідство на здоров'я населення.

У разі, якщо ДДП «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» не буде затверджено, неповний рівень забезпечення території системами інженерної інфраструктури може призвести до негативних відхилень у стані здоров'я населення.

Фізичні фактори впливу (шумове, вібраційне, світлове, теплове та радіаційне навантаження, випроміненням)

Джерелами зовнішнього техногенного шумового та вібраційного навантаження на території, що аналізується детальним планом, є автомобільний транспорт.

На відстані 1,4 км від території, що розглядається ДДП, розташована ділянка автомобільною дорогою державного значення М03 (Е40).

Існуюча міжнародна автодорога державного значення М03 (Київ – Харків – Довжанський) приймає на себе максимальний тиск громадського та особистого транспорту – є можливим джерелом шумового навантаження, для зменшення якого необхідно вживати заходи захисту від шуму шляхом створення, за можливості, шумозахисних смуг зелених насаджень вздовж, що забезпечить позитивний режим на проєктній території.

Джерела шуму та вібрації на об'єктах за своїм рівнем звукового навантаження не повинні перевищувати нормативних рівнів звукового тиску у відповідності санітарним

нормам допустимого шуму на території житлової забудови, відповідно до вимог статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення».

Для зменшення акустичного навантаження на здоров'я населення за можливості необхідно застосовувати транспортні засоби із мінімальним рівнем шуму, поліпшення якості дорожнього покриття, створення придорожніх захисних зелених насаджень та дотримання правил землекористування в межах захисних смуг доріг.

Також з метою зменшення шумового та вібраційного навантаження на здоров'я населення від залізничної колії, що розташована на відстані 1,60 км залізниця напрямку Харків – Куп'янськ, найближча залізнична зупинка «Світанок» необхідно передбачити озеленення територій санітарно-захисних зон або розглянути питання по планувальній організації вказаних територій, що забезпечить зниження негативного впливу виробничих об'єктів на житлову забудову до встановлених гігієнічних нормативів, тобто зменшення розмірів санітарно-захисних зон навколо залізничної колії.

Можливі джерела світлового навантаження, ультразвукового та іонізуючого випромінювання на території населеного пункту відсутні.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря в Харківській області зумовлено наявністю підприємств, організацій та установ, що використовують радіоактивні речовини у відкритому вигляді. На території Безлюдівської селищної територіальної громади Харківської області відсутні підприємства, організації та установи, які використовують радіоактивні речовини.

Територія проектування не відносяться до територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС (Відповідно Постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.1991 № 106 та від 29.01.1994 № 600).

Природна радіоактивність середовища не перевищує допустимих значень, техногенні джерела радіаційного забруднення відсутні. Природні виходи радону не зареєстровані. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми. Стан радіаційної безпеки селища задовільний.

Електропостачання об'єктів визначається на наступних стадіях проектування. В межах території ДПТ проходять лінії низької напруги (0,4 кВ), охоронна зона яких становить 2м; повітряні ЛЕМ високих напруг (6 кВ, 10 кВ), охорона зона – 10 м; підземні ЛЕМ низької напруги (0,4кВ), охорона зона – 1м.

Нешкідливі для людей рівні інтенсивності електромагнітних випромінювань встановлені «Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань», Київ, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.1996 № 239. В електричній мережі напругою більше 1000 В можуть утворювались електромагнітні поля частотою 50 Гц, які чинять теплову і іншу дію, що виявляється в різного роду порушеннях життєдіяльності організму людини.

Електромагнітні випромінювання можуть шкідливо впливати на навколишнє середовище при використанні струму промислової частоти напругою 220 кВ і більше. Тому необхідно враховувати вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 № 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» щодо дотримання охоронних зон, так як дані обмеження встановлюються для постійного фактору присутності.

З метою зменшення електромагнітного навантаження на здоров'я населення необхідно проводити ремонт та обслуговування існуючих повітряних ліній електромереж та обладнання, заміну зношеного та морально застарілого обладнання, а також розглянути можливість щодо впровадження енергозберігаючого обладнання та технологій.

При неприйнятті рішень ДДП фізичні фактори впливу на території Безлюдівської селищної територіальної громади залишаться без змін, що може негативно позначатися на стані здоров'я місцевих мешканців. Зношеність електричних мереж може провокувати аварії, окрім того, розірвання, падіння електричних кабелів можуть становити небезпеку для мешканців в плані раптового ураження струмом. Без проведення ремонту та обслуговування існуючих повітряних ліній електромереж та обладнання, без проведення

ремонтно-будівельних робіт вулиць і доріг, поліпшення якості дорожнього покриття, без створення придорожніх захисних зелених насаджень та без озеленення територій санітарно-захисних зон електромагнітне та акустичне навантаження залишаться на сталому рівні. Саме тому запропоновані рішення ДДП необхідно обов'язково вживати.

Соціально-економічні проблеми та ризики території, що розглядаються:

- старіння населення, зростання демографічного навантаження на осіб працездатного віку, поступове зменшення кількості населення;
- недостатня кількість місць прикладання праці, в результаті мешканці громади здійснюють щоденні трудові поїздки в інші населені пункти;
- відставання рівня розвитку соціальної сфери від потреб населення;
- недостатній розвиток інженерно - транспортної інфраструктури;
- невирішеність проблем утилізації твердих побутових відходів, санітарної очистки населеного пункту тощо.

Враховуючи вищевикладене, загальний стан навколишнього середовища Безлюдівської селищної територіальної громади Харківського району Харківської області можна вважати задовільним.

Прогнозні зміни поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо ДДП не буде затверджено:

1. У майбутньому, зі збільшенням кількості автотранспорту без благоустрою та реконструкції усіх існуючих вулиць, проїздів, під'їздів і тупиків, створення на усій вулично-дорожній мережі асфальтованого покриття, без оптимізації розміщення об'єктів з урахуванням екологічних вимог, рівень забруднення атмосферного повітря, швидше всього матиме тенденцію зростання. Якщо Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області не буде впроваджений, а рішення щодо планувальної організації території, щодо збільшення зелених насаджень загального користування (в тому числі озеленення зовнішніх доріг, санітарно-захисних зон та прибережних захисних смуг) – не будуть реалізовані, вплив стаціонарних та пересувних джерел на атмосферне повітря і здоров'я населення буде зростати.

2. Станом на теперішній час водогосподарська ситуація на території проектування знаходиться у незадовільному стані, але для надійного водопостачання у найближчому майбутньому необхідне будівництво артезіанських свердловин. Якщо ДДП не буде затверджений, а саме: без подальшого будівництва артезіанських свердловин, водопровідної мережі, без будівництва локальних каналізаційних очисних споруд, без ремонту зливової каналізації та улаштування очисних споруд для очищення поверхневих стічних вод, без організації зон санітарної охорони навколо підземних водних об'єктів (свердловин, шахтних колодязів) та дотримання в їх межах відповідного охоронного режиму, без інженерної підготовки території, а також висаджування зелених насаджень спеціального призначення – скоріш за все буде відбуватися погіршення екологічного стану на території планованого об'єкту та території громади, можлива активізація небезпечних екзогенних геологічних процесів, можливе забруднення поверхневих та підземних водних об'єктів, що може вплинути і на здоров'я місцевого населення.

3. Якщо рішення Детального плану території стосовно будівництва локальних каналізаційних очисних, а також ремонту зливової каналізації та улаштування очисних споруд для очищення поверхневих стічних вод – не будуть реалізовані, то у майбутньому відсутність достатньо розвинутої системи дощової каналізації та централізованої системи каналізування території може і надалі спричинити негативний вплив на ґрунти та ґрунтові води.

4. У разі, якщо рішення ДДП «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» щодо подальшого впровадження санітарного очищення території проектування від твердих побутових відходів, впровадження

роздільного збирання ТПВ, відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичного вивозу ТПВ з контейнерів, екологічного виховання молодого покоління, а також екологічної просвіти серед місцевого населення – не будуть реалізовані в майбутньому можливе стати причиною забруднення і засмічення ґрунтів та ґрунтових вод.

5. Якщо рішення ДДП стосовно озеленення території санітарно-захисних зон промислової та придорожньої території, висадки придорожніх зелених смуг шириною 25-30 м, та дотриманням санітарно-епідеміологічних вимог на території населеного пункту, зниження негативного впливу від промислових та комунальних об'єктів на житлову забудову до встановлених гігієнічних нормативів (ДСП №173-96 «Держаними санітарними правилами проектування та забудови населених пунктів») – не будуть реалізовані, то у майбутньому це може негативно вплинути на стан навколишнього середовища та створити певні ризики для здоров'я населення.

6. Відсутність Детального плану території з належним функціональним плануванням території з визначенням певного цільового призначення ділянок, більш ймовірно призведе до подальшого неефективного користування земельними ресурсами та хаотичного містобудівного освоєння. Відсутність реалізації низки заходів щодо інженерної підготовки, озеленення території, може створити певні ризики та негативно вплинути на стан навколишнього середовища.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка уточнює положення містобудівного об'єкту в структурі району та визначає планувальну організацію і розвиток відповідної території.

ДДП розроблений з метою упорядкування та уточнення планувальної структури і функціонального призначення території, обґрунтування потреб формування нових земельних ділянок під розміщення дачної забудови на території дачного поселення Печенізької селищної ради Харківської області. Детальний план території виконаний в цілях забезпечення сталого розвитку території в межах Безлюдівської територіальної громади, виділення елементів планувальної структури території проектування, встановлення параметрів планованого розвитку елементів планувальної структури, встановлення меж зон розміщення об'єктів капітального будівництва, встановлення меж земельної ділянки згідно з державними будівельними нормами, стандартами і правилами.

Розробка ДДП ставить за мету визначення та обґрунтування можливості розміщення об'єктів, передбачених детальним планом території, виявлення та уточнення територіальних ресурсів для містобудівного використання, визначення всіх планувальних обмежень використання території, обґрунтування потреб зміни цільового призначення земельної ділянки, їх планування, сприяння поліпшенню стану навколишнього середовища, визначення містобудівних умов і обмежень забудови, тощо.

Проектним рішенням на розглянутій території детальним планом передбачається будівництво виробничо-складського комплексу з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротografічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки. Будівництво якого передбачено на вільній території, як окремо розташованих споруд орієнтовною площею забудови 9,00 га, що включатиме: виробничу будівлю до якої входить: складські приміщення вихідної сировини та складські приміщення готової продукції, основні виробничі приміщення, допоміжні приміщення, ремонтно-механічна майстерня, адміністративно-побутова вставка; складські будівлі; гараж, навіс та ін.; інженерно-технічні споруди та внутрішньо-майданчикові мережі; допоміжні споруди.

На вибір місця для розташування забудови вплинули інвестиційні наміри землевласника та містобудівна ситуація, що характеризується зручним розташуванням території в межах Безлюдівської селищної територіальної громади, поряд з автомобільною дорогою міжнародного значення М-03 Київ-Харків-Довжанський та залізничною колією.

Решта території детального плану передбачена для благоустрою та озеленення, організації під'їздів, облаштування паркувальних майданчиків для тимчасового зберігання легкових та вантажних автотранспортних засобів.

Таким чином, проектна забудова передбачається на існуючій ділянці шляхом нового будівництва проєктованих будівель та споруд. На вибір місця для розташування забудови також вплинули містобудівна ситуація, що характеризується наявністю інвесторських пропозицій по будівництву, наявність автошляху з твердим покриттям, об'єктів інженерного забезпечення. Територію до розвитку інфраструктури вибрано з урахуванням даних Державного земельного кадастру.

Земельні ресурси та ґрунти

Територія, що розглядається Детальним планом вільна від забудови та зелених насаджень, крім розташованої біля північної межі трансформаторної підстанції. Частина території вкрита трав'яною рослинністю. Ділянка має зовнішній вихід на автошлях М-03 - автомобільний шлях міжнародного значення на території України, Київ — Харків — КПП Довжанський (державний кордон з Росією), відстань біля 1,4км.

На відстані 1,60 км розташована залізниця напрямку Харків – Куп'янськ, найближча залізнична зупинка «Світанок».

Проведеним аналізом існуючого стану природного та урбанізованого середовища в

цілому не виявлено обмежень для реалізації запланованої на даній території містобудівної діяльності.

Таблиця 3.1 Техніко-економічні показники території, що розглядається ДДП.

Назва показника	Одиниця виміру	Значення показника	
		Існуючий стан	Етап від 3 до 7 років
Територія			
Територія в межах ДДП у тому числі:	га	12,000	12,000
Території (ділянки) забудови іншого призначення (ділової, виробничої, комунально-складської, курортної, оздоровчої тощо)		12,000	12,000
Протяжність вулично-дорожньої мережі	км	-	1,40
Відкриті автостоянки для тимчасового зберігання легкових автомобілів	машино-місце	-	33

За результатами інженерно-будівельної оцінки території – територія, що аналізується детальним планом відноситься до сприятливої для будівництва і не потребує спеціальних заходів щодо організації захисту від затоплення та по зниженню рівня ґрунтових вод. Ґрунти допускають зведення будинків і споруд без улаштування штучних основ і складних фундаментів. Зсуви, карсти, яри, осідність, заторфованість та порушені території відсутні.

Відведення поверхневих вод проектується закритою водовідвідною мережею у проєктовані очисні споруди каналізації. Детальним планом визначено загальні заходи із інженерної підготовки території шляхом організації стоку поверхневих вод та вертикального планування, а саме:

- влаштування проїздів з повздовжніми ухілами для збору та відведення поверхневих вод із швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;
- переміщення ґрунту та планування території.

Інженерне підготування території детального плану здійснюється з метою поліпшення гігієнічних умов, підготовки території під будівництво доріг, споруд, будинків, вирівнювання поверхні ділянок по проєктним відміткам, тобто «вертикальне планування», що безпосередньо пов'язано з організацією поверхневого стоку дощових і талих вод.

Рельєф ділянки має уклін в західному напрямку. Розрахунок обсягів переміщення ґрунту при плануванні заходів з інженерної підготовки території необхідно виконати на наступних стадіях проєктування при розробці проєктів окремих об'єктів.

З метою виключення забруднення ґрунтів передбачені заходи щодо каналізування об'єктів, організації збору та очищення дощових і талих вод.

Рослинний шар ґрунту, що утворюється внаслідок влаштування фундаментів, проїздів, мереж, проведення вертикального планування використовується для покращення родючості землі.

Вплив на навколишнє природне середовища запланованої діяльності по будівництву трубопроводів для транспортування води, по будівництву автостоянок автомобілів на земельній ділянці, необхідно оцінити під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкової оцінки впливу на довкілля запланованої діяльності по будівництві трубопроводів для транспортування води,.

Ймовірний вплив на ґрунтовий покрив відбудеться при будівельних роботах, прокладанні інженерних комунікацій та вертикальному плануванні території. Порушені

території підлягають рекультивації. Також, відбудеться антропогенна трансформація існуючого рельєфу території від планувальних робіт. З огляду на тимчасовий характер впливу та його локальність, вплив приймається, як допустимий.

Рослинний та тваринний світ

Дана територія має хороші природні умови (зручний рельєф, захищеність від вітрів, зелені насадження (переважно на територіях загального користування).

На території проектування вільна від зелених насаджень. Флора та фауна природних видів вже істотно змінена або зникла з часів використання земельних ділянок за цільовим призначенням.

В межах території, що аналізується детальним планом об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

Ймовірний вплив Реалізація рішень ДДП не матиме суттєвого впливу на зміни та динаміку розвитку природних популяцій навколо території планування та на території адміністративного району. Помірний вплив на тваринний світ відбуватиметься за рахунок техногенного шуму від будівельної техніки та механізмів. Але такий вплив носитиме тимчасовий характер, припиняється по закінченню будівельних робіт. Новостворені виробничо-складські об'єкти також можуть стати джерелами техногенного шуму.

Геологічні та гідрографічні умови

Ймовірний вплив У процесі буріння водозабірних свердловин очікується вплив на геологічне середовище у вигляді порушення геологічного розрізу буровим інструментом, встановлення та цементація обсадних металевих колон.

Розбурювання порід буде відбуватися відносно невеликим діаметром, шарошковими долотами з промивкою глинистим розчином та чистою водою. Глинистий розчин готується з чистої води та природного матеріалу (часів'ярських та бентонітових глин). Проведення прострілювально-вибухових робіт, що викликають негативні наслідки в геологічному середовищі не передбачається.

Вплив на навколишнє природне середовища планованої діяльності по бурінню та експлуатації водозабірної свердловини необхідно оцінити під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності по будівництву водозабірної свердловини, видобуванню корисних копалин.

Водні ресурси

Територія, що розглядається ДДП, на даний час не забезпечена мережами та спорудами централізованого водопостачання. Враховуючи містобудівну ситуацію, яка характеризується розташуванням території проектування за межами населеного пункту, та сприятливі санітарні, топографічні та гідрологічні умови даним детальним планом передбачається влаштування водозабірних свердловин та водонапірної башти, прокладання господарсько-питного та кільцевого протипожежного водопроводу.

Територія, що аналізується детальним планом, знаходиться поза межами зон санітарної охорони, прибережних захисних смуг водних об'єктів та не впливатиме на них.

Найближче розташованим до території, що аналізується ДДП, поверхневим водним об'єктом є річка Роганка, що знаходиться на відстані понад 500 м.

Впровадження планованої діяльності по будівництву трубопроводів для транспортування води може мати значний вплив на довкілля (пункт 10 частина 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

В залежності від ступеня захищеності підземного водозабору, ризику мікробного та хімічного забруднення, особливостей санітарних, гідрологічних і гідрологічних умов, а також характеру забруднюючих речовин встановлюються межі ЗСО та їх окремих поясів. Радіус першого поясу зони санітарної охорони водозабірної свердловини згідно Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів 173-96 та ДБН В.2.5-74.2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» становить 30 м (для захищених ґрунтів). Відповідно до розділу 15.1 ДБН

V.2.5-74.2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди» для водозабірних споруд, розташованих на території об'єкта, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, а також для водозабірних споруд, розташованих у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, розмір першого поясу ЗСО допускається зменшувати, але він повинен становити не менше ніж 15 м. В даному випадку водозабірна свердловина розташована на території об'єкта, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, також ділянка розташована у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, тому рішенням детального плану встановлюється розмір першого поясу зони санітарної охорони водозабірної свердловини радіусом 15 м.

При розробленні робочих проектів водозабірних свердловин необхідно виконати вимоги Водного кодексу України щодо здійснення планування, огороження, озеленення та монтування охоронної сигналізації; каналізування будівель з відведенням стічних вод на місцеві очисні споруди.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкового отримання дозволу на спеціальне водокористування – на забір води з водних об'єктів (забір води з водозабірних свердловин) із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води для задоволення господарсько-побутових та промислових потреб виробничо-складських об'єктів, можливість розміщення яких розглядається ДДП.

З метою захисту підземних вод від можливого забруднення необхідно здійснити організацію зон санітарної охорони підземних джерел – водозабірних свердловин та дотримання відповідного охоронного режиму в її межах.

Зони санітарної охорони для підземного джерела (свердловини) повинна складатися з трьох поясів:

- перший пояс (пояс суворого режиму), який включає територію розташування водозабірних споруд;
- другий і третій пояси (пояси обмежень і спостережень), які включають територію, яка призначається для охорони джерел водопостачання від мікробного (другий пояс) та хімічного (третій пояс) забруднення.

Другий і третій пояси – пояси обмежень, що включають територію, з якою в силу природних умов (поверхневий стік, гідрогеологічні умови) і в результаті промислового будівництва, побутового та іншого використання може бути пов'язано погіршення якості води в місці її забору з джерела.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо виконання розрахунку другого і третього поясів, що включають територію, з якою в силу природних умов (поверхневий стік, гідрогеологічні умови) і в результаті промислового будівництва, побутового та іншого використання може бути пов'язано з погіршення якості води в місці її забору з джерела. Дані пояси визначаються гідродинамічним розрахунковим шляхом. Другий пояс – зона мікробного забруднення, включає територію, призначену для попередження забруднення води джерел водопостачання. Другий пояс враховує час виживаності мікроорганізмів. Третій пояс – зона хімічного забруднення, виходячи з умови дальності його поширення, приймаючи стабільним його складу у водному середовищі. У кожному з трьох поясів, а також в межах санітарно-захисної смуги, відповідно їх призначенню, встановлюється спеціальний режим і визначається комплекс заходів, спрямованих на попередження погіршення якості води.

Розрахунок зон санітарної охорони водозабірних свердловин, визначення меж зон санітарної охорони водного об'єкта (свердловини) необхідно провести під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності по будівництву водозабірних свердловин, видобуванню корисних копалин.

Територія проектування не забезпечена мережами централізованого водовідведення. Водовідведення від об'єкта передбачається шляхом будівництва локальних каналізаційних очисних споруд та обладнання внутрішньої каналізаційної мережі на кожній проектній ділянці. Доочищення стічних вод передбачене в фільтраційно-збагачувальній споруді (колодязі). Очищені стоки акумулюються в накопичувальну

ємкість з послідуочим вивозом на зливні споруди спеціалізованим транспортом відповідно договору з спеціалізованими підприємствами (за домовленістю).

Осад, підлягає висушуванню і вивозу на сміттєзвалища разом з побутовими відходами.

Запропонована технологія очищення господарсько-побутових, дощових та подібних до них за складом промислових стічних вод передбачає комплектацію очисних споруд станцією максимальної заводської готовності, яка буде включати в себе систему біологічної очистки стічних вод та ультрафіолетового (УФ) знезараження очищених стічних вод.

Утилізація осадів після очищення стічних вод передбачається на зовнішній полігон твердих побутових відходів, відповідно до договорів.

Організація відведення поверхневих (дощових і талих) стічних вод з території, що аналізується детальним планом, розрахована з урахуванням рельєфу місцевості та спрямована на відведення стоку самопливом у приймальний резервуар проєктованих очисних споруд. Враховуючи рельєф місцевості, дощові стоки передбачається відводити самопливом в дощові труби через решітки з очищенням в бензомаслоуловлювачах, з подальшим відведенням на локальні очисні споруди.

Слід зазначити, що вимогами статті 70 Водного кодексу України – скидати стічні води, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), забороняється.

Враховуючи вищевикладене, звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкового відведення та очищення поверхневого стоку з території, що аналізується ДДП, у відповідності до вимог діючого природоохоронного законодавства та встановлення очисних споруд зливної каналізації.

Вплив на навколишнє природне середовище планованої діяльності по будівництву трубопроводів для транспортування води необхідно оцінити під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності по будівництву водозабірних свердловин, трубопроводів для транспортування води.

Ймовірний вплив Водні об'єкти в межах проєктної території відсутні. Територія, що аналізується ДДП, знаходиться поза межами зон санітарної охорони та прибережних захисних смуг водних об'єктів. Скидання стічних вод у поверхневі водні об'єкти не передбачається. Вплив на водні ресурси під час реалізації рішень детального плану не очікується.

Атмосферне повітря

Територія проєктування являє собою територію земельної ділянки з кадастровим номером 6325181500:01:001:0034 та становить 12,0 га та належить ТОВ «НАРГУЗ», яка на теперішній час спланована. Проєктним рішенням передбачається будівництво виробничо-складського комплексу з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротографічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки.

Виробництво гнучкої упаковки, що проєктується, це послідовна черговість процесів, які реалізуються, за результатом яких виходить кінцевий продукт у вигляді рулонів, що потім використовуються для пакування харчових продуктів.

Дане підприємство планується збудувати на ділянці загальною площею 12,00 га, в два пускові комплекси. З указанного обсягу планується зайняти під будівництво біля 9,00 га.

За проєктним рішенням у відповідності до попередніх проєктних пропозицій передбачено розміщення:

- виробнича будівля до якої входить: складські приміщення вихідної сировини та складські приміщення готової продукції, основні виробничі приміщення, допоміжні приміщення, ремонтно-механічна майстерня, адміністративна – побутова вставка;

- складські будівлі;
- гараж, навіс та ін.;
- інженерно-технічні споруди та внутрішньо-майданчикові мережі;
- допоміжні споруди.

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря, в межах території проектування, є існуючі джерела ТОВ «НАРГУЗ», а саме: складські будівлі, механічна майстерня, насосна з дизельгенераторною, гаражі та інше.

Слід зазначити, що територія проектування знаходиться на землях Безлюдівської селищної територіальної громади та межує:

- з півночі – межа громади; виробнича територія ПАТ «Харківський тракторний завод» (кад. номер 6325158500:02:017:0003);

- з заходу - межа громади, лісосмуга, сформовані землі с/г призначення – 01.09 Для дослідних і навчальних цілей;

- з півдня та сходу - виробничі території;

Найближчі існуючі об'єкти садової забудови розташовані на схід від розглянутий території на відстані більше 354м.

Речовини, що потрапляють в атмосферне повітря від господарської діяльності промислових та сільськогосподарських об'єктів (в тому числі ТОВ «НАРГУЗ») це: азоту діоксид; оксид вуглецю; метан; вуглецю діоксид; азоту оксид (N₂O); речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом; сажа; сірки діоксид; бенз(а)пірен; вуглеводні насичені C₁₂- C₁₉ та інші.

Теплопостачання планованого об'єкту передбачається автономне, згідно сучасних енергозберігаючих технологій та програм енергозбереження. На земельній ділянці передбачено розміщення тепло генераторної з прокладанням мережі теплопостачання.

Під час проведення будівельних робіт, що передбачені рішеннями ДДП, в атмосферне повітря можуть викидатися наступні забруднюючі речовини:

- оксид та діоксид вуглецю, оксиди азоту, ангідрид сірчистий, вуглеводні граничні C₁₂-C₁₉, метан, бенз(а)пірен, сажа (при роботі двигунів внутрішнього згорання будівельної техніки);
- заліза оксид, марганцю діоксид (при електрозварюванні);
- заліза оксид, марганцю діоксид, оксиди азоту, вуглецю оксид (при газовій різці металу);
- сольвент, уайт-спірит, аерозоль фарби (при фарбувальні).

З метою зниження забруднення атмосферного повітря на території, що аналізується детальним планом, передбачено комплексний благоустрій і озеленення території з улаштуванням: автопроездів з асфальтобетонним покриттям; відмосток шириною 1,0 м, тротуарів з покриттям із асфальтобетону та фігурної бетонної плитки; газонів; квітників; встановлення контейнерів для сміття та урн; огорож території; паркувальних майданчиків.

Благоустрій території передбачає формування пішохідних зон, обладнаних малими архітектурними формами, а також улаштування проїздів, пішохідних тротуарів.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкового отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин, а також вжиття заходів щодо охорони атмосферного повітря у відповідності до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Ймовірний вплив Проведення будівельних робіт супроводжується роботами, в процесі яких забруднюється атмосферне повітря. Найбільший вплив чинять будівельні машини та обладнання. Всі будівельні роботи мають пересувний характер, виконуються послідовно. Такі джерела умовно можна віднести до джерел нерегулярного забруднення атмосфери, тобто викиди в атмосферу забруднюючої речовини проводяться через нерівномірні проміжки часу. Характерною особливістю цих викидів є мала часова

тривалість. Даний вид забруднення носить тимчасовий характер і обмежується терміном будівництва.

Наслідком реалізації рішень детального плану території є збільшення промислової потужності території Безлюдівської селищної територіальної громади та появи нових джерел викидів в атмосферне повітря. Новоствореними забруднювачами атмосферного повітря є заплановані об'єкти.

Поводження з відходами

Для підтримки задовільного санітарного стану проєктної території утворюється система очистки від твердих побутових відходів шляхом їх вивозу відповідно до договорів з комунальними службами району. Збір твердих побутових відходів передбачений роздільний з облаштуванням майданчика обладнаного для розміщення контейнерів для тимчасового зберігання ТПВ. Організацію збору і вивезення ТПВ здійснити в відповідності до вимог Закону України «Про відходи».

З метою реалізації вимог Закону України «Про відходи» заплановано визначення технологічних схем роздільного збирання побутових відходів з урахуванням річної норми надання послуг з вивезення побутових відходів, складових, що входять до побутових відходів, потреби у вторинних енергетичних та матеріальних ресурсах, органічних добривах, економічних факторів та інших вимог.

На території, що аналізується ДДП, відсутні спеціалізовані підприємства для знешкодження побутових відходів та сміттєзвалища.

Збирання побутових відходів здійснюється контейнерами, для розміщення яких детальним планом орієнтовно визначені місця розташування майданчиків з твердим покриттям. Заявочна система очищення повинна забезпечити своєчасний збір і вивезення відходів на зовнішній полігон твердих побутових відходів. ДДП пропонується запровадження роздільного збору побутових відходів в окремі контейнери (скла, пластмаси, паперу, металевих банок, харчових відходів, тощо), що дасть можливість вилучення за призначенням вторинних матеріалів з подальшим їх переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах та організувати утилізацію ТПВ з попереднім обробленням побутових відходів відповідно до вимог Закону України «Про відходи». Планово-регулярна система очищення повинна забезпечити своєчасний збір, оброблення і вивезення решти відходів після оброблення на зовнішній полігон твердих побутових відходів. Послуги з вивезення твердих відходів планується надавати за планово-регулярною схемою. Детальним планом передбачається вивезення на зовнішній полігон попередньо оброблених відходів відповідно до вимог статті 32 Закону України «Про відходи» відповідними спецслужбами на договірних засадах.

Ймовірний вплив Протягом виконання підготовчих, будівельних робіт, що передбачені рішеннями детального плану, очікується епізодичний і незначний вплив зумовлений операціями у сфері поводження з відходами. Негативного впливу на довкілля під час провадження діяльності з реалізації рішень ДДП не передбачається. При забезпеченні своєчасного збору і вивезення відходів на зовнішній полігон ТПВ, а також запровадженні роздільного збору ТПВ негативного впливу від реалізації рішень детального плану території на довкілля не очікується.

Здоров'я населення

Ймовірний вплив З метою охорони навколишнього середовища та здоров'я населення детальним планом передбачаються заходи з охорони ґрунтів, атмосферного повітря, водних ресурсів, а також озеленення території. За результатами аналізу сучасного стану використання території з виявленням обмежень розвитку за принципами збереження і раціонального використання земельних ресурсів, дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище з урахуванням потенційних його можливостей, дотримання санітарних нормативів встановлено, що на проєктній та прилеглий територіях відсутні природні та штучні біохімічні об'єкти, що могли б привести до мікробіологічного забруднення та негативного впливу на здоров'я населення.

Виконання заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, що передбачені ДДП, забезпечить послаблення можливого впливу на довкілля та здоров'я населення.

Таким чином, проектні рішення, прийняті у детальному плані території, забезпечують безпеку експлуатації об'єкту проектування, гігієнічні та екологічні вимоги діючого законодавства в районі розміщення житлової забудови.

Фізичні фактори впливу (шумове, вібраційне, світлове, теплове та радіаційне навантаження, випромінювання)

Протягом періоду виконання будівельних робіт тимчасово будуть наявні шуми та вібрація від будівельних робіт та автотранспорту. Рівні шуму та вібрації на робочих місцях передбачаються в межах нормативних вимог, що підтверджується багаторічним досвідом виконання аналогічних об'єктів будівництва. Шум буде непостійний і утворюватиметься під час роботи.

ДДП передбачається використання існуючих інженерних мереж і комунікацій, зокрема, системи електропостачання. В межах території ДПТ проходять лінії низької напруги (0,4 кВ), охоронна зона яких становить 2м; повітряні ЛЕМ високих напруг (6 кВ, 10 кВ), охорона зона – 10 м; підземні ЛЕМ низької напруги (0,4кВ), охорона зона – 1м.

Електромагнітні хвилі, іонізуюче випромінювання та ультразвукові коливання в процесі будівництва та експлуатації планованого об'єкту відсутні. Фізичні фактори впливу запланованої ДДП діяльності на найближчу житлову забудову відсутні.

Ймовірний вплив Враховуючи місце розташування планованого об'єкту, розміри нормативної санітарно-захисної зони для зазначеного об'єкту та відстань до автомобільної дороги можна зробити висновок, що при дотриманні регламенту технологічного режиму перевищень нормативних допустимих величин рівнів звукових та вібраційних тисків на межі найближчої житлової забудови не очікується.

Стратегічна екологічна оцінка ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» проводиться з метою забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я.

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної пунктами 1, 3 частини третьої статті третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення ДДП з урахуванням регіональних особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості і загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень. Результати SWOT - аналізу екологічної ситуації на території, що аналізується ДДП наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.1 SWOT-аналіз екологічної ситуації на території, що аналізують ДПТ

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Розташування планованого об'єкту поруч з автомобільною дорогою міжнародно значення М-03 Київ-Харків-КПП Довжанський та залізниця; 2. Розвинена мережа місцевих автомобільних доріг забезпечує зв'язки з навколишньою територією; 3. Розвинута соціальна інфраструктура;	1. Відсутність досконалої функціонально-планувальної структури підприємства, що відповідають сучасним вимогам; 2. Низький рівень розвитку зовнішньої і внутрішньої інженерно-транспортної інфраструктури підприємства; 3. Відсутність централізованої системи водопостачання та водовідведення;

4. Сприятлива екологічна ситуація та природні умови; 5. Наявність незайнятої робочої сили працездатного віку; 6. Розвинута інженерна інфраструктура; 7. Сформований промисловий вузол населеного пункту.	4. Відсутність роздільного збору ТПВ; 5. Відсутність стратегічних, в тому числі екологічних, програм розвитку поселення та важелів управління цим процесом, що базуються на перевагах державно-приватного і муніципально-приватного співробітництва.
Можливості	Загрози
1. Збільшення виробничого потенціалу; 2. Підвищення рівня екологічної безпеки; 3. Розвиток інженерної інфраструктури задля охоплення проєктної території; 4. Функціональне впорядкування території; 5. Підвищення якості компонентів довкілля; 6. Розвиток комплексної системи озеленення території проєктування. 7. Запровадження використання альтернативних джерел енергії. 8. Влаштування твердого покриття доріг на території ДДП.	1. Зростання рівня забрудненості атмосферного повітря в наслідок створення нових стаціонарних джерел; 2. Зростання рівня шумового навантаження внаслідок збільшення джерел шуму; 3. Зростання рівня забрудненості водних та земельних ресурсів внаслідок відсутності системи очищення стічних вод. 4. Зростання рівня захворюваності внаслідок забруднення довкілля.

Серед основних ймовірних екологічних наслідків, пов'язаних з реалізацією Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області, наступні:

а) для довкілля:

- Атмосферне повітря – можливе забруднення від стаціонарних джерел (виробничих та складських об'єктів, автостоянок легкових та вантажних автомобілів) та пересувних джерел (автомобільний транспорт). З метою покращення стану атмосферного повітря проєктом ДДП заплановано озеленення території, передбачається висаджування зелених насаджень обмеженого користування (в межах ділянок приватної власності), які одночасно будуть виконувати функції зелених насаджень спеціального призначення (озеленення санітарно-захисних зон);

- Ґрунти – можливе забруднення, засмічення та порушення ґрунтів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих стічних вод. Проєктом ДДП передбачається влаштування локальних очисних споруд господарсько-побутової каналізації та влаштування очисних споруд зливової каналізації, бензомаслоуловлювачів, що дозволить знизити ризик забруднення ґрунтів;

- Поводження з відходами – можливе забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод, в зв'язку з незадовільним рівнем вивезення та роздільного збору ТПВ, з незадовільною організацією очистки по збору та своєчасному видаленню відходів. ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів, впровадити роздільне збирання ТПВ;

- Водні ресурси – можливе забруднення водних об'єктів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих стічних вод. Проєктом ДДП передбачається влаштування локальних очисних споруд господарсько-побутової каналізації та влаштування очисних споруд зливової каналізації, бензомаслоуловлювачів, що дозволить знизити ризик забруднення ґрунтових вод;

- Здоров'я населення – санітарно-епідеміологічне навантаження на здоров'я населення відсутнє та не очікується, в зв'язку з тим, що об'єктами можливого впливу –

промислова забудова відокремлена від житлової забудови населеного пункту відстанню у 355 м, а також санітарно-захисними зонами відповідно до вимог чинного законодавства. Проектом ДДП заплановано озеленення вільної від забудови території, що забезпечить сприятливі санітарно-гігієнічні умови;

б) для територій з природоохоронним статусом – в зв'язку з відсутністю на території проектування об'єктів природно-заповідного фонду, проектні рішення ДДП не мають впливу на території з природоохоронним статусом. Натомість ДДП передбачається збільшення зелених насаджень спеціального призначення на території, що розглядається детальним планом території;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – зважаючи на географічне положення території, на якій заплановано реалізація рішень ДДП транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі здоров'я населення, відсутні та не очікуються.

На підставі оцінювання ймовірних наслідків для довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори та рівні шумового, теплового, вібраційного забруднення та здоров'я населення) сукупний вплив від виконання ДДП є несуттєвим та екологічно допустимим. Оцінювання проводиться у даному випадку у часовій перспективі (на 15 років) та у порівнянні з нульовою альтернативою (можливе не затвердження ДДП). Використовується якісна характеристика у зв'язку з відсутністю у відкритому доступі достатніх масивів даних. Виконання рішень Детального плану території не буде мати негативного впливу на рівень забруднення довкілля.

У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки як зазначалося у розділі 2 «Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами дослідження)» Звіту про СЕО – обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

Таблиця 3.2. Оцінка ймовірного впливу ДДП на довкілля відповідно до контрольного переліку

№ з/п	Чи може виконання ДДП спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення стану
		так	ймовірно	ні	
Атмосферне повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?	•			
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	•			+
3	Погіршення якості атмосферного повітря?		•		+
4	Появу джерел неприємних запахів?			•	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	+

7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			•	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			•	
11	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	+
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•	
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	+
Поводження з відходами					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		•		+
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			•	
19	Збільшення кількості відходів I -III класу небезпеки?			•	
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			•	
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					

22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		•		+
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			•	
27	Виникнення конфліктів між ухваленими завданнями ДДП та цілями місцевих громад?			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	+
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?		•		+
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	

Населення, інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?		•		+
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?		•		
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків?			•	
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?		•		
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•	
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		•		+
46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•	
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	

49	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

Також оцінка впливу Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області буде здійснена на природні та соціальні компоненти навколишнього середовища, а саме:

Соціальне середовище

Покращення санітарно-епідеміологічного благополуччя та умов проживання населення за рахунок: збільшення зелених насаджень загального користування, в тому числі озеленення територій санітарно-захисних зон виробничо-складського підприємства та придорожніх територій, висадки придорожніх зелених смуг шириною 25-30 метрів; ремонту існуючої зливової каналізації та улаштування очисних споруд для очищення поверхневих стічних вод; відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів, організація централізованої планово-регулярної системи санітарного очищення території проектування, впровадити роздільне збирання ТПВ, а також безумовно створення нових робочих місць, сприяння розвитку бізнесу, наповнення бюджетів різних рівнів, загалом – покращення інвестиційного клімату Безлюдівської селищної територіальної громади.

Безпека життєдіяльності населення

Сприятливі умови життєдіяльності людини – стан середовища життєдіяльності, при якому відсутній будь-який шкідливий вплив його факторів на здоров'я людини і є можливості для забезпечення нормальних і відновлення порушених функцій організму.

Проектними рішеннями Детального плану території пропонується забезпечити безпеку життєдіяльності населення шляхом:

- влаштування господарсько-побувої та протипожежної системи водопостачання; влаштування системи водовідведення побутових стічних вод з влаштуванням очисних споруд;
- організація водовідведення поверхневих (дошових і талих) стічних вод із використанням очисних споруд;
- організація очистки території від твердих побутових відходів, планове вивезення їх на зовнішній полігон твердих побутових відходів;
- озеленення проектною територією, озеленення санітарно-захисної зони з урахуванням екологічних вимог та інше.

Клімат

Негативні наслідки на мікроклімат відсутні. Зміни мікроклімату, що безпосередньо

пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо), не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Природоохоронні території

Об'єкти та території природно-заповідного фонду та екологічна мережа в межах території, що розглядається ДДП відсутні, відповідно, антропогенного впливу не очікується.

За умови, якщо Детальний план території не буде затверджено, ставиться під загрозу раціональне використання території з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів, а також збереження навколишнього природного середовища шляхом визначення місця розташування необхідних для розвитку населеного пункту об'єктів із дотриманням містобудівних регламентів, обумовлених планувальними обмеженнями за природоохоронними вимогами, вимогами охорони здоров'я, інженерно-геологічними умовами та архітектурно-композиційними та планувальними критеріями.

Виникнення негативного впливу, який у майбутньому може спричинити погіршення стану навколишнього природного середовища, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я після реалізації рішень ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» не очікується та не прогнозується.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

В рамках даної роботи визначені ключові екологічні цілі та завдання в сфері охорони довкілля, їх відповідність цілям детального плану та визначені можливості їх врахування при розробленні проектних рішень ДДП. На основі аналізу екологічної ситуації та проектних рішень, прийнятих у проекті детального плану були визначені ключові актуальні питання, що потребують оцінки.

Таблиця 4.1. Ключові потенційні екологічні проблеми і ризики, які стосуються ДДП.

Основні ризики	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, що визначенні ДДП
Можливе забруднення атмосферного повітря	Поява нових джерел викиду в атмосферне повітря від новостворених об'єктів. А також збільшення автотранспорту в районі розміщення території, що аналізується детальним планом.	Територія, що аналізується ДДП.	З метою покращення стану атмосферного повітря ДДП передбачається благоустрій та озеленення території, що розглядається детальним планом.
Можливе забруднення водних ресурсів (як поверхневих, так і підземних вод)	Створення нового суб'єкту водоспоживання та водовідведення.	Територія, що аналізується ДДП.	З метою недопущення забруднення водних ресурсів ДДП передбачається облаштування території, що розглядається детальним планом, централізованою мережею водопостачання (шляхом будівництва артезіанських сведловин) та внутрішньою каналізаційною мережею від проєктованих будівель з відведенням стічних вод на локальні очисні споруди. Також ДДП передбачається встановлення жироловок для очищення стічних вод до відведення їх на локальні очисні споруди. З метою недопущення забруднення водних ресурсів

			та ґрунтів ДДП передбачається збирання, відведення та очищення поверхневих (дощових і талих) стічних вод з території, що розглядається детальним планом. Організація відведення поверхневих вод в дощові труби через решітки з подальшим очищенням в бензомаслоуловлювачах (очисних споруд зливової каналізації).
Можливе забруднення земельних ресурсів (ґрунтів)	Можливе забруднення, засмічення ґрунтів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих вод.	Територія, що аналізується ДДП.	З метою недопущення та зниження ризику забруднення земельних ресурсів (ґрунтів) ДДП заплановано будівництво каналізаційних очисних споруд та мереж водовідведення. Надаються рекомендації щодо організації та здійснення моніторингу за вмістом забруднюючих речовин у ґрунті.
Недосконала система поводження з відходами	Господарська діяльність призведе до утворення нових джерел відходів промислового та побутового характеру.	Територія, що аналізується ДДП.	Для підтримки задовільного санітарного стану території, що розглядається детальним планом, з метою недопущення забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів та впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів. За можливості максимально використовувати відходи як вторинну сировину.
Можливий вплив на здоров'я населення.	Усі вище описані ризики є чинниками, що послаблюють здоров'я людини.	Територія, що аналізується ДДП.	Виконання заходів щодо охорони навколишнього середовища, що передбачені ДДП, забезпечать послаблення можливого впливу на довкілля та здоров'я населення.

Серед екологічних проблем, що можуть спричиняти негативний вплив на здоров'я населення варто виділити:

1) Забруднення атмосфери: провокує захворювання органів дихання, кровотворення, алергічні реакції, онкологічні захворювання, нервово-психічні розлади, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

2) Забруднення водних ресурсів: погіршення анафелогенної ситуації на території ДПТ, збільшення кількості хвороб органів кровотворення, шлунково-кишкового тракту, сечовидільної, нервової, ендокринної систем, зниження імунітету, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

3) Забруднення ґрунтів: провокує потрапляння токсичних речовин в організм людини через продукцію городництва та садівництва. Забруднені ґрунти є ідеальним субстратом для появи шкідливих мікроорганізмів, гельмінтів, що сприяє більшому захворюваності людей та тварин;

4) Деградація геологічного середовища: сприяє погіршенню анафелогенної обстановки, умов проживання населення, санітарного стану житлових приміщень, що у підсумку провокує захворювання органів дихання, застуди, ГРВІ та зниження імунітету;

5) Проблема накопичення відходів: відходи є небезпечною основою для розмноження хвороботворних мікроорганізмів, вони забруднюють усі компоненти навколишнього природного середовища. Таким чином, накопичення відходів має загальну шкідливу дію на організм людини, що у підсумку може призвести до розладу будь-якої системи організму людини;

6) Наявність шумового, електромагнітного забруднення: спричиняє нервові розлади, підвищує втомлюваність, знижує імунітет, може бути причиною порушення сну.

7) Деградація біорізноманіття: зменшення кількості зелених рослин сприяє збільшенню забруднення атмосфери, пригнічує психоемоційний стан людини, може провокувати кількість збільшення хвороб органів дихання. В той же час інвазійні рослини активізують алергічні реакції в організмі людини, збільшення кількості кліщів, гельмінтів провокує серйозні неврологічні хвороби та захворювання шлунково-кишкового тракту.

Для усунення усіх можливих проблем, які можуть спричинити негативний вплив на здоров'я населення, необхідне впровадження рішень, що передбачені ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області».

Слід зазначити, що в Детальному плані території враховані наявні проблеми території і тому запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна його територіально-планувальна організація з урахуванням всіх планувальних обмежень (згідно із Державними будівельними нормами України планування та забудова територій ДБН Б.2.2-12-2019 «Планування та забудова територій» та Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів ДСП 173-96).

Система планувальних обмежень техногенного характеру представлена санітарно-захисними зонами та охоронними зонами від виробничих територій, об'єктів комунального, складського призначення та інженерних споруд і комунікацій.

Проекти організації санітарно-захисних зон слід розробляти в комплексі з проектами планового будівництва (реконструкції) з першочерговою реалізацією заходів, передбачених у зоні впливу.

Згідно Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, даний об'єкт відноситься до групи «Виробництво виробів із синтетичних смол, полімерних матеріалів та пластичних має різними методами». Розмір санітарно – захисних зон приймаються згідно додатку № 4 до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів. Розглянуте підприємство відноситься до IV класу санітарної кваліфікації з розміром санітарно – захисної зони 100 м.

Детальним планом території визначена нормативна СЗЗ – 100 м.

Територія кожної санітарно-захисної зони має бути розпланованою та упорядкованою (відповідно до ДСП 173-96). Мінімальна площа озеленення санітарно-захисної зони в залежності від ширини зони повинна складати: до 300 м – 60 %, від 300 до 1000 м – 50 %, понад 1000 м – 40 %. З боку сельбищної території необхідно передбачати смугу дерево-чагарникових насаджень шириною не менше 50 м, а при ширині зони до 100 м – не менше 20 м.

Даний ДДП передбачає максимально можливе озеленення територій санітарно-захисних зон промислових підприємств та придорожніх територій рядовою посадкою високих дерев з широкою та густою кроною, а знизу кущами. Такий спосіб висадки придорожніх зелених смуг шириною 25-30 м із липи, клену, тополі знижують концентрацію окислів, вуглецю та сірки в житловій зоні селища в 1,5-2 рази. Тобто упорядкування проектної території направленої на оздоровлення навколишнього середовища та формування раціональної територіально-планувальної структури Безлюдівської селищної територіальної громади, визначення перспективних територій з відповідним інженерним забезпеченням із можливістю організації нормативних санітарно-захисних зон розміром від 50 до 300 метрів.

При розробці проектних рішень Детального плану території необхідно відмітити: охоронні зони джерел водопостачання (артезіанських свердловин) та джерел водовідведення, охоронні зони електричних мереж.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо утримання в належному стані зон санітарної охорони джерел питного та господарсько-побутового водопостачання, очисних та інших водогосподарських споруд та технічних пристроїв.

Санітарні розриви від трансформаторних підстанцій до вікон житлових громадських будівель – не менше 10 м, лікувально-профілактичних закладів – не менше 15 м (ДСП 173-96, п. 8.45). Охоронна зона встановлюється за периметром трансформаторних підстанцій на відстані 3 метрів від огорожі або споруди (Правила охорони електричних мереж Постанова КМУ від 04.03.1997 № 209, п.5).

Додатково варто зазначити, що опираючись на актуальні дані, про відсутність існуючих і зарезервованих для наступного заповідання територій та об'єктів природно-заповідного фонду в межах населеного пункту, що розглядається, а також враховуючи те, що територія охоплена ДПТ знаходиться поза межами територій особливого природоохоронного значення (екологічної мережі), проектні рішення ДДП не враховують розробки/встановлення/дотримання охоронних зон з огляду на відсутність територій та об'єктів природно-заповідного фонду в адміністративних межах населеного пункту.

При прийнятті рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони комунікаційних об'єктів, інженерних мереж та споруд (як існуючих, так і проектних).

Рішеннями Детального плану території передбачено упорядкування територій та їх СЗЗ, направлене на оздоровлення навколишнього середовища та формування раціональної територіально-планувальної структури Безлюдівської селищної територіальної громади.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

ДДП – «Детальний план території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» розроблено відповідно до вимог Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та інше.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань на місцевому рівні:

I. Забезпечення загальної доступності ДДП та самого звіту про СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у місцевих періодичних друкованих ЗМІ, а також у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування – Харківська районна державна адміністрація. Юридична адреса: 61034, м. Харків, Григорівське шосе, буд. 52. Електронна адреса: khrda@khrda.gov.ua, тел. (057) 777 21 21, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;

II. Проведення громадських слухань у відповідності до вимог статті 21 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, затвердженого Кабінетом Міністрів України від 25.05.2011 № 555;

III. Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів;

IV. Гарантування екологічно безпечного середовища для життя, праці та здоров'я населення;

V. Проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності й цілісності природних об'єктів і комплексів;

VI. Вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної змінності території, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

VII. Запровадження здійснення постійного в часі моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Крім того, зобов'язаннями у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що безпосередньо стосуються виконання проектних рішень Детального плану, на який безпосередньо розробляється ДДП є:

✓ розробка документів дозвільного характеру у сфері охорони навколишнього середовища – оцінки впливу на довкілля для планованої діяльності по бурінню артезіанських свердловин, будівництву трубопроводів для транспортування води (у відповідності до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»); дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел виробничо-складського об'єкту (у відповідності до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»); дозволу на спеціальне водокористування з водозабірних свердловин (у відповідності до вимог Водного кодексу України);

✓ встановлення та дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами викидів/скидів шкідливих речовин, підвищених рівнів шуму, вібрації;

- ✓ використання сучасних технологій в системах опалення та використання альтернативних джерел енергії;
- ✓ обов'язкове відведення та очищення поверхневого стоку з проектної території у відповідності до вимог діючого природоохоронного законодавства;
- ✓ недопущення скидання стічних вод, використовуючи рельєф місцевості;
- ✓ утримання в належному стані охоронних зон навколо очисних та інших водогосподарських споруд та технічних пристроїв.

Міжнародні зобов'язання у сфері охорони довкілля Україна взяла на себе, підписавши більш ніж 50 міжнародних багатосторонніх угод, що стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких:

- Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р.;
- Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі (Стокгольм, 2001 р.), яка ратифікована в Україні від 18 квітня 2007 року.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення — Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Станом на 01.01.2016 мережа займала близько 8 % території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається ДДП, території природно-заповідного фонду, що внесені до Смарагдової мережі України відсутні.

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водно-болотних угідь міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається Внесенням змін до Генерального плану, вищезазначені угіддя відсутні.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по іншим напрямом співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонного шару, поводження з відходами та іншим, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань Детального плану території, що є містобудівною документацією місцевого рівня. Дотримання вище перелічених зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних

об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку систем комунальної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних «дружніх» до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Заходи щодо запобігання санітарно-епідеміологічних умов території житлової забудови:

- встановлення та організація СЗЗ шляхом розробки проектів СЗЗ;
- інженерна підготовка території та вертикальне планування, благоустрій, озеленення, влаштування твердого покриття вулиць, доріг;
- дотримання нормативних параметрів поперечних профілів при створенні вулично-дорожньої мережі підприємства;
- 100% охоплення території системою санітарного очищення;
- озеленення території;
- налагодження системи моніторингу навколишнього природного середовища з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю в межах житлової забудови.

Заходи щодо охорони атмосферного повітря:

- застосування нових технологій та обладнання, у тому числі очисного устаткування, для підприємств;
- інтенсивне озеленення та упорядкування санітарно-захисних зон (між джерелами викиду та житловою зоною);
- захист від шуму та загазованості житлових територій за рахунок створення зелених насаджень вздовж вулиць;
- покращення дорожнього покриття території підприємства;
- поточний догляд за зеленими насадженнями загального користування;
- здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Заходи щодо охорони водних ресурсів:

- облаштування системи водовідведення та очищення побутових стічних вод;
- організація та очищення поверхневих стоків з проєктної території;
- встановлення та організація санітарно-захисних зон всіх об'єктів на території, що розглядаються детальним планом;
- виконання комплексу заходів з інженерної підготовки при освоєнні території, що зазнають впливу несприятливих природних процесів: регулювання поверхневого стоку дощових і талих вод.

Заходи щодо охорони земельних ресурсів, ґрунтів:

- 100% охоплення проєктної території плановою санітарною очисткою;
- реалізація програми роздільного збору побутових відходів, що дозволить зменшити обсяг вивозу ТПВ на 30-50%;
- запобігання деградації земель, а також погіршення стану водних об'єктів;
- проведення дослідження стану ґрунтів.

Заходи щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне випромінювання):

Забезпечення нормативного санітарно-гігієнічного стану прилеглих житлових територій до автомобільної дороги, забезпечується дотриманням нормативної санітарно-гігієнічної відстані до об'єктів житлової забудови, дотриманням параметрів поперечного профілю в межах червоних ліній та за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень і дотримання правил землекористування, а також застосування будівельно-

акустичних засобів захисту від шуму (будівництво шумозахисних екранів, забезпечення необхідної звукоізоляції зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків).

Об'єкти, що є джерелами електромагнітного випромінювання, підлягають нагляду органами санітарного контролю щодо їх розміщення та експлуатації, а також щодо захисту населення від впливу цього фактору.

Для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення передбачені такі зобов'язання:

Зобов'язання органу місцевого самоврядування (на основі повноважень органів місцевого самоврядування згідно чинного законодавства)

- раціональне використання територій відповідно до позицій детального плану;
- забезпечити дотримання встановлених гігієнічних нормативів від впливу об'єкту підприємства на житлову забудову;
- забезпечення санітарної очистки території;
- забезпечити дотримання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- визначення територій для розміщення відходів;
- організація збирання і видалення побутових відходів, у тому числі виробничих відходів.

Зобов'язання юридичних і фізичних осіб, що здійснюватимуть свою діяльність в проектних межах території:

Зобов'язання щодо охорони атмосферного повітря:

- отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел підприємства;
- контроль обсягів викидів, у тому числі утримання (масової концентрації) і кількості викидів (масової витрати) забруднюючих речовин джерел для всіх об'єктів, що розташовані в проектних межах території ДДП;
- порівняння кількості викидів і вмісту забруднюючих речовин з нормативами гранично допустимих викидів і технологічними нормативами джерел для підприємства.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться суб'єктом господарювання (виробничий контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря щодо забезпечення виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами;
- впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери.

Зобов'язання щодо охорони водних ресурсів:

- здійснювати спеціальне водокористування лише за наявності дозволу;
- забезпечити раціональне використання водних ресурсів, недопущення їх забруднення.

Шумозахисні зобов'язання:

- використання сучасного низько-шумного технологічного та енергетичного обладнання;

- застосування звукоізолюючих матеріалів для будівництва об'єктів, що є джерелами шуму та вібрації;
- застосування віброізолюючих конструкцій для будівництва об'єктів, що є джерелами шуму і вібрації.

Зобов'язання щодо забезпечення належного поводження з відходами:

- забезпечення наявності дозвільних документів та договорів;
- операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватися з дотримання норм екологічної безпеки та Закону України «Про відходи»;
- облаштування місць тимчасового збирання відходів до вимог нормативних документів.

З метою уникнення можливого потрапляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів. Забезпечення моніторингу місць зберігання відходів та ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, зберігаються та передаються на утилізацію.

Детальним планом пропонується виконати та удосконалити наступні заходи по санітарній очистці території:

- організувати санітарне очищення території;
- облаштувати спеціально обладнані майданчики для розміщення контейнерів для тимчасового зберігання ТПВ з твердим покриттям, в достатній кількості;
- впровадити роздільне збирання твердих побутових відходів: пластик, скло, папір, металеві та алюмінієві банки, текстиль, органічні відходи.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі на здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно із «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації будівництва різних об'єктів комунальних, соціальної, інженерної та транспортної інфраструктури, промисловості. При цьому на кожному етапі в процесі будівництва та подальшої експлуатації об'єктів будуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів, порушення рослинного покриву під час провадження планованої діяльності, збільшення кількості автотранспорту. Можливо, потрібно буде проводити видалення зелених насаджень, зняття і складування поверхневого шару ґрунту. Також під час виконання будівельних і монтажних робіт слід очікувати допустимий негативний вплив на атмосферне повітря, рослинний і тваринний світи, ґрунти та водні ресурси. Крім того, при роботі двигунів будівельних машин, механізмів та автотранспорту на навколишнє середовище буде чинитися шумовий вплив – акустичне забруднення. За тривалістю зазначені види впливу будуть носити тимчасовий характер, обмежений розрахунковим терміном будівництва, по межах впливу – локальне, обмежене простором ведення будівельних робіт. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистем населеного пункту.

До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів, додаткове споживання ресурсів. Основна кількість забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, є відпрацьовані гази техніки та автотранспорту. Токсичність відпрацьованих газів обумовлюється змістом у них окису вуглецю й діоксиду азоту, кількість яких залежить від кількості спожитого палива та технічного стану двигунів.

Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, консервацією, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація рішень Детального плану призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, – є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію (незначне збільшення чисельності населення, додаткове енерго- та ресурсоспоживання). Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків малоімовірні. Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю ґрунту, харчових продуктів місцевого виробництва, питної води тощо.

Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом певного часу перевершують можливість їх асиміляції або трансформації. На прилеглий території великі підприємства забруднювачі – відсутні. При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих

речовин не передбачається. Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива в процесі експлуатації території з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків. Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті впровадження проектних рішень відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Обрана технологія розміщення забудови є більш екологічно безпечна.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. Можливий сумарний ефект деяких речовин при викиді забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років). З боку соціально-економічних умов провадження діяльності буде мати позитивний наслідок: збільшення території під забудову садибними ділянками, що призведе до збільшення чисельності населення, створення нових робочих місць, що сприятиме зайнятості населення.

Тимчасові наслідки для довкілля – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короточасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі будівельних машин та механізмів, при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт, при фарбуванні металевих поверхонь, при функціонуванні планованого підприємства.

Серед основних ймовірних екологічних наслідків, пов'язаних з реалізацією Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області, наступні:

а) для довкілля:

- Атмосферне повітря – можливе забруднення від стаціонарних джерел (виробничих та складських об'єктів, автостоянок легкових та вантажних автомобілів) та пересувних джерел (автомобільний транспорт). З метою покращення стану атмосферного повітря проектом ДДП заплановано озеленення території, передбачається висаджування зелених насаджень обмеженого користування (в межах ділянок приватної власності), які одночасно будуть виконувати функції зелених насаджень спеціального призначення (озеленення санітарно-захисних зон);

- Ґрунти – можливе забруднення, засмічення та порушення ґрунтів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих стічних вод. Проектом ДДП передбачається влаштування локальних очисних споруд господарсько-побутової каналізації та влаштування очисних споруд зливової каналізації, бензомаслоуловлювачів, що дозволить знизити ризик забруднення ґрунтів;

- Поводження з відходами – можливе забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод, в зв'язку з незадовільним рівнем вивезення та роздільного збору ТПВ, з незадовільною організацією очистки по збору та своєчасному видаленню відходів. ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів, впровадити роздільне збирання ТПВ;

- Водні ресурси – можливе забруднення водних об'єктів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих стічних вод. Проектом ДДП передбачається влаштування локальних очисних споруд господарсько-побутової каналізації та влаштування очисних споруд зливової каналізації, бензомаслоуловлювачів, що дозволить знизити ризик забруднення ґрунтових вод;

- Здоров'я населення – санітарно-епідеміологічне навантаження на здоров'я населення відсутнє та не очікується, в зв'язку з тим, що об'єктами можливого впливу – промислова забудова відокремлена від житлової забудови населеного пункту відстанню у 355 м, а також санітарно-захисними зонами відповідно до вимог чинного законодавства.

Проектом ДДП заплановано озеленення вільної від забудови території, що забезпечить сприятливі санітарно-гігієнічні умови;

б) для територій з природоохоронним статусом – в зв'язку з відсутністю на території проектування об'єктів природно-заповідного фонду, проектні рішення ДДП не мають впливу на території з природоохоронним статусом. Натомість ДДП передбачається збільшення зелених насаджень спеціального призначення на території, що розглядається детальним планом території;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – зважаючи на географічне положення території, на якій заплановано реалізація рішень ДДП транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі здоров'я населення, відсутні та не очікуються.

Позитивні наслідки від реалізації Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області:

- ✓ ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням існуючих та перспективних планувальних обмежень санітарно-захисних зон;
- ✓ підвищення рівня зовнішньої і внутрішньої транспортної та інженерної інфраструктури;
- ✓ підвищення рівня зайнятості населення за рахунок збільшення кількості робочих місць;
- ✓ забезпечення екологічної безпеки – проведення необхідних заходів з інженерної підготовки та захисту території;
- ✓ утвердження екологічної безпеки територій шляхом оперативного забезпечення постійного екологічного моніторингу за станом атмосферного повітря та шумового навантаження на житлову забудову.

Постійні наслідки для довкілля:

- викиди в атмосферне повітря від виробничо-складського об'єкту;
- викиди в атмосферу від автотранспорту;
- утворення відходів 3, 4 класу небезпеки;
- забезпечення місцями праці населення;
- забезпечення всієї проектної території мережами водопостачання та водовідведення;
- покращення економічного розвитку району;
- більш ефективне використання територій.

До довгострокових наслідків відноситься питання забруднення атмосферного повітря, що склалися під впливом фізико-географічних умов басейну, насамперед кліматичних умов. Значного негативного впливу під час реалізації рішень ДДП на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі всебічного аналізу, наведеного у викладених вище розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення. Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на довкілля, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень ДДП. Реалізація проектних рішень детального плану потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються заходів із інженерної підготовки та захисту території, розвитку виробничо-складської сфери, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні середовища території, що розглядається ДДП.

Заходи щодо охорони атмосферного повітря, як життєво-важливого компоненту навколишнього природного середовища.

1. Суб'єкти господарської діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, зобов'язані:

- ✓ отримати дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- ✓ своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок;
- ✓ вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- ✓ здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік.

2. Дотримання заборони на будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств та інших об'єктів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам про охорону атмосферного повітря.

3. Проведення реконструкції, модернізації обладнання об'єктів водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій.

4. Встановлення та подальше дотримання санітарно-захисних зон всіх об'єктів, приміщень та ділянок (згідно з ДСП 173-96) з метою забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини в районах житлової забудови, особливу увагу звертаючи на озеленення спеціального призначення та їх охорону із врахуванням пило-, газо- та димостійкості рослин.

5. Реалізація заходів щодо зменшення та відвернення забруднення атмосферного повітря викидами транспортних та інших пересувних засобів і установок та впливу їх фізичних факторів:

- використання якісних паливно-мастильних матеріалів і переведення транспортних та інших пересувних засобів і установок на менш токсичні види палива;
- створення системи зелених насаджень санітарно-захисних зон;
- раціональне планування та забудова території.

6. Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою усіх видів відходів для запобігання утворенню токсичного звалищного газу виконуючи вимоги Закону України «Про відходи», Національної стратегії управління відходами.

Заходи щодо охорони водних ресурсів, як життєво-важливого компоненту навколишнього природного середовища.

1. Організувати обмеження, тимчасової заборони (зупинення) в установленому порядку функціонування систем питного водопостачання, які не забезпечують нормативної якості питної води, а також діяльності, що негативно впливає на якість питної води.

2. Організувати екологічно безпечне водовідведення поверхневих (дошових і талих) стічних вод із використанням сучасних очисних споруд (Згідно з п.11.1.1, 11.1.21 ДБН В.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» і п. 5.8 ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»).

3. Рекомендується при новому будівництві очисних споруд зменшувати викиди в атмосферне повітря забруднювальних газів (NH_3 , H_2S) (відповідно до вимог ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»).

4. Дотримання встановлених розмірів санітарно-захисних зон від каналізаційних очисних споруд, прописаних в додатку 3 ДБН В.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

5. Забезпечення раціонального використання вод (економія води, заборона використання питної води для промислових цілей).

Заходи щодо охорони ґрунтів та земельних ресурсів, як основного національного багатства Українського народу.

1. Реалізація заходів щодо зменшення скидів – організаційні заходи щодо діяльності підприємств та нагляд за обладнанням, встановлення сучасного фільтрового обладнання, технологічні заходи влаштування модернізованого обладнання.

2. Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою відходів для запобігання подальшої міграції поллютантів.

3. Благоустрій існуючих зелених насаджень та створення нових зон озеленення.

4. Раціональне використання та охорона земель шляхом заміни їхнього функціонального призначення для більш ефективного їх використання.

5. Застосування природоохоронних заходів, направлених на збереження родючого шару ґрунту при освоєнні вільних територій.

6. Запровадження системи постійного екологічного моніторингу за фізико-хімічним станом ґрунтів.

Заходи щодо захисту від акустичного забруднення.

1. Забезпечити ефективне застосування організаційно-технічних та/або лікувально-профілактичних заходів для дотримання допустимих рівнів шуму (за умов підтвердження перевищення рівнів шуму за результатами замірів).

2. Дотримання нормативних відстаней від трас автомобільних доріг для забезпечення гігієнічних нормативів якості атмосферного повітря та дозволених рівнів шуму: для доріг державного та місцевого значення – не менше 100 м від бровки земляного полотна до житлової забудови та садівницьких товариств; для доріг IV категорії – 50 м від бровки земляного полотна (у відповідності до вимог ДСП 173-96, пункт 5.25).

3. Санітарне та протишумове озеленення: для захисту від шуму та загазованості вздовж доріг необхідно передбачити смуги зелених насаджень шириною не менше 10 м із поточним доглядом за зеленими насадженнями загального користування.

Ліквідація зон екологічного ризику, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя

1. Налагодження ефективної системи санітарного очищення території, організація системи ведення постійного моніторингу за станом всіх складових навколишнього природного середовища.

2. Реконструкція, будівництво, забезпечення подальшої модернізації водопровідних систем;

3. Функціональне планування території з дотриманням нормативних санітарно-захисних зон від нових об'єктів.

Збереження біологічного різноманіття, охорона ландшафтів, розвиток екологічної мережі

1. Забезпечити максимальне збереження існуючих ландшафтів природних екосистем при освоєнні вільних від забудови територій.

2. При створенні озелених територій різного функціонального призначення, враховувати необхідність та можливість створення біологічного різноманіття видів, рослинних угруповань, тваринних комплексів, ландшафтів.

Охорона і раціональне використання природних тваринних ресурсів

1. Забезпечення охорони рослинного та тваринного світу.

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища та обмеження негативного впливу запропонованих детальним планом до розміщення проєктних об'єктів також передбачено комплекс заходів, що включає:

Ресурсозберігаючі заходи

- раціональне використання території;
- дотримання пропозицій щодо планувальної структури території.

Відновлювальні заходи

- створення нових територій зелених насаджень різного призначення.
- при розташуванні об'єкту виробничо-складського призначення передбачається улаштування озелених територій спеціального призначення та висадка дерев і чагарників.

Компенсаційні заходи

- на часі експлуатації проєктованих об'єктів обов'язкова сплата компенсаційних стягнень (екологічний податок) за викиди забруднюючих речовин, за вивіз та утилізацію виробничих та побутових відходів, плата за спеціальне водокористування;
- в разі знесення зелених насаджень компенсується створенням рівновеликих (або більших за об'ємом) та рівноцінних нових насаджень у місцях, визначених відповідними державними органами.

Охоронні заходи

Охоронні заходи містять, проведення багаторічного (постійного) моніторингу навколишнього природного середовища в зоні розміщення проєктованих об'єктів з узагальненням результатів та із подальшим впровадженням заходів по обмеженню та недопущенню негативного впливу господарської діяльності на навколишнє природне середовище та здоров'я населення.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недосконалість інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час здійснення стратегічної екологічної оцінки ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області», передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування. Такий сценарій був розглянутий в рамках стратегічної екологічної оцінки. Оцінка вказаних альтернативних варіантів відображена у цьому звіті про СЕО.

Під час здійснення стратегічної екологічної виконано:

- збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища при використанні даних, зазначених у Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Харківській області у 2020 році, Екологічному паспорті Харківської області, тощо;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін Детального плану з точки зору екологічної ситуації;
- проведення консультацій із органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення;
- проведення консультацій з громадськістю – громадських обговорень та слухань для більш чіткого та конкретного виявлення поточних екологічних проблемних питань населеного пункту, що вивчається, та, водночас, попередження можливих негативних впливів реалізації проектних рішень Детального плану.

При цьому використані такі методи:

- ✓ історичний метод – вивчення та аналіз формування й розвитку об'єктів території проектування у хронологічній послідовності;
- ✓ таксономічні методи – оцінка та ранжування ризиків впливу екологічних чинників на стан здоров'я населення та навколишнього середовища;
- ✓ метод ведення екологічного моніторингу – запровадження постійних у часі спостережень.

Вищевказані методи та підходи базуються на ключових принципах прийняття екологічно безпечних рішень – попередження та запобігання шкодочинному антропогенного впливу.

Основним критерієм під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту ДДП є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз проекту ДДП з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;
- проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань.
  - 2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;
  - 3) розглянуто способи ліквідації наслідків;
  - 4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;
  - 5) отриманні зауваження і пропозиції до проєкту ДДП;
  - 6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проєкту ДДП.

При підготовці звіту про СЕО були виявлені наступні труднощі:

- відсутність на момент виконання звіту нормативно методичного забезпечення та стандартів щодо підготовки звіту про СЕО;
- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля прилеглих промислових об'єктів;
- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- відсутність актуальних даних характеристики сучасного стану складових навколишнього природного середовища, біорізноманіття, інвентаризації природних ресурсів, що розглядається у відкритому доступі.

На вибір місця для розташування забудови вплинули інвестиційні наміри землевласника та містобудівна ситуація, що характеризується зручним розташуванням території поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-03.

Також на вибір місця для розташування забудови вплинула містобудівна ситуація, що характеризується наявністю інвесторських пропозицій по будівництву, наявність автошляху з твердим покриттям, об'єктів інженерного забезпечення. Територію до розвитку інфраструктури вибрано з урахуванням даних Державного земельного кадастру.

Альтернативних варіантів проєкту ДДП не передбачається, оскільки більша частина території в межах детального плану належить землевласнику-інвестору на землях Безлюдівської селищної територіальної громади та є перспективною в своєму розвитку.

Територіальні альтернативи також не розглядалися у зв'язку з неможливістю перенесення даної діяльності на будь-яку іншу територію.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг довкілля – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища з метою виявлення негативних змін і вироблення рекомендацій з їх усунення або послаблення.

Загальнодержавний моніторинг довкілля здійснюється у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля». Система моніторингу спрямована на: удосконалення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля; покращення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях; підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів та ефективності їх здійснення; сприяння раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки, сталого розвитку.

Підприємства, установи та організації незалежно від форм їх власності та підпорядкування, діяльність яких призводить чи може призвести до погіршення стану довкілля, зобов'язані здійснювати екологічний контроль за виробничими процесами та станом промислових зон, збирати, зберігати та безоплатно надавати дані та/або узагальнену інформацію для її комплексного оброблення (відповідно до п. 10 Постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля»).

В основі моніторингової оцінки лежить система кількісних і якісних індикаторів, що характеризують повноту та ефективність реалізованих рішень та який вплив це справляє на систему управління.

Екологічний моніторинг довкілля є сучасною формою реалізації процесів екологічної діяльності за допомогою засобів інформатизації забезпечує регулярну оцінку і прогнозування стану середовища життєдіяльності суспільства та умов функціонування екосистеми для прийняття управлінських рішень щодо екологічної безпеки, збереження природного середовища та раціонального природокористування.

Державна система екологічного моніторингу довкілля є інтегрованою інформаційною системою, що здійснює збирання, збереження та оброблення екологічної інформації для відомчої та комплексної оцінки і прогнозу стану природних середовищ, біоти та умов життєдіяльності, вироблення обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних соціальних, економічних та екологічних рішень на всіх рівнях державної виконавчої влади, удосконалення відповідних законодавчих актів, а також виконання зобов'язань України з міжнародних екологічних угод, програм, проектів і заходів.

Екологічний моніторинг довкілля здійснюється за достроковою державною програмою, яка визначає спільні, узгоджені за цілями, завданнями, територіями та об'єктами, часом (періодичністю) і засобами виконання дії відомчих органів державної виконавчої влади, підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності.

Суб'єктами Державної системи екологічного моніторингу довкілля, відповідальними за обов'язкове здійснення Державної програми екологічного моніторингу довкілля, є міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, які згідно зі своєю компетенцією отримують та обробляють дані про стан довкілля і виробляють відповідні рішення щодо нормалізації або поліпшення екологічної обстановки, раціонального використання і забезпечення якості природних ресурсів.

Об'єктами інформатизації в Державній системі екологічного моніторингу довкілля України є процеси відомчої екологічної діяльності та їх інтеграція на локальному, адміністративно-територіальному і державному рівнях, які відповідно охоплюють:

- території промислово-міських агломерацій, санітарно-захисних зон великих підприємств в тому числі АЕС, великих водоймищ, природоохоронних зон та інших спеціально визначених просторових одиниць;
- території областей України;
- території промислово-економічних регіонів, басейнів, великих річок та України в цілому.

В ході проведення СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності та включатиме:

Для органу місцевого самоврядування.

- проведення моніторингу виконання пропозицій Детального плану території;
- проведення моніторингу стану здоров'я населення населеного пункту.

Для юридичних і фізичних осіб, що здійснюють свою діяльність на території населеного пункту

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови;
- проведення щорічного моніторингу якості використовуваної води та стічних вод;
- контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, що в першу чергу пов'язано із відсутністю проектування, будування чи функціонування потужних матеріальних об'єктів виробничого призначення та віддаленості дислокації населеного пункту від державних кордонів.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію

У процесі проведення стратегічної екологічної оцінки ДДП «Детального плану території для розміщення виробничо-складського комплексу по виготовленню гнучкої харчової упаковки за межами населених пунктів на території Лизогубівської сільської ради по вулиці Залізнична, 4 Харківського району Харківської області» було окреслено першочергову пріоритетність утвердження екологічної безпеки та захисту навколишнього природного середовища, що у свою чергу слугують гарантими високого рівня безпеки населення, покращення стану здоров'я селян та екологічної ситуації населеного пункту. Проектом документу державного планування враховані наявні проблеми селища і запропонована найбільш екологічно доцільна та економічно вигідна його територіальна організація та подальший сталий розвиток.

Рішення Детального плану визначають територіальні (просторові) умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, в тому числі щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, в частині дотримання планувальних обмежень (санітарно-захисних зон, охоронних зон), а також в частині дотримання режимів господарської діяльності в їх межах.

Проектом ДДП розглядається територія загальною площею 12,0 га, розміщена на землях Лизогубівської сільської ради та включає земельну ділянку з кадастровим номером 6325181500:01:001:0034, площа 12,0 га, цільове призначення землі: 11.02 для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості для будівництва та обслуговування складських, офісних, торгівельних та промислових приміщень.

Детальним планом території, зазначеної земельної ділянки передбачається розмістити на вказаній території виробничо-складський комплекс з виготовлення гнучкої харчової упаковки шляхом нанесення зображення на паперову основу, поліетилен, поліпропілен, фольгу та інші рулонні матеріали за допомогою ротографічних і флексографічних машин, а також проведення додаткової обробки матеріалів залежно від призначення упаковки. Містобудівною документацією не передбачено зміни цільового призначення розглянутої земельної ділянки.

На вибір місця для розташування забудови вплинули інвестиційні наміри землевласника та містобудівна ситуація, що характеризується зручним розташуванням території в межах Безлюдівської селищної територіальної громади, поряд з автомобільною дорогою міжнародного значення М-03 Київ-Харків-КПП Довжанський.

Територія, що розглядається Детальним планом вільна від будівель та споруд: повітряні ЛЕМ низької напруги 0,4 кВ, повітряні ЛЕМ високих напруг (6 кВ та 10 кВ), підземні ЛЕМ низької напруги (0,4 кВ).

Проведеним аналізом існуючого стану природного та урбанізованого середовища в цілому не виявлено обмежень для реалізації запланованої на даній території містобудівної діяльності.

За результатами інженерно-будівельної оцінки території – територія, що аналізується детальним планом відноситься до сприятливої для будівництва і не потребує спеціальних заходів щодо організації захисту від затоплення та по зниженню рівня ґрунтових вод. Ґрунти допускають зведення будинків і споруд без улаштування штучних основ і складних фундаментів. Зсуви, карсти, яри, осідність, заторфованість та порушені території відсутні.

Відведення поверхневих вод проектується закритою водовідвідною мережею у проєктовані очисні споруди каналізації. Детальним планом визначено загальні заходи із інженерної підготовки території шляхом організації стоку поверхневих вод та вертикального планування, а саме:

- влаштування проїздів з повздовжніми ухилами для збору та відведення поверхневих вод із швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;

Дана територія має хороші природні умови (зручний рельєф, захищеність від вітрів, зелені насадження (переважно на територіях загального користування).

На території проектування відсутні зелені надження. Флора та фауна природних видів вже істотно змінена або зникла з часів використання земельних ділянок за цільовим призначенням.

В межах території, що аналізується детальним планом об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

Територія, що розглядається ДДП, на даний час не забезпечена мережами та спорудами централізованого водопостачання. Враховуючи містобудівну ситуацію, яка характеризується розташуванням території проектування в межах Безлюдівської селищної територіальної громади, та сприятливі санітарні, топографічні та гідрогеологічні умови даним детальним планом передбачається влаштування централізованої мережі водопотачання шляхом буріння артезіанських свердловин, центральної системи водозабезпечення, прокладання господарсько-питного та кільцевого протипожежного водопроводу.

Територія, що аналізується детальним планом, знаходяться поза межами зон санітарної охорони, прибережних захисних смуг водних об'єктів та не впливатиме на них.

Найближче розташованим до території, що аналізується ДДП, поверхневим водним об'єктом є річка Роганка, що знаходиться на відстані понад 500 м.

При розробленні робочого проекту водозабірної свердловини необхідно виконати вимоги Водного кодексу України щодо здійснення планування, огороження, озеленення та монтування охоронної сигналізації; каналізування будівель з відведенням стічних вод на місцеві очисні споруди.

Територія проектування не забезпечена мережами централізованого водовідведення. Водовідведення від об'єктів передбачається шляхом будівництва локальних каналізаційних очисних споруд та обладнання внутрішньої каналізаційної мережі на кожній проектній ділянці. Доочищення стічних вод передбачене в фільтраційно-збагачувальній споруді (колодязі). Очищені стоки акумулюються в накопичувальну ємкість з послідуочим вивозом на зливні споруди спеціалізованим транспортом відповідно договору з спеціалізованими підприємствами (за домовленістю).

Осад, підлягає висушуванню і вивозу на сміттєзвалища разом з побутовими відходами

Запропонована технологія очищення господарсько-побутових, дощових та подібних до них за складом промислових стічних вод передбачає комплектацію очисних споруд станцією максимальної заводської готовності, яка буде включати в себе систему біологічної очистки стічних вод та ультрафіолетового (УФ) знезараження очищених стічних вод.

Утилізація осадів після очищення стічних вод передбачається на зовнішній полігон твердих побутових відходів, відповідно до договорів.

Організація відведення поверхневих (дощових і талих) стічних вод з території, що аналізується детальним планом, розрахована з урахуванням рельєфу місцевості та спрямована на відведення стоку самопливом у приймальний резервуар проєктованих очисних споруд. Враховуючи рельєф місцевості, дощові стоки передбачається відводити самопливом в дощові труби через решітки з очищенням в бензомаслоуловлювачах, з подальшим відведенням на локальні очисні споруди.

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря, в межах території проектування, є проектні джерела ТОВ «НАРГУС», а саме: майданчик для паркування автомобілів, складські та виробничі приміщення, насосна з дизельгенераторною, септик, гаражі та інше.

Речовини, що потрапляють в атмосферне повітря від господарської діяльності виробничо-складських об'єктів (в тому числі ТОВ «НАРГУС») це: азоту діоксид; оксид вуглецю; метан; вуглецю діоксид; азоту оксид (N₂O); речовини у вигляді суспендованих

твердих частинок недиференційованих за складом; сажа; сірки діоксид; бенз(а)пірен; вуглеводні насичені C12- C19; пил зерновий та інші.

Теплопостачання планованого об'єкту передбачається автономне, згідно сучасних енергозберігаючих технологій та програм енергозбереження. На земельній ділянці передбачено розміщення тепло генераторної з прокладанням мережі теплопостачання.

Під час проведення будівельних робіт, що передбачені рішеннями ДДП, в атмосферне повітря можуть викидатися наступні забруднюючі речовини:

- оксид та діоксид вуглецю, оксиди азоту, ангідрид сірчистий, вуглеводні граничні C₁₂-C₁₉, метан, бенз(а)пірен, сажа (при роботі двигунів внутрішнього згорання будівельної техніки);
- заліза оксид, марганцю діоксид (при електрозварюванні);
- заліза оксид, марганцю діоксид, оксиди азоту, вуглецю оксид (при газовій різці металу);
- сольвент, уайт-спірит, аерозоль фарби (при фарбувальні).

Згідно Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, даний об'єкт відноситься до групи «Виробництво виробів із синтетичних смол, полімерних матеріалів та пластичних має різними методами». Розмір санітарно – захисних зон приймаються згідно додатку № 4 до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів. Розглянуте підприємство відноситься до IV класу санітарної кваліфікації з розміром санітарно – захисної зони 100м.

Детальним планом території визначена нормативна СЗЗ – 100м.

Найближча житлова забудова знаходиться північно-східному напрямку на відстані більше 3 км від виробничого майданчику. На відстані біля 350 м розташоване садівниче товариство.

З метою зниження забруднення атмосферного повітря на території, що аналізується детальним планом, передбачено комплексний благоустрій і озеленення території з улаштуванням: автопроездів з асфальтобетонним покриттям; відмосток шириною 1,0 м, тротуарів з покриттям із асфальтобетону та фігурної бетонної плитки; газонів; квітників; встановлення контейнерів для сміття та урн; огорож території; паркувальних майданчиків.

Благоустрій території передбачає формування пішохідних зон, обладнаних малими архітектурними формами, а також улаштування проїздів, пішохідних тротуарів.

Для підтримки задовільного санітарного стану проектною територією утворюється система очистки від твердих побутових відходів шляхом їх вивозу відповідно договорів з комунальними службами району. Збір твердих побутових відходів передбачений роздільний з облаштуванням майданчика обладнаного для розміщення контейнерів для тимчасового зберігання ТПВ. Організацію збору і вивезення ТПВ здійснити в відповідності до вимог Закону України «Про відходи».

На території, що аналізується ДДП, відсутні спеціалізовані підприємства для знешкодження побутових відходів та сміттєзвалища.

В межах території проектування об'єкти природно-заповідного фонду та екологічної мережі відсутні.

Розміщення об'єктів проектування на вказаній території не завдають негативного впливу на існуючий ландшафт, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів.

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

Збільшення ймовірності захворювання органів дихання із-за забрудненості повітря та інфекційних захворювань шлунково-кишкового тракту в результаті реалізації рішень ДДП не передбачається. Таким чином, проєктована діяльність не матиме негативного впливу на соціальні умови місцевого населення. Позитивний вплив – виникнуть нові робочі місця, що сприятиме зайнятості населення, збільшення житлового фонду, озеленення територій вільних від забудов та твердого покриття, впровадження систем централізованого водопостачання та водовідведення.

В цілому стан навколишнього середовища на території Безлюдівської селищної територіальної громади та території проєктування можна охарактеризувати як задовільний.

В разі якщо документ державного планування не буде затверджено ставиться під загрозу раціональне використання території з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів, а також збереження природного середовища та охорони культурної спадщини і т.д. шляхом визначення меж зон та підзон із дотриманням містобудівних регламентів, обумовлених планувальними обмеженнями за природоохоронними вимогами, вимогами охорони здоров'я, охорони культурної спадщини, інженерно-геологічними умовами та архітектурно-композиційними та планувальними критеріями.

Опис наслідків реалізації проєктних рішень документу державного планування для довкілля, а також для здоров'я населення, у тому числі кумулятивних, синергічних, позитивних і негативних наслідків.

Проведений аналіз виявив потенціал для позитивного впливу проєкту Детального плану території на навколишнє середовище та здоров'я населення. З метою запобігання, мінімізації та пом'якшення потенційних негативних наслідків запропонована низка заходів.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг наслідків реалізації ДДП є комплексним процесом проведення якого є невід'ємною складовою своєчасного забезпечення середовища, що розвивається і трансформується, системами інженерної інфраструктури, об'єктами побутового та соціального обслуговування населення, благоустрою території, що відповідно впливає на якість довкілля та комфортність проживання населення. Для проведення моніторингу реалізації рішень містобудівної документації наведені основні чинники, що потребують особливої уваги та контролю, визначені показники для здійснення контролю та запропоновані необхідні заходи для моніторингу впливів під час реалізації документу державного планування.

Здійснення моніторингу впливів реалізації документу державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання населення; обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню; а також проводити інформування населення про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогностичні терміни їх усунення.

12. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку

№ зп.	Прізвище, ім'я, по- батькові	Кваліфікація	Підпис
1	Маліновська Ю.С.	Інженер-еколог	
2	Божко О.С.	Магістр екологічної безпеки	